

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (2182-2183) 1991 GRUODIS-DECEMBER 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Istorija - staklės, kuriomis audžia Dievas

ANTANAS RUBŠYS,
Manhattan College

Dievo žodis Šv. Rašte prasi-
deda ir baigiasi užuomina
apie laiką. „Pradžioje Dievas
sukūrė dangų ir žemę“ (Pr 1,1)
ir „Taip, aš veikiu ateinui!“
(Apr 22,20).

Mes susiduriame su dvejomis
laiku: patiriame kosminį lai-
ką, valdantį gamtos ciklą, ir
išgyvename istorinį laiką —
įvykių reikšmę per vartų ir lū-
žių žaidre. Dievas, kurdamas
Visatą, yra kosminio laiko Kū-
rėjas ir, įgyvendindamas savo
užmojų žmogaus gyvenime bei
žmonijos istorijoje, yra is-
torijos Viešpats. Kūrimas
ženklina mūsų laiko pradžią
ir parodo Dievą, kurio įsijun-
gimas į istoriją daro įvykius
pervartų ir lūžių žaidre šven-
tą išganymo istoriją.

Kūrėjo šlovė „pranoksta
žvaigždėtąjį skliautą, ją skel-
bia lūpos vaikučių, mažutė-
laičių“ (Ps 8,2-3), o žmogaus
išaukštinimas stebina: „Kai
pasisiūrim į tavo dangų, tavo
rankų sukurtą, į mėnulį,
žvaigždes, tvariai padarytas,
tariam: 'Kas gi žmogus, kad
tu jį atmintum, kas tas Adomo
vaikas, kad jį belankytum?'“
(Ps 8,2-5).

Nenuostabu, kad visos seno-
sios religijos atpažino Visa-
toje gamtos ciklo reikšmę ir
įžvelgė jame dieviškos galy-
bės apraišką. Sekdamos me-
tų laikų ir mėnesių ritmą, jos
sudarė sau iškilmių kalendo-
rius jų reikšmei švesti.

Dievo tauta — žydai šventė
metų laikų ir mėnesių ritmą,
praturtindama jį Dievo įsijun-
gimo — atėjimo į istoriją įvy-
kių minėjimu. Krikščionys
perėmė šį kraitį ir praturti-
no jį istoriniu Dievo įsijun-
gimu — atėjimu į žmogaus gyve-
nimą ir žmonijos istoriją per
Kalėdų kūdikį — Jėzų, Betlie-
juje žmogumi gimusį, Dievo
Sūnų. Tokiu būdu metų laikų
ir mėnesių ciklas tapo litur-
giniais metais, — Dievo šlovės
ir žmogaus išaukštinimo laike
metinių šventimų. Šventimas
atskleidžia Dievo išmintį, su-
judina širdį, pažadina ilgesį,
pakviečia kelionėn su Atėju-
suoju... Liturginiai metai —
metinis kelionės su Atėju-
suoju ciklas — baigiasi Kris-
taus Karaliaus sekmadieniu ir
prasideda Adventu — Atėjimo
šventimu.

KRIKŠČIONYS LAUKIA ATĖJIMO

Krikščionybė nuo pat savo
istorijos pradžios švenčia
Dievo atėjimą į žmogaus gy-
venimą ir įsijungimą į istori-
ją laukimo nuotaiką. Krikš-
čionys buvo išgyvenę „laiko
pilnatvę“, bet jie, švėsdami
Atėjusįjį, primindavo sau, kad
„šio laiko kentėjimai negali
lyginti su būsimąja garbe,
kuri mums bus apreikšta.“
Kūrinija su ilgesiu laukia,
kada bus apreikšti Dievo vai-
kai. Mat kūrinija buvo pa-
jungta tuštybei... su viltimi-
mi... ji bus išvadota... ir
įgis Dievo vaikų garbės laisvę.
Juk mes žinome, kad visa kū-
rinija iki šiol tebedūsauja ir
tebesikankina. Ir ne tik ji, bet
ir mes patys, kurie turime dvi-
sios pradžios, — ir mes de-
juojame... Tuo tarpu mes
esame išgelbėti viltimi“ (Rom
8,18-25).

Tikėjimas, kad Atėjusysis,
„kūnu kilusis iš Dovydo gim-
nės“, buvo „šventumo dvasia
per prisikėlimą iš numirusių
pristatytas galingu Dievo Sū-
numi“ (Rom 1,3-4), davė krikš-
čionių vilčiai sparnus.

Pats Atėjusysis savo viešojo
gyvenimo pradžioje skelbė
laiko pilnatvę: „Atėjo Dievo
karalystė!“ (Mk 1,15). Ir kū-
rinija, ir žmogus yra tempiami
ant laiko kurpalio. Laikas tu-
ri pradžią, laikas turi ir pa-
baigą. Tarp laiko pradžios ir
laiko pabaigos yra tarpsnis.
Tarp atėjimo į Betliejų ir Atė-
jimo laiko baigmėje yra nuel-
simo tarpsnis.

Kalėdos yra laiko pilnatvės
pradžios šventimas, — iškil-
mingai įsimename į krikščio-
nišką laiko sampratą. Pasi-
švenčiame laukti su viltimi,
nes tikime, kad Atėjusysis
yra „Immanuel — Dievas su
mumis“, Dievo išmintis ir Die-
vo galybė. „Šiandien Dovydo
mieste jums gimė Išganytojas.
Jis yra Viešpats ir Mesijas“
(Lk 2,11).

Kalėdos yra metas, kai tam-
sa pasiduoda šviesai. „Tauta,
gyvenusi tamsumoje, išvydo
didžią šviesą, gyvenusiems
nevilčiai šalyje, užtekėjo
šviesybė“ (Iz 9,1). Kalėdos
yra metas, kai „Šviesa spindi
tamsoje, — tamsoje, kuri jos
neužgožė... Tikroji šviesa,
kuri apšviečia kiekvieną žmo-
gų, atėjo į šį pasaulį“ (Jn 1,9).

Kalėdos yra metas, kai susi-
mąstome — norime kitiems
džiaugsmo nunešti, kitus lai-
mingais padaryti. Būdinga,
kad tik kitiems džiaugsmą neš-
dami ir kitus laimingais da-
rydami, patys esame laimingi.
„Marija dėmėjosi visus šiuos
dalykus ir svarstė juos savo
širdyje“ (Lk 2,19). Kalėdos
yra metas, kai visi krikščionys
dėmėsi ir mąstys savo širdyje,
kad „Žodis (Dievo Sūnus) tapo
žmogumi ir gyveno tarp mūsų;
mes matėme jo šlovę“ (Jn 1,14).
Kalėdos yra metas mums pa-
svarstyti apie savo gyvenimo
pilnatvės akimirkas drauge su
visu krikščioniškuoju pasaui-
liu.

BETLIEJAUS KŪDIKIS

Kasmet Kalėdų naktį Berne-
lių Mišiose girdime evange-
listo Luko pasakojimą apie
Jėzaus gimimą (Lk 2, 1-14).
Daugelis esame gerai įsimi-
nę cezarį Augustą, davusį
įsakymą surašyti visus Romos
imperijos gyventojus, ir Juo-
zafą, einantį su Marija iš Na-
zareto į Betliejų, savo gim-
nės miestą, užsirašyti. Žino-
me, kad jiems tenai esant pri-
siartinio metas gimdyti, ir Ma-
rija pagimdė savo pirmgimį
sūnų, suvystę jį vystyklais ir
paguldę edžioje, nes jiems
nebuvo vietos užeigoje. Žino-
me, kad budintys piemenys,
Viešpaties angelui pasiro-
džius, buvo nutvieksti Vieš-
paties šlovės šviesa, kad juos
apamė išgastis, ir angelas juos
užtikrino: „Nebijokite! Štai
skelbiu jums didį džiaugsmą,
kad... jums gimė Išganyto-
jas... rasite kūdikį!“

Pasakojimas atrodo perdėm
paprastas ir patraukia tikin-
čiojo — vaiko ir suaugusio —
širdį ir vaizduotę. Bet jame
slypi Dievas — pervartų ir lū-
žių Viešpats, kuris ateina —
įsijungia į žmonijos istoriją,
duodamas jai nelauktą ateitį.
Pasakojama apie neturtą ir pa-
prastumą, nerimą ir staigme-
nį, liūdesį ir džiaugsmą, apie
okupaciją ir priespaudą, apie
šviesą tamsoje.

Bet tas pasakojimas turi
mintyje likiminį įvykį: Jė-
zaus — Išganytojo (tokia yra
vardo Jėšua' prasmė) gimimas
paliečia visą šešėlių pilną
pasaulio istoriją.

Evangelistas Lukas prašne-
kina mus tikėjimo įžvalga,
duodamas vilčiai sparnus, kad
kiekviena galybė, nežinuriant
kaip nuo žemių ir galinga ji be-
būtų, yra pavaldi Dievo užmo-
jui. „Jei Dievas už jus, tai kas

DAIL. TELESFORAS VALIUS

„Nebijokite! Štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo
mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas“ (Lk 2,10-11)

gi prieš mus?... kas gi mus
atstiks nuo Kristaus meilės?
Ar Vargas? ar priespauda? ar
persekiojimas? ar badas? ar
nuogumas? ar pavojus? ar ka-
lavijas?... esu tikras, kad
nei mirtis, nei gyvenimas, nei
angelai, nei galybės, nei da-
bartis, nei ateitis..., nei
aukštumos, nei gelmės, nei
jokie kiti kūriniai negalės
mūsų atskirti nuo Dievo mei-
lės, kuri yra mūsų Viešpatyje
Kristuje Jėzuje“ (Rom 8,31-35,
38-39).

Evangelisto Luko Jėzaus gi-
mimo pasakojimas kviečia ne
tik krikščionis, bet ir visą
pasaulį nuoširdžiai švesti
Dievo Sūnaus tapimą Žmo-
gumi, ieškoti šviesos tamsoje.
Pasakojimo šerdį sudaro ryš-
kus, nusivylimą keliantis pa-
radoksas: Dovydo dinastijos
įpėdinis ateina pavidėti savo
protėvio sosto kaip kūdi-
kis — bejėgis, suvyniotas į vs-
tyklus, prakartėjęs edžioje
(Lk 2,12). Bet pasakojimo šer-
dyje slypi ir džiugu, išgan-
gą nešantis paradoksas: šia-

me bejėgiame Kūdikyje rei-
kiasi Dievo galybė ir išmin-
tis. Tapdamas vienu iš mūsų,
Jėzus prisiima mūsų dužlį
prigimtį ir duoda mūsų duž-
lumui orumą. Jis ateina — įsi-
jungia į mūsų žemės kelionę
ne gelbėti mūsų iš dužlios
prigimties, bet vaduoti iš tų
tamsos galybių, kurios užgo-
žia mūsų dužlume atvirbę
Dievui ir artimui.

PERVARTOS, LŪŽIAI IR KALĖDOS

Lietuvių tauta — Tėvynėje
ir įstrigusi tremties aplinky-
bėse bei išieivijos sąlygose
— šių metų Kalėdas švęs šių
metinių pervartų ir lūžių fo-
ne. Krūvinasis sausis ir ne-
tektis Vilniuje, baisusis rug-
pjūtis ir Lietuvos nepriklau-
somybės atgavimas apreikšė
mūsų tautai, kad istorija nėra
upė, kurioje vyksta nuo-
žmi klasių kova, bet staklės,
kuriomis audžia Dievas. Pen-
kiasdešimt metų trukusi prie-
spaudos naktis Dievo staklėse
baigėsi laisvės aušra.

Lietuva švenčia laisvę iškil-
mėmis Tėvynėje. Šalis laisva
ir palengva nusiima priespau-
dos pančius. Kaip švenčia Lie-
tuvos laisvę Lietuvos žmogus?
Ar laisvėja lietuviai ir lietu-
vė? Penkiasdešimt metų truku-
si priespaudos naktis nuskur-
dino mūsų ir Tėvynėje, ir Sibi-
re, ir išieivijoje.

1991-ųjų metų Kalėdų šven-
tinas kviečia atsiverti Dievui —
istorijos stakių Viešpačiui
ir praturtėti. Gruodis šauri-
nio Žemės pusrutulio šiaurėje
atima nuo lapuočių paskuti-
nius lapus ir padaro permato-
mas net miškų tankmes! Gruo-
dyje net miške gali matyti to-
limas akiračius.

Švėsdami Dievo atėjimo —
įsijungimo į istoriją pilnat-
vės pradžią apnuogintos gam-
tos fone, šiais pervartų ir lū-
žių metais labiau negu bet
kada patiriame, jog „Dievas
gi nesituntė savo Sūnaus į pa-
saulį, kad jis pasaulį pasmerk-
tų, bet kad pasaulis per jį bū-
tų išgelbėtas“ (Jn 3,17).

Nėra nieko gražesnio, nieko kilnesnio...

Rašytojas Dostojevskis apie Kristaus gimimą
ir jo reikšmę mūsų laikų žmogui

Dostojevskis savo romane
„Broliai Karamazovai“ yra la-
bai įtaigiai rašęs apie Kristų,
Jo atėjimą mūsų pasaulin ir Jo
reikšmę dabarties žmogui. Dos-
tojevskio idėjos, išreikštos ta-
me romane, yra tokios artimos
mūsų epochos žmogui, ypač da-
barties lietuviui, kad traukte
traukia su jomis arčiau susi-
pažinti ir vietomis galbūt at-
pažinti.

Tėvas Pajisius, be jokios
įžangos sako: „Atsimink, jau-
nas žmogau, kad šio pasaulio
mokslas įgijo didelę galią; kad,
ypač pastarajame šimtmečiuje,
jis sunaikino visa, kas parašy-
ta šventosiose knygos; kad at-
likęs šaltą analizę, pagal šio
pasaulio žinią, nepaliko nie-
ko iš šventumo praeities, abso-
liučiai nieko.“

Tačiau skaldydami dalis, tie
tyrinėtojai prarado dvasią, ir
tai iki tokio apakimo, kuris
mus štebina. O vis dėlto toji
dvasia stovi prieš jų akis, nes-
ikeičianti kaip ir anksčiau, ir
pragaro vartai jos neįveiks. Ar-
gi ji neištvėrė jau dešimties
šimtmečių, argi ji ir dabar ne-
gyvena žmonių sielose ir tau-
tų žingsniuose? Ji yra nesikei-
čianti, gyvena netgi sielose
ateistų, kurie nori viską su-
griauti, tačiau ji, kaip ir anks-
čiau, lieka nepajudinama. Net
tie, kurie paneigė krikščionybę
ir jai priešinosi, pačioje
esmėje yra Kristaus įvaizdis:
iki šiol nei jų mokslas, nei jų
uolumas neįstengė sukurti kil-
nesnio, tauresnio žmogaus
įvaizdžio kaip Kristaus veidas.
Jų svajonės išnyko kaip kokios
chimeros. Visuomet tai atsimin-
ki, jaunas žmogau, nes tai pa-
saulis, kurin tavo sielose tavo
mirštantis starys (Rytų
krikščionybėje dvasinis vie-
nuolių auklėtojas, ne kunigas,
vert.).

Ne tik mūsų rašytojai, bet ir
Europos, kurie stengėsi vaiz-
duoti absoliutinį grožį, nepa-
jėgė to padaryti, nes tai per
sunkus uždavins. Grožis yra
idealas, kuriam tiek pas mus,
tiek civilizuotoje Europoje,
buvo mėginta duoti formą. Pa-
saulyje betgi nėra kitos absolu-
tiškai gražios figūros kaip
Kristus. Ir šios nepalyginamos,
be galo gražios figūros apraiš-
ka yra tikras, unikalus stebuk-
las. Apie tai kalba visa šv. Jo-
no Evangelija. Jam tai yra ste-
buklas: Įsikūnijimas kaip gro-
žio apraiška.

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

Jūs, kurie neigiate Dievą ir
Kristų, net nepagalvojote, kad
be Kristaus viskas pasaulyje
būtų sutepta ir iškreipta. Jūs
teisiat Kristų ir paneigiate
Dievą, bet kokį pavyzdį duoda-
te jį patys? Argi nesate men-
kadvasiai, iškrypėliai, pilni
godumo ir pretenzijų? Paneig-
dami Kristų, paneigiate žmoni-
jos grožio bei gėrio idealą, da-
rote jį neprieinamą. O Kristus
kaip tiktai dėl to ir atėjo: kad
žmonija žinotų ir pamatytų,

jog tikra žmogaus dvasia gali
pasirodyti dangišku spindesiu,
ir tai kūne, ne vien svajonėse
arba ideale, ir jog tai natūra-
lu, įmanoma.

Kristaus mokiniai tą spin-
dintį kūną laikė dievišku. Jie
tai liudijo pakeldami didžiau-
sias kančias, ryžosi nešioti tą
kūną savyje, sekti šios figūros
tobulumu ir tikėti Kristų kūne.
Ir tik jų dėka žemė yra ištei-
sinta.

Žmonės matė kokią laimę tei-
kia šis kūnas (kai tik žmogus
pradeda bendrauti su juo ir pa-
junta jo grožio dvelkimą). Jie
buvo sužavėti, jautėsi sukreš-
ti, pagaliau troško dalyvauti
jo kančiose ir net džiaugėsi tuo.

Tai fakto klausimas, būtent,
kad Žodis tikrai „tapo kūnu“. Jie
glūdi visas žmonijos tike-
jimas ir visa atrama. Žmoni-
ja jos niekad neatsisakys. O
jūs kaip tik norite tai iš jos at-
imti! Bet jūs nepajėgsite to pa-
daryti, nebent parodysite jai
kažką geresnio už Kristų. Tad
parodykite!

Apie save galiu jums pasa-
kyti, kad esu šio šimtmečio vai-
kas, netikėjimo ir abejonių
vaikas, bent iki šiol ir (tai aš
žinau) iki mirties. O kiek daug
kančių man kainavo ir tebekai-
nuoja šis troškulys tikėti, juo
labiau, kad mano sieloje yra
daugiau priešingų argumen-
tų! Kartais Dievas atsiunčia
man tikros šviesos momentų:
tuomet aš myliu bei jaučiu,
kad esu mylimas ir kitų.

Tokiuose momentuose aš su-
formavau savąjį Credo, kuria-
me man yra viskas aišku ir
šventa. Tasai Credo labai pa-
prastas: aš tikiu, kad nėra nie-
ko gražesnio, gilesnio, patrauk-
lesnio, išmintingesnio, vyriš-
kesnio, tobulesnio kaip Kris-
tus. Eikime toliau: aš sakau
sau su pavydžia meile, kad nie-
ko negali būti tobulesnio. Dar
daugiau: net jei kas įrodytų,
kad Kristus yra už tiesos ribų,
kad tikrai tiesa yra ne Kristu-
je, — aš geriau pasirinkčiau
būti su Kristumi negu su tiesa.

Žemėje mes žygiuojame kaip
į nežinią, ir jei nebūtų matyti
brangaus Kristaus paveikslų,
jaustumės prazuve, visai pasi-
metę, kaip tai buvo prieš tva-
ną. Daug dalykų žemėje nuo
mūsų yra paslėpta, tačiau mes
turime slėpiningumo jausmą:
savo gelmėje jaučiame gyvybi-
nį ryšį, jungiantį mus su kitu
pasauliu, gelmės ir aukštybių
pasauliu. Taip, mūsų minčių ir
jausmų šaknis yra ne čia, jos
glūdi kituose pasauliuose. Štai
dėl ko filosofai sako, kad
žemėje neįmanoma suprasti
daiktų esmės. Ir kai tavyje su-
silpnėja šis jausmas, miršta
keliamoji jėga: Tampame abe-
jingi gyvenimui ir netgi pra-
dedame jo nekęsti“.

(Versta iš prancūzų kalbos,
„Ecclesia“ 1970, Decembre;
„Broliai Karamazovai“, I, 1).

Pr.G.

RISTAUS atneštoji Gyvenimo šviesa
teapšviečia visų mūsų kelius, teišsklaido
slogios praeities tamsumas, teatgaivina
mūsų širdis krikščioniškos meilės spinduliais ir
tenuskaidrina visos mūsų tautos buitį. To trokšta
ir linki visiems tautiečiams Tėvynėje ir plačiajame
pasaulyje —

„Tėviškės žiburiai“

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiami nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškes žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškes žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kristaus gimimo šventė.

pažadinanti visą krikščionišką pasaulį džiugiomis akimis pažvelgti į Gerąją naująją, skelbiančią žmonijos atgimimą, nejučiomis kreipia mūsų žvilgsnį į lietuvių tautos ir Lietuvos atgimimą, prasiveržiantį gaivių džiaugsmu po ilgo ir skausmingo tautos advento.

Kristaus gimimo šventės proga sveikiname visus tautiečius Lietuvoje ir išeivijoje, dalyvaujančius bendrame tautos atgimime ir nuoširdžiai linkime, kad tasai atgimimas būtų lydimas Betliejaus žvaigždės, vedančios Gerosios naujienos — Evangelijos keliais, ir stiprintų visus tautiečius Dievo bei savitarpio meilės dvasia.

Naujieji metai tebūnie nauji žingsniai į prasmingą ateitį iškovojoje laisvėje!

Kanados lietuvių katalikų centras

Kristaus gimimo švenčių proga

siunčiame nuoširdžius sveikinimus broliam kunigam, seselėm, visiems tautiečiam išeivijoje ir Lietuvoje. Betliejaus žvaigždė tengušviečia visų mūsų ateities kelius ir testiprina mūsų tikėjimą bei viltį!

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės valdyba

Kalėdu

švenčių ir
NAUJŲ
METŲ
proga
SVEIKINAME

aukotojus,

organizacijas bei visus lietuvius išeivijoje.

Siunčiame nuoširdžius švenčių linkėjimus mūsų broliams ir seselėms. Tyliają Kūčių naktį nepalikime jų vienu, tieskime jiems meilės bei pagalbos ranką.

Linkime visiems geros sveikatos ir Dievo palaimos bei sėkmės —

Tautos fondo atstovybė Kanadoje,
310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

ŽIEMA

Krinta sniegės pamažu,
viskas dangiskai gražu...
Tartum nuotaka balta
stovi eglė apsnigta...

Ramuma mieste, tylu,
spindi sniegės kristalu...
Ant baltų žiemos kelių
pribarstyta spindulių...

Žydi gėlės ant langu
pasipuošusios sniegu...
Snaigų antklodė balta
visa žemė apdengta...

Eilėraštis Romualdo Kisieliū, iliustracija-atvirutė gauta iš Lietuvos

Kapitalizmas, socializmas, krikščionybė

Dviejų popiežių žodis pasauliui

VINCAS KOLYČIUS

1991 m. gegužės mėn. suėjo 100 metų nuo popiežiaus Leono XII enciklikos "Rerum Novarum" paskelbimo. Pažodžiui verčiant pavadinimas būtų: "Apie naujus dalykus". Enciklikos turinys buvo skirtas iškelti katalikybės nusistatymą darbininkų klausimu, pabrėžiant socialines ir ekonomines problemas, kilusias po pramoninės revoliucijos Vakarų pasaulyje.

Enciklikos tikslas buvo pabrėžti, kad, nežiūrint kintančių žmogaus gyvenimo sąlygų, Šv. Rašto principai, darant sprendimus apie žmogaus individualų gyvenimą, nėra pasikeitę.

Leonas XII, remdamasis Šv. Raštu, išskėlė 6 svarbiausius dalykus, į kuriuos ragino atkreipti dėmesį.

1. Žmogaus gyvenimas ir jo kilnumas

Asmens svarba visuomenėje nepriklauso nuo jo žmogiškų ypatybių, pasiektų laimėjimų, paveldėjimo, ekonominės pakopos. Žmogus yra svarbus ypač dėl to, kad yra sutvertas į Dievo panašumą. Jokie materialiniai turtai, ar daiktai negali būti svarbesni už žmogų. Todėl prieš įvedant bet kokią sistemą, ar įstatymą, reikia klausyti: "Ar tai nepažeidžia ir negrasina atskiro individo gyvenimui, jo žmogiškai kilnybei?"

2. Individo teisės ir atsakomybė

Kiekvienas žmogus turi pagrindines teises: sąžinės laisvę, religijos laisvę, teisę kurti ir auginti šeimą, užsidirbti šeimai išlaikymą, laisvę nuo neteisingos diskriminacijos. Prie žmogaus teisių priklauso sveikatos priežiūra, maistas, apsirūpinimas, butas, švietimas ir apsauga. Kiekvienas individas turi taip pat ir pareigas, atsakomybę vienas kitam, šeimai ir visuomenei. Privalo būti respektuojamos kitų teisės. Todėl kiekviena sistema ar asmuo, kurie pažeidžia Dievo duotas teises ir pareigas, nusikalsta žmonijai.

3. Socialinės teisės ir pareigos

"Rerum Novarum" pabrėžia, kad asmeninis individo kilnumas pasireiškia jo santykiuose su Dievu ir santykiuose su kitais individualiais. Pagrindinė visuomenės ląstelė yra šeima, kurioje kiekvienas įgauna ir pasisavina žmogiškąsias vertybes. Tos vertybės vėliau pasireiškia platesnėje visuomenėje, įskaitant darbovietę ir ryšius su kitais žmonėmis. Apie kiekvieną politinę ar ekonominę sistemą reikia spręsti pagal tai, ką ji duoda žmonėms ir kaip žmonės gali toje sistemoje dalyvauti, turėti savo balsą.

4. Darbo kilnumas, darbininkų teisės

Kiekvieno individo atsakomybė ir pareiga yra darbas. Darbas ne tik tam, kad užsidirbtų pragyvenimą, bet ir tam, kad prisidėtų prie Dievo sukurtos pasaulio puoselėjimo, jo išlaikymo.

Kiekvienas turi teisę į darbą, į priklausantį už darbą atlyginimą ir galimybę įsigyti asmeninę nuosavybę. Turi būti suteikta teisė į abipusį susitarimą su darbdaviu. Todėl katalikų socialiniame mokyje ekonomija turi tarnauti žmogui, bet ne priešingai.

5. Silpnųjų apsauga

Kiekvienos bendruomenės moralinis teisingumas gali būti patikrintas pagal tai, kaip ji traktuoja silpniausius, vargingiausius savo bendruomenės narius. "Rerum Novarum" ypatingai pabrėžia reikalą saugoti visus bendruomenės narius. Tai pagrindinė žmogaus teisė.

6. Broliškas

Žmogui niekada nebuvo lengva apglėbti rankomis kitus, apkabinti taip, kaip brolius, nežiūrint kas jie bebūtų ir kur begyventų. Žmonės yra linkę rūpintis žmoniškumu tik tu, kurie yra panašūs į juos, tos pačios rasės, tautybės, tu pačių ideologinių įsitikinimų ir atmeti kitus. Leonas XII betgi iškelia solidarumą, kuris turi apimti visą žmoniją. Tai reiškia, kad karai, neapykanta, žmogiškų teisių paneigimas kitiems paliečia kiekvieną iš mūsų kaip vienos šeimos narius.

Negalima būtų tvirtinti, kad "Rerum Novarum" buvo sutikta su entuziazmu prieš 100 metų. Teisybė pasakius, pirmus 40 metų ne tik pasaulinė bendruomenė, bet ir Katalikų Bendrija ignoravo šią encikliką. Daug kam nepatiko, kad popiežius kišasi į socialinius reikalus, atakuoja neteisingsus darbdavius ir kapitalistus.

Tačiau nuo 1931 m. buvo kreipiamas didesnis dėmesys į šią encikliką ir jos praktišką pritaikymą ekonominiame ir socialiniame gyvenime. Nors ta enciklika ir nėra šiandien plačiai minima, tačiau jos turinys padėjo suformuoti socialinius pagrindus, išskėlė individo vertę ir moralinę atsakomybę socialinio teisingumo įgyvendinime.

"Rerum Novarum" šimtmečiui paminėti popiežius Jonas Paulius II 1991 m. išleido naują socialinę encikliką "Centesimus Annus" (Šimtieji metai). Tai dokumentas apie žmogišką prigimtį, pasiremiant Šv. Raštu. Čia paliečiamas Rytų Europos komunizmo sugriuvimas ir to sugriuvimo priežastys. Popiežius pabrėžia, kad pagrindinės komunizmo ir

socializmo sugriuvimo priežastys buvo paneigimas žmogaus kaip individo, paneigimas jo laisvės ir teisių, kurios yra laiduotos Dievo žodyje — Šv. Rašte. Nors popiežius šioje enciklikoje iškelia ir teigiamas kapitalizmo ypatybes, sakdamas, kad "laisva rinka yra instrumentas patenkinti žmogaus reikalavimus", tačiau taip pat pabrėžia, kad šiandien daug žmogiškų poreikių neranda vietos laisvoje ekonomijoje.

Jonas-Paulius II perspėja, kad ekonominiai sprendimai negali būti "moraliai neutralūs". Nors pelnas yra kiekvienos firmos, bendrovės tikslas, tačiau jis negali tapti vieninteliu masteliu. Didžiausias kiekvieno verslo turtas privalo būti "žmogiškasis kapitalas" — darbo jėga, kuri negali būti išnaudojama vardan pagrindinio pelno.

Šiuo metu, kai ekonominis pasaulis daugiau dėmesio kreipia į techninį ir profesinį žmogaus išsilavinimą bei pasiruošimą, negu į medžiagą, žaliavą ir gamtos turtus, yra ypatingai svarbu, kad darbdaviai nepamirštų pagrindinių žmogaus vertybių. Popiežius taip pat atkreipia dėmesį ir į darbininkus ir siūlo, kad tarp darbdavio ir darbininko būtų abipusis sutarimas bendrai žmonių gerovei. Enciklikos tikslas yra "duoti kapitalizmui žmogišką veidą".

Jonas-Paulius II taip pat pabrėžia, kaip ekonominė padėtis pagerėtų, jeigu Rytai ir Vakarai sumažintų savo karinius biudžetus, eitų prie nusiginklavimo ir tą kapitalą skirtų žmonių gerovei. "Centesimus Annus" pasirodė 1991 m. gegužės mėn., tačiau šiandien jau matome, kad pasaulis iš lėto eina prie ginkluotės mažinimo. Šiandien daug girdime apie "naują pasaulio santvarką". Skamba gražiai, bet ar praktikoje žmogui bus geriau gyventi? Ar pranyks karai, išnaudojimas, ar sumažės alkanų skaičius?

Šios abi enciklikos yra paremtos paties Dievo apreiškimu, Kristaus mokymu, randamu Šv. Rašte. Bet kas į tai kreipia dėmesį? Žmogus vadovaujasi savo protu, kuris yra toks ribotas. Mes — lyg tie Senojo Testamento Babelio bokšto statytojai: išradome raketas, pasiekėme mėnulį, tačiau žemėje vienas su kitu nesusikalbame.

sv. Kalėdu proga sveikiname

savo gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami linksmy švenčių ir laimingų
1992-ųjų metų —

Juozas, Rita, Aurelija, Gintaras
ir mama Karasiejai

Ministeris pirmininkas

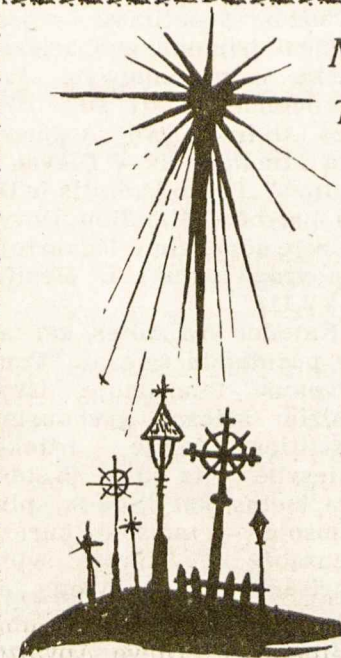
MILA IR MŪSŲ VAIKAI jungiasi prie mano nuoširdžiausių linkėjimų šių džiaugsmingų švenčių sulaukus. Švėdami šeimoje ir draugų tarpe, mes, kaip kanadiečiai, pasinaudojame galimybe pasidalinti atspindinčia palaima ir pasidžiaugti geros valios ir pažadų laikotarpiu.

Šiuo ypatingu metų laiku norėčiau tikėtis, kad kanadiečiai nepraleis progos tinkamai žvelgti į visa, ką mes ligi šiolei jau esame drauge atsiėmę, kas ir toliau turėtų pasilikti siekiant kurti stipresnę šviesesnės ateities kraštą.

Jums visiems mūsų geriausi linkėjimai džiugių švenčių sulaukus ir sėkmingų ateinančių metų.

Ottawa
1991

John G. Blais

MŪSŲ DIDŽIAUSIAM TROŠKIMUI IŠSIPILDŽIUS

didvyriškai LIETUVAI
išsikovojo nepriklausomybę,
šv. Kalėdų ir
Naujųjų 1992 metų
proga sveikinu mielus
Kanados lietuvius ir dėkoju
už paramą prisikėlusiai
tėvynei —

Haris Lapas,
Lietuvos konsulas Kanadai

DIDŽIAUSIA DOVANA LIETUVAI — tai sąmoninga išeivija! Kanados lietuviams nuoširdi padėka už ilgą darbą ir aukas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo eigoje. Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba Jus sveikina Kalėdų proga ir kviečia: visi tapkime DOVANA LIETUVAI — būkime sąmoningi ir aktyvūs lietuviai išeivijoje. Junkimės į tautos darbą kuriant naują ir laisvą Lietuvą!

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Gabija Petruskienė,
pirmininkė

Vytautas Bireta,
vykdantis vicepir.

ir finansai

Judita Melnykaitė,
vykdomoji sekretorė

Julija Adamonytė,
įždininkė

Česlovas Senkevičius,
vicepir. informacijai

Juozas Krištolaitis,
buvęs KLB pirmininkas

Algimantas Eimantas,
vicepir. visuomeniniams reikalams

Giedra Paulionienė,
vicepir. švietimui

Antanas Rygelis,
vicepir. ekon. talkai

Ina Sungailienė,
vicepir. talkai Lietuvai

Dalia Viskontienė,
vicepir. kultūrai

Linas Garbaliuskas,
KL jaunimo s-gos pirmininkas

Darija Deksnytė,
raštinės vedėja

Vytas Čuplinskas,
Otavos raštinės vedėjas

KLB Toronto
apylinkės valdyba
nuoširdžiai sveikina
Lietuvių Bendruomenės
narius ir nares,
linkėdama giedrių

Kalėdu

švenčių ir viltingų

1992 metų —

KLB Toronto apylinkės valdyba

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SVEČIAS IŠ AFRIKOS

1991 m. lapkričio 5 d. Vilniun buvo atskridęs Pietų Afrikos respublikos užsienio reikalų ministras R. F. Botha. Vyriausybės svečių namuose jį sutiko Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Saudargas, tos pačios dienos vakarą priėmė Aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergis, o po valandos — ir ministras pirm. G. Vagnorius. Buvo sutarta pasikeisti diplomatiniais atstovais. Lietuvoje Pietų Afrikos respublikai, atrodo, atstovaus jos pasiuntinys Švedijoje. Taipgi kalbėta apie Pietų Afrikos prekybos ir pramonės atstovų bei jos verslininkų apsilankymą Lietuvoje.

GINNAZIJA IR ŠVENTOVĖ

Jau veikia pirmaisiais sovietinės okupacijos metais uždaryta Kauno jėzuitų berniukų gimnazija. Ji, suvalstybinta, tapusi mišria, pradžioje buvo pavadinta IX-ja gimnazija, vėliau — IX-ja vidurinė mokykla ir pagaliau — Adomo Mickevičiaus vidurinė mokykla. Dabar ji grąžinta jėzuitams ir pavadinta Jėzuitų pradine ir vidurine mokykla, bet tebėra mišri — mokosi ir berniukai, ir mergaitės. Tik pirmosios trys klasės suformuotos atskiros berniukams ir mergaitėms. Vyresnės klasės paliktos mišrios. Mokyklos direktorius yra Tėvas Baniulis, SJ. Su juo dirba ir du kiti jėzuitų kunigai. Tikyba dėstoma kiekvienoje klasėje. Bendros pamaldos mokiniams skemadieniais laikomos Kauno arkikatedroje bazilikoje. Mat Jėzuitų šventovė, pastatyta XVIII š., o dabar grąžinta tikintiesiems, tebėra remontuojama. Atrodo, jį bus galima atnaujinti ir vėl papuošti išaugota Švč. M. Marijos statula. Šventovės remontą norima baigti ir ją atšventinti 1992 m. Velykoms.

LITO KOMITETAS

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis pasirašė jos 1991 m. lapkričio 5 d. priimtą Lietuvos respublikos pinigų išleidimo įstatymą. Pagal tą įstatymą Lietuvos piniginis vienetas yra litas ir jo viena šimtoji — centas. Išleisti litai ir centai taps vienintele teisėta atsiskaitymo ir mokėjimo priemone Lietuvoje. Joje veikiančios įmonės, organizacijos bei įstaigos apskaitą ves ir atsiskaitymą sudarys litais. Kitų pinigų naudojimas reguliuojamas specialiu įstatymu. Lito komitetas sudaro Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas, Lietuvos ministras pirmininkas ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas. Lito komitetas nustatys jo išleidimo apyvartont datą, rublių iš jo išėmimo terminą, jų keitimo į litus santykį bei kitas sąlygas. Lito komiteto narių šiais klausimais vienintį priimti nutarimai yra privalomi visiems teisiniais ir finansiškai Lietuvos asmenims. Lito komiteto nutarimus nedels-

dami turi savo sprendimais įgyvendinti Lietuvos ministras pirmininkas ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas. Jų sprendimams suteikiama Lietuvos vyriausybės ir Lietuvos banko valdybos nutarimų galia. Lito komiteto įgaliojimai užbaigiami Lietuvos aukščiausiosios tarybos priimtu atitinkamu nutarimu.

ISKELIAVO GENEROLAS

Sovietų gen. Ivanas Černiachovskis, 1945 m. vasario 18 d. žuvęs Rytprūsioje prie Karaliaučiaus, buvo palaidotas jo vardu pavadintoje Vilniaus aikštėje, kur jam pastatytas dviejų rusų — skulptoriaus N. Tomskio ir architekto L. Golu-bovskio sukurtas paminklas. Vilnius, matyt, buvo pasirinktas dėl to, kad jį 1944 m. liepos 13 d. užėmė gen. I. Černiachovskio vadovaujami Raudonosios armijos daliniai, vėliau antrajai sovietinei okupacijai „išvadavę“ ir Kauną, Marijampolę, Alytų, Vilkaviškį bei kitas Lietuvos vietas. Planuotojams atrodė, kad Vilnius yra saugi vieta pasižymėjusio generolo palaikams. Kremliams vadovai tada nenumatė dabartinį įvykių, grąžinusių nepriklausomybę Lietuvai ir jos sostinei Vilniui, galinčių pasibaigti visiškai Sovietų Sąjungos subyrijimu. Su Lenino paminklo nuvertimu atėjo eilė ir sovietų gen. I. Černiachovskui. Jo vardą turėjusi Vilniaus aikštė dabar jau pavadinta Savivaldybės aikšte. Vilniaus miesto taryba 1991 m. lapkričio 13 d. susitarusi su velionės dukra, nutarė gen. I. Černiachovskio palaikus atiduoti perlaidojimui Maskvos Novodevičės kapinėse, o paminklą — jo gimtojo Voronežo tarybai. Karstas su velionės palaikais po Vilniaus karininkų namuose surengto atsiveikimo 1991 m. lapkričio 18 d. buvo palydėtas Vilniaus orauostin skrydžiu į Maskvą. Demonstruoti paminklas pasiūstas Voronežan ir ten bus atstatytas.

IEŠKOJO KAUKOLIŲ

Utenos policija, gavusi pranešimą apie įtartinus kasinėjimus apleistose žydų kapinėse Šilinės miškelyje, 1991 m. spalio 5 d. sulaukė du nepilnamečius Utenos VI-sios vidurinės mokyklos auklėtinius Gediminą Mackevičių ir Tomą Šaroną. Jų sėb-ras Irenijus Dūda, niekur nedirbantis ir nesimokantis, spėjo pabėgti. Tie trys paaugliai aiškinosi, kad jie apleistose žydų kapinėse ieškojo kaukolių. Tai liudijo ir kapinės atsinešti kas-tuvai. Sulauktyti paaugliai teigė, kad dabar madinga puošmena jaunuolio kambaryje yra nudažyta ir nupoliruota kaukolė. Utenos rajono savivaldybės policijos inspektorius Vladas Ragauskas, šias pareigas einantis jau šešeri metai, su tokiu paauglių pokštu dar nebuvo susidūręs. Liūdniausia, kad tai įvyko tokiu laiku, kai Lietuvoje pradeda-mos tvarkyti senosios žydų kapinės bei jų masinių žudynių vietos ir kai Izraelio atstovai reikalauja nereabilituoti į Lietuvos žydų šaudymą įsivėlusį asmenų. Šią informaciją 1991 m. „Tiesos“ 199 nr. paskelbė Vy-gantas Guiga.

V. Kst.

Dienų dienas jį neramino viena mintis. Jau keli mėnesiai, — nuo pat išėjimo į pensiją. Anksčiau lyg ir nebuvo laiko; vis užimtas ir įtemptas mašinų gamybos darbe. Juk ne eilinis tarnautojas, o viso skyriaus viršininkas. Be to, asmeninio gyvenimo tvarkymasis. Duktė mokosi gerai, dėl jos nėra rūpestio nei vargo. Bet žmona, keletą metų padirbėjusi, sumanė pasinau-doti Amerikos gerove, pake-liauti, na, ir pabūti visuomenės veikėja; prie gražių idėjų atsiranda ir malonių išėjimų, priėmimų, balių, mi-nėjimų...

Taip ėjo metai po metų. Jie gražiai įsirengė namus, sutvar-kė sodeį, kurio viename kampe įtaisė net maudymosi ba-seiną. Jis gerai uždirbo, gavęs vieną po kito algos pakė-limus. Bet žmona suspėdavo išleisti. Ne vien sau! Ji reng-davosi santūriai, ruošdama priėmimus ir baliukus protin-gai apsiskaiciuodavo, kad niekur nebyrėtų pro šalį. Jis irgi mėgo pasižiūrėti: savo malonumui ir prestižui palaikymui. Eidavo pirkti eilutes, anų toli gražu nesudėjęs. Bet nuėję taip ilgai rinkda-vosi, taip atargiai derindavo-si, kad žmona atspėdavo ne-ištariamą jo troškimą: jei ga-lima rasti nors mažiausią priežastį nepirkti, tai ir susi-laikydavo... Jis norėdavo naujo muzikos aparato; bet anas dar šlubčiodamas suko plokštelę, dar pasklisdavo garsai, svečiams į jų namus renkantis. Apėjęs beveik vi-sų krautuvų „išpardavimus“, visus aparatus išmėginęs ir iškritikavęs, nuvargęs grįž-davo namo, išgerdavo šalto ala-us stiklą ir apsiramindavo.

Bet dabar jį slėgė visiškai kitokia mintis. Tokiems rei-ka-lams ir tokioms mintims jis per kelis dešimtmečius nebu-vo turėjęs laiko nei pinigų. Juk įsikurti naujame krašte — ne juokai. Po karo, po kil-nojimosi iš vieno kontinento į kitą, iš miesto į miestą... Kol atitiko poziciją, kol dide-lių jėgų sukaupimu pasiekė

ko norėjo. Juk reikėjo užtik-rinti dukters ateitį, užsitik-rinti sau ramybę ir šokių toki gyvenimo džiaugsmą.

NOVELĖ

Siuntinėlis

ALĖ RŪTA

Nebuvo lengva, o pasiekė. Gyveno kaip žmonės. Nebebuvo gėda prieš kolegas. Nebebuvo bausi, kad gali kristi po skolų našta ir visko netekti. Žino-ma, nėra gerovei ribų! Be to, sąlygos svyruoja; štai, inflia-cija ir turi susilaikyti nuo naujos rezidencijos statymo. Kas buvo įmanoma prieš dešimt, dvidešimt metų, dabar jau gali tesvąjoti. Vieni „sta-kai“ auga, kiti krinta: inves-tuojant labai turi saugotis, kad nenudegtum nagų...

Prieš keletą metų ėmė ir at-sitiko — nelaukta, nesitike-ta! Jausmai potvyniu ištvi-no... Atėjo gintarų siunti-nėlis iš Lietuvos! Karoliai, sagės, apyrankės... Sekė bro-lienės laiškas, kuriame iš-reikštas pasiilgimas, meilė, suminėti jų negalavimai ir vargai.

Tada jis, perskaitęs ir bro-lio prierašą, susijaudino, net ašarą nubraukė. Nustebo žmo-na:

— Nu jau! Ar tik ne senatvės žymė toks sentimentalumas? Jis nusiuko pasipiktinęs pastaba. Mintyse kartojosi: siu-siu broliui siuntinį, siųsiu...

Atgijo gražiausi prisimini-mai. Kaip jį vienu bučium karo-sus gaudė, kaip ant šieno atsigulę klausėsi tolimo per-kūnijos dundėjimo, kaip dal-ijos dėdės atvežtais saldaini-ais... Susipėsdavo ir vėl susitaikydavo, vienas kitą už-stodavo, kai tėvas parodydavo diržą...

Žmona atrašė brolienei, pa-dėkojo už gintarą. Dabar ji puošėsi, puikavosi, buvo net tautodailės parodoj ištačiusi. Žodžiu, gintarai susirado pa-triotinę vietą. O jis tik svajo-jo ir svajojo: pradžuginti, nu-stebinti kuo broį, driebelti ką ir brolienei iš užjūrio, — atsilyginti už tuos gražius daiktėlius. Brolienės jis nė nepažinojo. Bet broliui... Dažnai sakydavo:

— Broliui turiu nusiųst siun-tinė! — ir jo akis užplūsdavo ašaros.

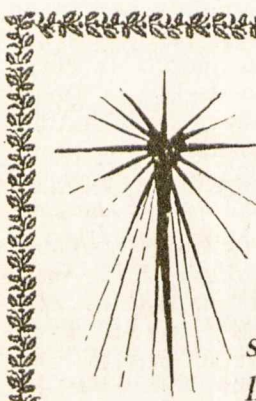
Bet vis nebuvo laiko. Tada jis dar dirbo. Dar pora profe-sijos pareigų, kelionių... O kai tapo pensininku, reikėjo

sutvarkyti kiemelį, apsodinti aplink naujais krūmais. Be to, sveika pasidaruoti lauke, pasimankštinti. Lauke darbai neatidėliotini; prieš rudens liūtis turėjo viskas būti pa-baigta. Tada tik sėdėk prieš televiziją, tik ilsėkis. Namai patogūs, kiemas gražus: ir sau gerai, ir draugams ne gėda pa-rodyti...

Prasidėjo rudeniniai lietus, ilgėjo pensininko dienos. Lie-tuvišką laikraštį perskaitydavo per dešimt minučių, angliškąjį — per pusvalandį. Televi-zija nusibodo. Su draugais ne-kalbėsi telefonu kiekvieną dieną. Imi tą, griebiesi ano, vis dar lieka laiko.

Brolio ir brolienės laišakai retėjo. Sako, jie biją dažnai rašyti. Girdėjosi, kad suvar-žymai po Andropovo atėjimo didėjo. Bet buvo dar žmonių, kurie siuntė ir siuntė mate-rialinę paramą, buvo važiuo-jančių į Lietuvą, atvažiuoda-vo vienas, antras ir į čia.

— Dabar jau aš irgi siųsiu.

Šaukiu lietuvių burtis prie lietuvių
Ir gyvą širdį prie gyvos širdies.
Kad tamsiame vidurnaktį nežuvertų,
Pakiltų rytmečiui gventi ir žydėti!

Iš sutemų, iš prieblaudų išeikit,
Uždekit naują ugnį širdyse,
Vergams palikit vargo naktį klaičią! —
Šaukiu aš, jūsų protėvių dvasia.
(Bernardas Brazdionis)

Šv. Kalėdų ir Naujų metų proga

sveikiname savo rėmėjus, geradarius, meninius vienetus, lietuviškas organizacijas ir visus lietuvius plačiame pasaulyje —

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“, vadovai ir tėvų komitetas

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „ATŽALYNAS“

sveikina su šv. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS visus šokėjus, mokytojus, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, rėmėjus, plačiąją lietuvių visuomenę ir linki visiems ištvermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

Iš RETO žvaigždėta padange aukštai
Didingai prabilo Kalėdų varpai.
Ir girdi kiekvienas kam liūdo širdis,
Kad užgimė meilė, prašvito naktis.

Ir pavergė sielas džiaugsminga žinia,
Sukniubo ant kelių didžiulė minia.
Sutirpo skausmingi krūtinų ledai
Ir veržėsi maldos pro lūpas karštai.

Putinas

Šv. Kalėdų

proga sveikiname plačiame pasaulyje išblaškytus lietuvius, šokėjų tėvelius bei rėmėjus, kitus meno vienetus ir jų vadovus, linkėdami

laimingų 1992 metų.

Kristaus gimimo šventė tejungia mus visus, skleisdama taiką ir ramybę mūsų širdyse!

“GYVATARAS”,
Hamilton, Ont.

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

Kreipkitės į Algį ar Stefą Medelius.
Reikalui esant atvažiuojame į namus.
PARŪPINAM: vizas jūsų kelionėms į Lietuvą.
Iškviatimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje.
Pristatome Lietuvoje telefonams per pora dienų. Išrūpiname jiems pigiai Aerofloto bilietus per gana trumpą laiką; atvykus — draudimą ir pervežimą iš Montrealio. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą. Dažnai vykdam į Lietuvą perduodam asmeniškai jūsų giminiams siunčiamą piniginę paramą.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA.
Pirmasis skrydis gruodžio 20 iki sausio 2, 8 arba 22 d.d.

tik \$999! + mokesčiai ir drauda. Turime dar vietų!

Sekantys skrydžiai: sausio 9, 23 d.d. ir po to
kiekvieną ketvirtadienį iki kovo 13 d. už — \$899!!!

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.
Tel. (416) 593-0600 296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1

Sv. Kalėdų ir Naujų metų proga

Lietuvos ambasadorius ir nuolatinis atstovas Jungtinėms Tautoms Anicetas Simutis sveikina Lietuvos išlaisvinimui sėkmingai veikusias ir tebeveikiančias organizacijas, jų vadovus ir visus geros valios tautiečius.

Tegu mūsų visų aukščiausias tikslas – demokratinės ir ekonomiškai bujojančios Lietuvos atstatymas – jungia tam didžiam darbui visus po platųjį pasaulį išblaškytus jos vaikus, nežūrint kur jie begyventų ir kurios šalies piliečiai bebūtų.

Anicetas Simutis,
ambasadorius ir nuolatinis Lietuvos atstovas
Jungtinėms Tautoms

SVEIKINAME

visus lietuvius
Jėzaus Kristaus
gimimo proga.
Kalėdų šventės
teatneša tyro
džiaugsmo ir
Naujieji metai
stiprybės bei
vilties tikėjime –

Kunigas Algimantas, Rūta ir Rita Žilinskai

Nuoširdžiai sveikiname su
šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais
Punsko-Seinų-Suvalkų krašto išeiviją, visus
pasaulio lietuvius, organizacijas ir visus mūsų
rėmėjus –

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos
sambūrio valdyba

SVEIKINU

gimines, draugus ir pažįstamus bei
linkiu jaukių Kalėdų švenčių
ir laimingų, sveikų Naujų metų –

Jonas Bartnikas

Ačiū Tau, Viešpatie, už
laisvės stebuklą tėvynėje
Džiaugsmingų šv. Kalėdų
ir Naujų metų
linkime giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Petra ir Vladas Jankaiciai

Su šv. Kalėdom
sveikina ir linki
laimingų 1992 metų

visiems draugams ir pažįstamiems –

Marija Raupėnienė ir
Lionginas Paškus

šv.
Kalėdų
ir pilnų džiaugsmo bei laimės
1992 metų linkime –

Angelė ir Bronius Stankaiciai
Peterson, JAV

Lenkų ir rusų spaudoje

KLKB tarpininkaus lenkams?

Kanados lenkų kongreso pirmininkas Marek Malicki Albertos skryčiaus suvažiavime pareiškė:

“Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas už mėnesio vyks į Lietuvą, kur turi susitikti su premjeru (? J.B.) Landsbergiu. Prieš išvykdamas, KLKB pirmininkas susitiks su Kanados lenkų kongreso delegacija ir aptars lenkų padėtį Lietuvoje. Susitikimo tikslas – pristatyti sunkias Lietuvos lenkų sąlygas ir atkreipti Lietuvos premjero dėmesį į sugyvenimą su mažumomis: palikti Lietuvos lenkams teisę į tapatybę ir kultūrinį gyvenimą. Tokie susitikimai gali būti netgi sėkmingesni už bendrą kontaktą su Lenkijos ministrais. Kitais žodžiais sakant, argi nebūtų geriau, kad lietuvių kilmės kanadiečiai kreiptųsi į Lietuvos premjerą užtardami lenkus?” (“Głos Polski” 1991 m. lapkričio 28 d.).

Po 1991 m. spalio 27 d., t.y. po rinkimų į Lenkijos seimą ir senatą, visi išpuoliai prieš Lietuvą lenkų spaudoje staiga nutrūko. V. Landsbergis teisingai pastebėjo, kad tai buvo priešrinkiminio vajuos dalis.

Iki šiol Lietuvos ir Lenkijos valdžios negali susitarti dėl bendros deklaracijos, kurios projektus abi pusės laiko paslaptyste. Dalį paslapties atskleidė Lenkijos užsienio reikalų ministerija, kurios atstovas pareiškė, kad nesutariama dėl tautinių mažumų.

Atrodo, kad Lenkijos lietuviai nori turėti tokias pačias teises, kokias turi Lietuvos lenkai, o tai lenkams yra sunkiai suvokiamas dalykas.

Idomu, ar Kanados lenkų kongresas sutiktų užtarti Lenkijos lietuvius pas Lenkijos “premjerą” Lech Walensą?

Apie “Tėviškos žiburius”

Lietuvos lenkų dvisavaitinis žurnalas “Magazyn Wileński” 1991 m. 17-toje laidoje, pirmame puslapyje išspausdino “Universitatis polonorum”.

Siuntinėlis

(Atkelta iš 4-to psl.)

Laukia laiško, o kaip nėra, taip nėra – jokios žinios. Jau jis ir nerimauti ima: gal dingo?

– Kaip gi dings, jei apdrausta! – Tikino jis žmoną. – Iteiks jam tiesiai, niekam kitam. O jei ką, tai galim griebti pašto įstaiga... Mums nuostolius atlygins.

– Tai jau... Gal tavo teisybė. – Nurimo abu.

Net keista! Praėjo gal trys mėnesiai. Visai spėjo, rūpinosi, o paskui – lyg ir užmiršo.

Tik vieną dieną grįžta jis iš banko reikalus atlikęs, o žmona ir sako:

– Žinai ką? Tavo siuntinėlis grįžo! Va, padėjau ant rašomojo stalo.

– Grįžo? Nu, kas čia dabar?

– Net reikėjo primokėti! Kiti taip nebūtų atidavę.

Abu įniko vartyti siuntinėli, iš visų pusių žiūrėd antspaudus, įrašus rusų kalba... Galų gale šiaip taip išskaitė viename ketvirtiniame, labai suteptame antspaude: “Gražinama, nes adresatas miręs.”

– Matai? Sakiau, – neapdrask! – sušuko žmona. – Gal būtų galėjusi brolienė paimti? O dabar, va, dar primokėti turėjom...

vilnensis” rektorius straipsnį. Prof. Romuald Brazis rašo: “(...) Kanados lietuvių laikraštis “Tėviškos žiburiai” 1991 m. liepos 16 d. laidoje (nr. 29) pranešė, kad Lenkijos-Lietuvos mylėtojų klubas laišku perspėjęs Vilniaus universiteto rektorių prof. Rolandą Povilionį ir Lietuvos respublikos AT pirmininką prof. Vytautą Landsbergį prieš lenkų universiteto Vilniuje steigimą. Sunku buvo tuo patikėti, bet štai laiško, rašyto balandžio 8 d. su klubo pirmininko dr. L. Brodowski'o parašu kopija skelbia: “Mūsų nuomone lenkų bandymas įsteigti savo aukštąją mokyklą su lenkų dėstomąja kalba prie Vilniaus neišspręs šių dienų lenkų-lietuvių konflikto” (...).

Teisingumas reikalauja pabrėžti Kanados lietuvių laikraščio sąžiningumą. Jo korespondentas atkreipia dėmesį į tai, kad “dėl lenkų universiteto steigimo Lietuvoje jos mylėtojai turėtų kalbėti ne su lietuviais, bet su Lietuvos lenkais”. Tarp kitko, tai pirmas ir vienintelis lietuvių laikraštis, kuris paprašė pasikalbėjimo. Lenkijos-Lietuvos mylėtojų klubas gali ramiai miegoti: lenkų universiteto Vilniuje (o ne prie Vilniaus!) statusas garantuoja studijų ir darbo galimybę visiems (asmenims), gerbiančiams Lietuvos respublikos įstatymus.”

Sąmokslas prieš Lietuvą

Moskvos dienraštis “Izvestia” ir toliau tęsia straipsnių ciklą “Sąmokslas prieš Lietuvą”. 1991 m. spalio 31 d. laidoje Lietuvos respublikos prokuroras Juozas Gaudutis pasikalbėjime su laikraščio korespondentu N. Laškevič spėlioja apie Burokevičiaus slapstymosi vietą:

“Pagal kai kurias preliminarines žinias, jie (Burokevičius, Naudžiūnas ir Jermalavičius) yra prie Maskvos esančiame kariniame mieste. Manau, kad Sovietų Sąjungos krašto apsaugos ministerija, slėpdama valstybinius nusikaltėlius, imasi didelę atsakomybę. Priminsiu, kad rugpjūčio mėn. iš Lietuvos kompartijos CK pastato juos išvežė kariškiai ir vėliau perkėlė į centrą. Pagalbą M. Burokevičiui suimti gali duoti V. Bakatin, nes septintoji Sov. Sąjungos KGB valdyba Lietuvos kompartijos vadovui, kaip politbiuro nariui, turi teikti apsaugą. Atvirai kalbant, aš baiminuosi, kad jis nemirtų “širdies priepuoliu...”

Lapkričio 25 d. laidoje “Izvestijos” bandė atsakyti į klausimą, kodėl buvo šturmuojamas telecentras:

“Iki šiol į šį klausimą sun-

ku yra surasti logišką atsakymą. Nutraukti iš ekrano besipilantį melo ir dezinformacijos srovę – toks buvo standartinis paaiškinimas LKP CK'to. Bet ar buvo šis tikslas pasiektas? Nepriklausomos Lietuvos televizija Kaune pradėjo veikti tuoj po sausio 13-tosios. Nors ir kitu kanalu, bet sugebėjo apimti beveik visą Lietuvą. Programą taip vadinamos “kaspervizijos” žiūrėdavo maždaug vienas penktadalis TV žiūrovų”. (Plk. Kasperavičius buvo sovietų okupuotame bokšte TV diktoriaus ir iš to kilo posakis: “Kaspervizija!” J.B.).

“Šiuo metu Lietuvos TV ir radijo laidos yra taip galvot: LKP CK vadaai tikėjosi, kad reikia tik TV ekrane paskelbti apie sovietų valdžios Lietuvoje atstatymą ir tuoj kils entuziastingas piliečių pritarimas. Jie tikėjosi visuotinės masių paramos, todėl kitus Lietuvos telecentrus ir pertransliavimo punktus paliko ramybėje”.

Torontietis Nemenčinėje

Prieš Vilniaus ir Šalčininkų rajonų tarybų paleidimą Nemenčinėje įvyko lenkų protesto mitingas. “Kurier Wileński” 1991 m. rugsėjo 17 d. laidoje rašė:

“Jausmingai kalbėjo svečias iš Toronto A. Pruszyński. Jis tikriausiai daugeliui mūsų skaitytojų yra žinomas dėl savo pasirodymo kartu su Jan Ciechanowicz kolaborantų televizijoje. Ir šiuo metu nebuvo apsieita be provokacijos iš užjūrio svečio pusės. Jis reikalavo, kad Vilniaus krašto lenkai turėtų tokias pačias teises, kaip pvz. švedų mažuma Suomijoje. Jų negavus, jie turėtų prašyti prisijungimo prie Gudijos. Dėl tokio pasiūlymo daugelis netgi nusišypsojo. Vietiniai gyventojai nėra linkę prie ko nors prisijungti”.

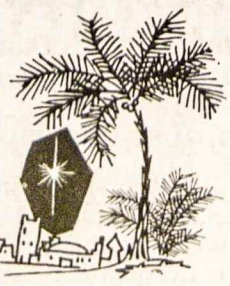
Toje pačioje laidoje yra rašoma, kad Šalčininkų rajono taryba, nepaisydama Lietuvos potvarkių, ne tik vykdė Gorbačiovo referendumą dėl pasilikimo Sov. Sąjungoje ir registravo jaunuolius į sovietų armiją, bet netgi organizavo naujokų gaudynes. J.B.

Džiugių šv. Kalėdų

ir laimės pilnų
NAUJŲ METŲ

linkiu visiems giminėms,
draugams bei pažįstamiems –

Mikas Žaliauskas

ŠV. KALĖDŲ

proga sveikiname gimines,
draugus ir pažįstamus,
linkėdami linksmų švenčių
bei laimingų
Naujų metų –

O. P. Polgrimai

* Linksmų *
* ŠV. KALĖDŲ * ir

laimingų bei sėkmingų

Naujų metų

linkime savo mieliems
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

Eugenija, Margarita ir Leonas Kleval

Linksmų
KALĖDŲ

švenčių ir sėkmės
pilnų naujų metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Viktoras ir Teresė Gražuliai

Marija Andrulevičienė

Linksminkimės
ir džiaukimės,
Dievui garbę
duodami
giedokime...

Linksmų

šventų

* Kalėdų! –

Lietuvos kankinių parapijos vaikučių choras

Dievo
palaimos,
meilės ir
ramybės
Jūsų
namams – linki dainos vienetas “Sutartinė”

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

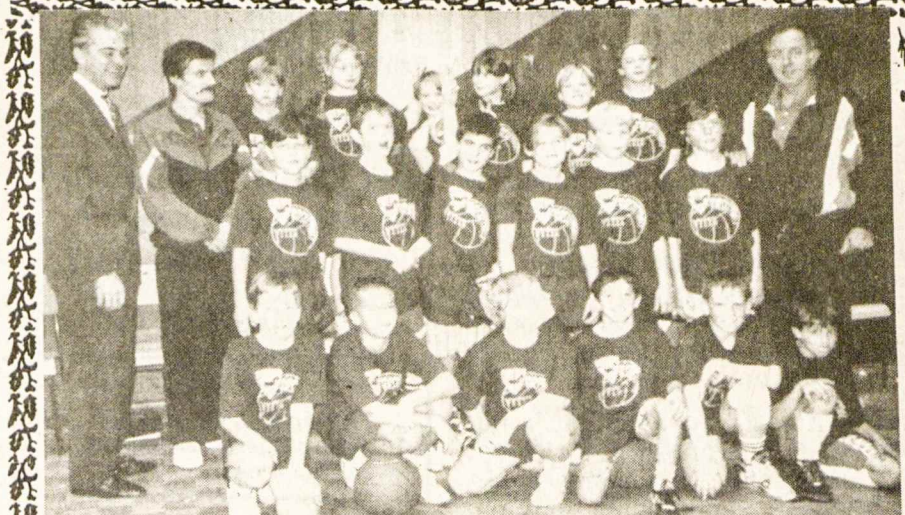
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: “Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išsivijoje!”

Linksmų
KALĖDŲ
švenčių ir laimingų

Naujų metų
linkime klubo
nariams, rėmėjams
bei visiems
lietuviams išeivijoje
ir tėvynėje –
Toronto lietuvių sporto
klubo “Vytis” valdyba

Visas jėgas savajai tėvynei

Trečioji dr. V. A. Dambravos viešnagė Lietuvoje 1991.X.27-XI.10, kurios metu tapo jos ambasadoriumi Pietų Amerikai

G. GUSTAITĖ, Vilnius

Nuoširdžiausiu jausmu dr. V. A. Dambrava atskleidžia kelionės tikslą – dirbt, dirbt atsitikusiai Lietuvai. O atsitikusi Lietuva atvykusį iš Venezuelos generalinį garbės konsulą paskyrė ambasadorium Pietų Amerikos valstybėse.

Šeimoje

V. A. Dambrava, teisės mokslų daktaras (gimęs 1920 m. birželio 10 d.), Lietuvą palikęs 1944 m. ("neviliojo tarnyba nacių kariuomenėje") lietuviškai kalba nuostabiai, be jokio svetimybės kalbos akcento. Beje, keturi sūnūs (žmona latvė Unda-Apolonija), gimę Austrijoje, JAV, taip pat kalba lietuviškai, o jų vardai – Gintaras, Vytautas, Algirdas, Marijus-Aras – parodo namų dviasį. Kai po ilgo pokalbio Vita Urbšytė (J. Urbšio brolio dukte) pasidžiaugė nepamiršta, sodria kalba, V. A. Dambrava atsiduso: "Dievuli mano, čia jau Ūtenos gimnazija, mūsų mokytojai". Gimnazija ir tėvų namai, tėvų namai ir gimnazija klojo iki šiol neišklabinčius moralės, tautiškumo pamatus.

Atsisveikinant

Kokia skirtinga ši kelionė nuo pirmo aplankymo 1977 m.! Jis buvo prisimintas "Draugystės" viešbučio saliuokėje prie gvazdikais papuošto stalo, kur atsisveikinti iš Lietuvos susirinko visi penki Dambravos, keli jų jaunosios kartos, taip pat B. ir S. Kašauskai, daug padėję svečiui šioje kelionėje. Susirinko keturi, praėję Sibiro "universitetus", ir jis, vyriausias, vienas jų išvengęs, lankęs kitus – teisės mokslų daktarą apgynęs 1946 m. Leopoldo-Pranciškaus universitete Insbruke (Austrija), Zalcburge (Austrija) studijavęs Mocarteume.

O kokie Dambravos balsingi, dainingi, kaip skambėjo tarp kalbų, prisiminimų, jų dainuojamos dainos, vyriausio prašymu tyliai tyliai kartojami pasakutiniai posmai! Neatsitiktiniai teisės mokslų daktaras studijavo ir Mocarteume...

Kelionės į Lietuvą

Į pirmą kelionę pastūmėjo brolių laiškas apie motinos ligą; nesimatė buvo nuo 1940-ųjų birželio 14-tosios. Vaziuoti dar buvo pavojinga, bet "jei ir į Sibirą už tai būtų siuntę, vis vien būčiau rizikavęs". Pasimatyti suspėjo. "Po trijų mėnesių mamytė palaidojo jau be manęs".

Dabar aplankyta daug – Vilnius, Trakai, Kryžių kalnas prie Šiaulių ("Jei reikia pamatyti pačiam, kitur tokio neteko matyti"), Alunta, tokia rude-niška skaidri, nuprausta, Vėlinės Vilkaviškyje, palikusios didžiausią įspūdį. ("Niekas taip nejaudino, kaip lapkričio 1 d. prie mano mamytės kapo brolio (Vilkaviškio tremtinio sąjungos pirmininko) įteiktas tremtinių sąjungos nario bilietas"). Aplankytas kardinolas Vincentas Sladkevičius Kaune jam įteiktas Karakaso kardinolo J. A. Lebruno laiškas, padėkota už vadovavimą Katalikų Bendrijai Lietuvoje. To paties kardinolo laiškas atvežtas ir V. Landsbergiui. (Jame prašoma tam tikrą dieną, tam tikrą valandą melstis – kardinolas tą valandą teiks palaiminimą).

Kardinolo laiškas

Kardinolo J. A. Lebruno laiškas ne pirmas, ne vienintelis jo palankumo Lietuvai, jos žmonėms išraiška. Antai 1987 m. tas pats kardinolas, įteikęs V. A. Dambravai Jono-Paulius II apdovanojimą – šv. Grigaliaus didžiojo ordiną – labai gražiai įvertino naujo ordino riterio darbą. Didžiausio Venezuelos dienraščio "El universal" teigimu, Eminencija dėkojo "už katalikišką veiklą ne vien savo kolonijoje, bet ir plačiausiu mastu tarnaujant krikščionybėi", kartu su Apaštala Sostu pripažino V. A. Dambravos "entuziastišką idealizmą, valingumą, iš kitų tarpo ryškiai išsiskylantį profesionalumą ir jo specialų gabumą pasiekti bei paveikti visų visuomenės sluoksnių žmones".

Dovana Landsbergiui

Be kardinolo laiško, V. A. Dambrava AT pirminininkui padovanojo nuotrauką, vaizduojančią didžiulę (gal 10x8 m) spalvotą jo figūrą su deglu, trišpalve bei įrašu "Kovotojas už Lietuvos laisvę". Nors figūra karikatūriška – trumpos kojos, didžiulė galva ant bekaklio liemens – pirmininkas buvo labai patenkintas. (Tai jau Karakaso dailininkų darbas judrioj vietoj, prie autostrados, sukurtas po to, kai Venezuela pripažino Lietuvą. Beje, nuotraukėlė nespaltota, mažytė, be komentarų, tik su metrika, paskelbta "Gimtajame krašte" – 1991 m. 45 n.).

Laimėtas domesys

Tolimoje Venezueloje Lietuva, jos politinių gyvenimų, jo įvykiais domėjosi ne tik kardinolas, dailininkai. Žinomi kandidato į šalies prezidentus žodžiai: "Prašu mane laikyti savo (Lietuvos) kariu". Geriausių Venezuelos žmonių įtraukimas į Lietuvos interesus erdvė tai V. A. Dambravos ilgo, kasdieninio, kantraus darbo vaisius, puoselėtas, brandintas jausmo ir racionalaus siekimo atkreipti pasaulio dėmesį į Lietuvą, parodyti okupacinės sistemos vykdytų elementarių teisių neįpasmą.

Tikslo siekimą labai sustiprino pirmos kelionės Lietuvos įspūdžiai: motinos liga, iškalbingas artimųjų santūrumas, aplinka, dviektiniai neaiškumai, klausimu, baime.

V. A. Dambrava pasakojo pasauliui apie Lietuvą per radiją – jis tapo radio stočių "Radio Rumbos" ir "Circuito Nacional Rumbos" tarptautinės politikos komentų direktoriumi, kalbėjo per televiziją, kur diskutavo Lietuvos problema, per spaudą – tapo reguliariu svarbiausio krašto dienraščio "El universal" tarptautinės politikos skryliaus vedėju. Karakase gyvenanti J. Urbšio sesuo E. Gutauskienė, pareiškė, kad V. A. Dambrava dirba "su didele meile", "galima sakyti, virš savo jėgų". Šitaip Lietuvos byla venezueliečiams pavirto teisingumu byla, jų veiklos, jų širdies dalimi, o bylos kėlėjas – "El Amigo Vytas" ("Mūsų draugas Vytas" – taip V. A. Dambravą pavadino kapucinas M. Diazas, žymus rašytojas, religinių televizijos programų vedėjas).

Straipsniai ir knygos

Viskas Lietuvai – visuomeninė, politinė veikla, visa tai parašyta. O parašyta šimtai politinių straipsnių ir knygų: "Šv. Kazimieras" – ispanų kalba du leidimai ("man labai įdomu, kaip tas mūsų šventasis čia atrodė"); Venezueloje yra Kazimiero vardu pavadintas miestas, šventovė, parapija, įsteigti prieš 200 metų, "Širdies giesmė Petriui" – lietuvių, ispanų ir anglų kalbomis (pasakojimas apie anksti mirusį saleciečių broliuką, "tikrą Lietuvos šventąjį, kurio beatifikavimo bylos dar sulauksim"), "Septyni žodžiai nuo kryžiaus" – ispanų kalba, du leidimai, "Kriminalinės psichiatrijos naudojimas Sovietų Sąjungoje" – ispanų ir lietuvių kalba (knyga platinta ir pasauliniame psichiatrijos kongrese Atėnuose), "Nuožmaus pakto istorija" – ispanų kalba (apie Molotovo-Ribbentropo sandėrį). Be jų, paruošė laidą televizijai ispanų kalba apie Pr. Gaidos knygą "Dievo žmogus", skirtą arkivyskupui Teofilui Matulioniui, konsekruotam vyskui Vincentą Sladkevičių.

Dabar, kaip minėta, V. A. Dambrava paskirtas ambasadorium Pietų Amerikos šalyse. Ambasada įsikurs Karakase, ambasadoriaus namuose. "Jau esu suformavęs ambasados štabą iš vietos lietuvių. Jie patys pasisiūlė dirbti nemokamai". O jam, ambasadoriui, Lietuvos respublika atlyginimą mokės. Mokės... litą per metus.

"Atvažiavau apkabinti, išbūčiuot, atsiprašyti, dirbt...", atvažiavau "kaip sūnus palaidūnas". Kad daugiau tokių palaidūnų...

Australijoje gyvenančio prelado PETRO BUTKAUS kalėdinių sveikinių viršelįs

Pranešimas iš Italijos

Lietuviai lankosi Romoje

Pokalbis su Saboniu

Vienas plačiausiai skaitomų Romos dienraščių "La Repubblica" išspausdino pokalbį su garsiuoju lietuviu krepšinininku Arvydu Saboniu, kuris lapkričio pabaigoje lankėsi Šiaurės Italijoje, priėmė jam paskirtą iškilias sportininko premiją. Jis kalbėjo Romos dienraščio korespondentui apie jo paties ir kitų lietuvių sportininkų didžiausią troškimą po daugiau negu 50 metų trukusios skaudžios pertraukos vėl savarankiškai dalyvauti olimpinėse žaidynėse. "Visi laukiame tos dienos, kai galėsime grįžti į olimpiadą", pasakė Sabonis ir toliau pabrėžė, kad Lietuvai labai svarbu joje dalyvauti, paliudyti pasauliui, jog egzistuoja nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Olimpiados yra tartum didelė vitrina, palyginus su dar netolima praeitimi, sakė Sabonis, žvelgiant lietuvių akimis, olimpinės žaidynės įgyja naują, skirtingą negu anksčiau reikšmę. "Sporto plotmėje mūsų siekiai galbūt bus ribotesni, be esame tikri, kad išsikovosime svarbią politinę pergalę. Viskas taip greitai, staugiai įvyko, ir štai – Lietuva vėl nepriklausoma valstybė".

Sabonis priminė italui žurnalistui, kad lietuviai turi savitą kalbą ir kultūrą, visuomet troško gyventi atskirai nuo Sovietų Sąjungos, bet buvo verčiami jaustis sovietais. "Neapsakomai džiaugėmės, kai pirmą kartą 'Žalgirio' komanda nugalėjo Raudonosios armijos klubą. Tai buvo tikrai didelė šventė".

Sabonis nesijaučia nauju Lietuvos sporto ambasadorium: "Tam tikra prasme juo visuomet buvau, nepaisant nepalankių aplinkybių. Dabar ruošiamės olimpinėm žaidynėm, norime patekti tarp jose dalyvaujančių komandų. Sieksime laimėti kuo daugiau varžybų", pareiškė Sabonis, primindamas kitus "Žalgirio" žaidėjus – Marčiulionį, Kurtinaitį, Chomičių, stipriausius naujos lietuvių valstybinės krepšinio rinktinės narius.

Pagerbė Prunskienė

Lietuvos aukščiausiosios tarybos deputatė Kazimiera Prunskienė yra viena iš dešim-

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Pirma pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
*Susitarus priima pacientus
ir vakarais*

ties svetimšalių ir italių moterų, kuriom italių socialistų moterų klubas paskyrė kasmetinę "Minervos" premiją pasižymėjusiom moterim. Iškilmingas premijų įteikimas įvyko 1991. XI. 25 vakare Romos "Argentina" teatro salėje.

Kazimiera Prunskienė priėmė premiją – Minervos galvą, vaizduojančią auksinę sągę su deimantais. Trumpame padėkos žodyje ji pabrėžė moterų dalyvavimo politiniame ir visuomeniniame gyvenime svarbą.

Tarp kitų "Minervos" premija buvo pagerbto šveicarė žurnalistė Schoof Zoller, kovojanti už vyrų ir moterų lygybę, Islandijos politinės partijos "Motery sąjunga" narė Ingbjork Hafstad.

Ekumeninis susitikimas

Santiago de Compostela, Ispanijoje, įvykęs krikščionių ekumeninis susitikimas pastūmėjo pirmyn krikščioniškųjų Bendrijų dialogą, o tai, be abejonės, patarnaus Šv. Tėvo sušaukto neeilinio vyskupų sinodo Europos klausimais darbam, pareiškė ekumeniniame susitikime dalyvavęs Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininkas kardinolas Martini. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad naujoji Europos evangelizacija turi vienodai rūpėti visom krikščioniškom Bendrijom, priminė, kad kaip tik dėl to Šv. Tėvas Jonas-Paulius II į Vatikane prasidėjusį, neeilinį vyskupų sinodą pakvietė ir kitų krikščioniškųjų Bendrijų atstovus, nors dėl to būta kai kurių sunkumų.

Santiago vykęs ekumeninis simpoziumas, pasakė kardinolas Martini, suteikė progą Europos vyskupam, ortodoksų patriarcham, protestantiškųjų Bendrijų atstovam nuo Atlanto iki Uralo draugiškai ir atvirai pasikeisti nuomėmis, užmegztį dialogą ypač tais klausimais, kurie sukelia ginčus tarp ortodoksų ir Rytų apeigų katalikų Ukrainoje bei Rumunijoje, taip pat etninis konfliktas tarp serbų ir kroatų. Santiage įvykęs ekumeninis susitikimas, pažymėjo kardinolas Martini, tam tikra prasme praskynė kelią ramesnėm svarstybom sinode ekumeniniams klausimais, paskatino krikščioniškųjų Bendrijų atstovus tarpusavio susipratimo dvasia svarstyti ir spresti ginčytinus klausimus.

Vyskupų sinode Romoje iš Lietuvos dalyvauja Kauno vyskupas pagalbininkas Vladas Michelevičius, atstovaudamas kardinolui V. Sladkevičiui, negalėjusiam dėl nesveikatos atvykti Romon.

Ekumeniniame susitikime Ispanijoje iš Lietuvos dalyvavo Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas ir prel. Jonas Juodelis. Grįždami Lietuvon, buvo sustoję Romoje. Kor.

Liko tik Lenino batai: menas ir politinė propaganda

REGINA VARANAVIČIŪTĖ-HAGGO

Maskvos gyventojai po nepavykusio perversmo 1991 m. rugpjūčio mėn. pašalinti Gorbačiovą pradėjo su didele neapykanta naikinti komunistinius paminklus. Paminklų griovimas buvo pirmasis Maskvos gyventojų simbolinis išsilaisvinimo pareiškimas. Visas pasaulis matė televizijoje, kaip buvo nugriauta NKVD organizatoriaus Felikso Dzeržinskio statula, kuri stovėjo prie KGB centrinių rūmų.

Tuo pačiu metu Vilniuje iš Lukiškių aikštės buvo pašalinta didžiulė Lenino statula, kuri priešinosi atsisakymui nuo pjędestalo. Liko tik Lenino batai. Žmonės juokauja, kad Leninas norėjo taip greitai pabėgti iš Lietuvos, kad pamiršo net savo batus.

Tai nebuvo pirmas komunistinis paminklas nugriautas Lietuvoje. 1990 m. kovo mėn. Lietuvos vyriausybei paskelbus pasitraukimą iš Sovietų Sąjungos ir nepriklausomybės atstatymą, tuojau buvo pradėtos naikinti komunistinės statulos. Pvz., 1990 m. rugpjūčio mėn. Kaune buvo pašalintas Lenino paminklas iš Vienybės aikštės. 1990 m. lapkričio mėn. JAV žurnalas "National Geographic" atspaudė ant viršelio nuotrauką iš Vilniaus, kuri rodė šlaviką, sėdintį ant nugriautos ir raudonais dažais aptaškytos Stalino statulos.

Šie komunistiniai paminklai priklausė ilgai ir senai propagandinio meno istorijai ir net primena senųjų laikų romėnų imperijos propagandinį meną.

Propagandinis menas

Menas ir politinė propaganda nėra geri draugai. Meno tikslas yra kelti, taurinti žmogaus sielą. Politinės propagandos tikslas yra sielos užgniaujimas ir neteisėybės skelbimas. Vis dėlto menas ir propaganda buvo per amžius artimi bendoradarbiai. Valstybių diktatoriai ir okupantai papirkdavo menininkus paruošti meno darbus, kurie propagavo politines neteisėybes. Tuo pat laiku buvo naikinami okupuotų kraštų meniniai darbai bei tradicijos, kad jų gyventojai greičiau pamirštų savo kultūrą ir istoriją. Okupantai suprato, kad žmonės, kurie užmiršta savo tautos praeitį, be pasipriešinimo priima okupanto kultūrą bei istoriją ir sunyksta pavergtųjų masėje.

Taigi propagandinis menas turi du tikslus: gaminti politinį savo meną ir naikinti esamąjį.

Propagandinis sovietų menas

Taip darė Sov. Sąjungos komunistai. Jie paruošė ir skelbė propagandinį meną, kuris vaizdavo naujus didvyrius ir naują komunistinę istoriją. Komunistų menas aiškino, kad maži kraštai per amžius priklausė Rusijai ir kad juos išlaisvino Raudonoji armija. Okupavę po II D. karo buvusias nepriklausomas valstybes, komunistai naikino tų kraštų tapybą, skulptūrą, grovė istorinius pastatus ir šventoves.

Visų šių neteisėbių iniciatorius buvo komunistų vadas Leninas. Pradėjęs 1917 m. revoliuciją, siekė sukurti naują pasaulio santvarką. Savo ir kitų komunistų vadų garbei jau 1918 m. Leninas paskelbė, kad Maskvoje ir Petrograde bus pastatyti didelės statulos ir reljefai, iškelianys Lenino, Markso ir kitų žymių komunistinių didvyrių bei protėvių darbus. Į protėvių sąrašą Leninas įrašė kompozitorių Chopin, rašytoją Gogol ir net senovės vergų išlaisvintoją Spartaką.

Tačiau Lenino propagandinė meno programa susidūrė su sunkumais. Leninas norėjo, kad paminklai būtų iš bronzos arba marmoro, nors planuotoms skulptūroms nebuvo pinigų. O svarbiausia tuo laiku Rusijoje nebuvo skulptorių, kurie sugebėtų pagaminti didelius bronzinius ir marmorinius dirbinius. Daug menininkų per revoliuciją pabėgo į Vakarų Europą. Be to, Rusijoje, pabaigoje XIX š. pradžioje XX š., skulptūra nebuvo populiari. Dauguma gabių menininkų pasirinkdavo tapybą.

Po didelių pastangų 1918-1925 m. laikotarpyje komunis-

tai pastatė 25 statulas Maskvoje ir 15 Petrograde. Jos kainavo maždaug 280,000 rublių. Dauguma šių statulų buvo padarytos iš molio ir negražiai atrodė. Žmonės negalėjo atpažinti komunistinių didvyrių veido bruožų. Vėliau, kai Stalinas po II D. karo statė sau ir Leninui milžiniškas statulas, atsirado mokytų skulptorių.

Propagandinis menas senovėje

Lenino ir Stalino paminklai turi daug pirmtakų. Rusijoje carai prieš XIX š. mėgo statyti didelius paminklus. Tačiau yra senesnių propagandinio meno pavyzdžių. Prieš 2500 metų Asirijos karalius Ašurbanipal pastatė paminklą, kuriame atvaizdavo svetimo krašto okupaciją kaip išlaisvinimą. Reljefus iš šio paminklo galima matyti Anglijos Londono "British Museum".

Prieš 2000 metų romėnų imperatoriai buvo gabūs propagandinio meno vykdytojai. Jie skyrė propagandinį meną Romos ir okupuotų kraštų gyventojams. Ypač buvo labai svarbu įtikinti okupuotų kraštų gyventojus, kad romėnų kariuomenė juos išlaisvino, kad jie niekadus nesiektų savo nepriklausomybės nuo Romos imperijos.

Pirmasis romėnų imperatorius Oktavius, kuris save pavadino "Augustu", 27 metais prieš Kr. perėmęs valdžią po ilgo civilinio karo panaudojo propagandinį meną raminti karo išvargintiems ir alkaniems žmonėms. Buvo statomos Augusto statulos, vaizduojančios jį kaip taikos ir gero vės atnešėją. Vieną iš jų galima pamatyti Vatikano muziejuje (žiūr. nuotrauką nr. 1). Ši Augusto marmorinė statula yra daugiau kaip 2 metrų aukščio.

Imperatorius Augustas, apsirėngęs kaip aukščiausio laipsnio kariškis, žiūri į žmones ir su iškelta ranka prašo dėmesio, nes nori kalbėti. Ant Augusto krūtinės yra reljefas, kuris simboliškai vaizduoja taiką ir ekonominę gerovę, kurią jis teikia žmonėms. Panašios Augusto statulos buvo pastatytos per visą Romos imperiją. Taigi visi žmonės būvę supažindinti su imperatoriaus išvaizda ir jo darbais.

Romėnų imperija buvo viena didžiausių ir galingiausių valstybių senovės istorijoje. Maždaug šimtą metų po Kr. ši imperija buvo pasiekusi aukščiausią savo politinių jėgų žydėjimą. Apie 250 metų po Kr. Romos imperija pradėjo silpnėti. Pavergtos tautos siekė nepriklausomybės ir išsilaisvinimo iš okupanto vergijos. Romos imperijos valdovai stiprino propagandinį meną, siekdami įtikinti žmones, kad Romos imperija nesilpnėja ir garantuoja gyventojų saugumą.

Imperatorius Konstantinas, viešpatavęs 307-337 m. laikotarpyje, pasivadino "dominus

et deus" – valdovas ir dievas. Kaip ir Stalinas, Konstantinas statė sau milžiniškus paminklus, kurių didumas sukrečia žiūrovus. Konstantinui Romoje buvo pastatyta marmorinė statula, maždaug 20 metrų aukščio. Nėra tiksliai žinoma, kaip ši statula atrodė, nes Viduramžių laikų žmonės ją sunaikino. Yra likę tik fragmentai, kuriuos galima pamatyti Romos Capoline muziejaus kieme. Išlikusi Konstantino galva, 3 metrų aukščio, turi didelės akis, kurios žiūri į dangų. Nuo milžiniškos išlikusios rankos matosi, kad Konstantinas, kaip ir čia minėtas Augustas, su iškelta ranka prašė žiūrovų ir klausytojų dėmesio (žiūr. nuotr. nr. 2).

Lenino ir Stalino statulos primena tų romėnų imperatorių paminklus, kuriems būdinga bendra statulų pozicija, būtent aukštyn pakelta ir ištiesyta ranka. Vieni mano, kad komunistinis didvyris su iškelta ranka prašo žiūrovų ir praeivių dėmesio, nes nori į juos prakalbėti. Kiti mano, kad iškelta ranka rodo kelią į gražią komunistinę ateitį. Komunistas prašo ar reikalauja, kad žmonės eitų kartu su juo nurodytu keliu. Tokia Lenino statula su iškelta ranka buvo pastatyta Vilniuje, Lukiškių aikštėje. Kai kurių Lenino ir Stalino statulų akys žiūri į viršų, tartum danguje ieško pagalbos.

Propagandinis menas nesulaikė nei Romos, nei sovietų imperijų žlugimo.

Komunistų paminklų likimas

Lietuvoje ir Rusijoje kyla daug kam klausimas dėl propagandinio meno paminklų naikinimo. Maskvos burmistras pareiškė pageidavimą, kad Maskvoje liktų kokia nors Lenino statula, primenanti praeities vergijos laikus. Daugeis paminklų yra meno kūriniai, kurie primena istorinius įvykius. Jie turėtų būti atrinkti ir patalpinti muziejuose. Šie kūriniai žmonėms primintų tragišką Rytų Europos XX š. istoriją.

Romos imperatoriaus KONSTANTINO statulos rankos fragmentas "Capoline" muziejuje. Prie jo – šio straipsnio autorė R. VARANAVIČIŪTĖ-HAGGO Nuotr. D. Haggo

Romėnų imperatoriaus AUGUSTO statula Vatikano muziejuje – propagandinio meno kūrinys Nuotr. D. Haggo

ALFONSAS NAKAS

1991 m. lapkričio mėnesį skaitytoją pasiekė LFB sąjūdžio leidžiamo rezistencinės minties ir politikos žurnalo „I laisvę“ 112 nr., redaguotas Juozo Baužio, kaip ir daugelis ankstesnių numerių 80-ties puslapių.

Iš kur redaktorius gavo dalį geros medžiagos, sužinome skaitydami jo paties reportažą žurnalo gale. Ten aprašoma 35-ji JAV ir Kanados LFB Lietuviškųjų studijų savaitė, įvykusi 1991 m. rugpjūčio 4-11 d.d. Dainavoje, ir pažymima, kad kai kurios paskaitos šiame „IL“ numeryje spausdinamos. Kai apžvelgdamas žurnalo turinį vartosiu žodį *paskaita*, reikš, kad ji buvo skaityta minimos savaitės metu.

Ir šiame „IL“ nr. randame du vedamuosius. Pirmajame pasidžiaugiamą Lietuvos laisvę, bet ir pasipiktinimą VLI-Ko pirm. dr. Kazio Bobelio laišku Lietuvos min. pirm. G. Vagnoriui. K. Bobelis, perversinąs VLI-Ko atliktus darbus, nuvertinas krašto kovotojų. Baigiant klausiam: „Nejaugi posėdžiuose išgerta kava ir seimuose — šampanas labiau padėjo Lietuvai atgauti laisvę negu partizanų, Sibiro tremtinių ar paskutiniuosiu Sauso 13-tosios naktį išlietis kraujais?“ Antras vedamasis primena, kad išeivijos organizacijos, jų fondai įvykdė duotus pažadus jau nepriklausomai Lietuvai. Ir kad išsivadavusi tauta kartu su išeivija kurtų ateitį.

Juliaus Kelero komentare „Ar vox populi — vox Dei?“ iškeliamos bolševikinių dešimtmečių žiaurybės ir primenama lengvai nepamiršti šepečių bei brauzkų, nors ir kaip jie stengtųsi save išbalinti.

Feliksas Jucevičius paskaita „Lietuva dvidešimtojo amžiaus paskutiniame dešimtyje“ itaigoja, kad Lietuvos problemas turi būti sprendžiamos globalinės situacijos kontekste. Šis (paskutinis šimtmečio) dešimtmetis galės būti lemtingas. Nieko pasaulyje nėra amžino. Žemė nusėta imperijų griuvėsiais (keletą įvardijo iš prieškristinių laikų, keletą XX š.). Mūsų tauta įrodžiusi turinti gerų politikų. Išeivijai reikią jų daugiau išsilauginti. Išnaudoti potencialui reikią mažiau ašarų, daugiau ambicijų, daugiau mokytis iš istorijos.

Vidmantas Valiušaitis rašinė pavadinimą „Ginti valstybę ir demokratiją“, skiria 1941 m. birželio sukilimo 50-mečiui prisiminti. Išskeldamas šio sukilimo didvyrius, nuplovusius prieš metus užsitrauktą gėdą, jis pateikia ir keletą nenuginčytinų 1940 m. gėdingų reiškinų: po ultimatumo skubėjo išduoti mirčiai du nekaltus bendradarbius (Skučą ir Povilaitį); ejo nusilenkti pavergeji organizacijų atstovai, įskaitant šaulius ir tautininkus; siuntė į pasienį ginkluotus vyrus, kad suimtų kraštą paliekantį prezidentą, ir t.t.

Vytautas A. Dambra gėdą pluoštą atsiminimų apie 1941 m. sukilimą („Laisvės prosvaitė“) skiria mums nepažįstamam partizanui Jonui Merkiui. Trumpai prisiminęs savo šeimos tragediją, lengva ir lakia plunksna pateikia 1941 m. sukilimo fragmentus

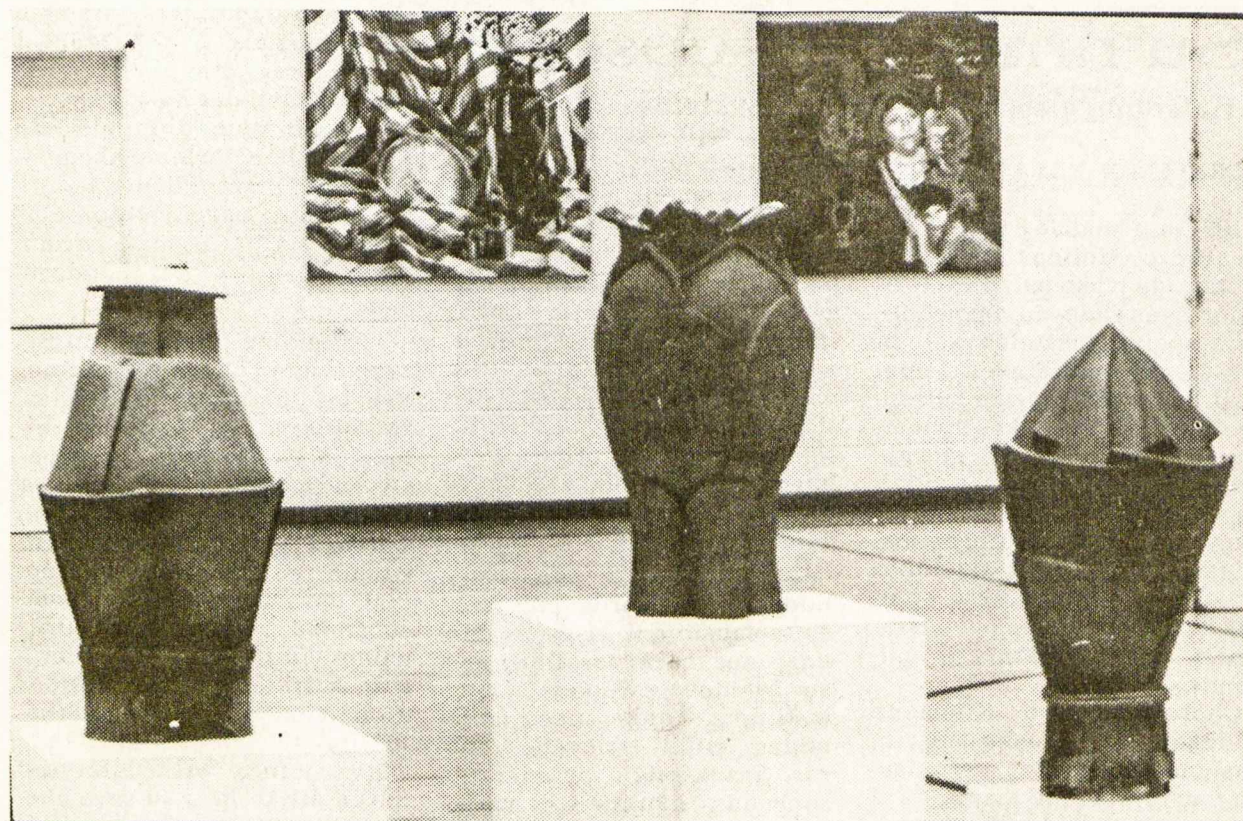
Vilniuje bei Kaune (jų daugiausia) ir pėbėga trejų metų rezistenciją prieš nacius. „IL“ skaitytojai, kurie patys visa tai išgyveno, nieko naujo rašinyje nerandame; net ir pavardės vis tos pačios, šimtus kartų girdėtos. Bet prisiminti reikia. Abejonę kelia sukilimo aukų abstraktus ir manding labai didelis skaičius — 2.700. Dabar, kol dar yra apstu gyvų liudininkų tėvynėje ir čia, pats laikas sudaryti jų sąrašą, nurodant kur, kada, kokiomis aplinkybėmis jie žuvo.

Prie tos pačios temos grįžta Arūnas Bubnys, istorikas, Lietuvos mokslų akademijos Istorijos instituto mokslinis bendradarbis, rašęs veikalą apie rezistenciją okupacijų metais. Jis 1941-44 m. įvykius labiau konkretizuoja ir plačiau išryškina pagrindinio spaudą bei tuos, kurie ją gamino ir platino. A. Bubnys V. A. Dambrai gerai papildo.

Iš pavadinimo „Užslėpto Dievo liberalizmas“ Vytauto Volerto paskaitos tema neatspėjama. Į rašinio puslapius įsiskaitę randame autorių kaunantis su Algirdu J. Greimu, Tomu Venclova, Genzelium ir Minkevičium, Judita Vaičiūnaitė, Vytautu Radžvilu ir net velioniu Jonu Šliūpu. Jis ginasi nuo liberalų ar tokiais apsišaukusių, kaip nors paburnojusių prieš katalikus ir katalikybę. Be reikalo tiek daug priešių. Tokiais nelaukiam nei Venclovo, nei Vaičiūnaitės, nei Šliūpo, kuris kovojo ne prieš „atsilikėlius tikinčiuosius“, o prieš nesąžiningus arba sulenkėjusius kunigus. O kad Taboro Farmoj 80% intelektualų, tai ten kartą per metus suvažiuoja ne tik liberalai ar tokiais apsišaukę, bet ir įymieji Čikagos ateitininkai, įskaitant ir „IL“ bendradarbius. Kas gi čia blogo? Beje, nenoriu pasakyti, kad V. Volerto rašinys netikškas. Priešingai: jis originalus, skatinantis diskusijas.

Pateikiama pagrėčiui dviejų autorių pasisakymai apie ruošiamą naują Lietuvos konstituciją. Apie konstitucijos projektus pasisako (advokatas) Povilas Žumbakis. Tai didesnės paskaitos santrauka. Trumpai paliečiami visi keturi projektai, visi šiek tiek pakritikuojami ir baigiant patariausia neskubėti, gerai apsigalvoti, kad nereiktų, kaip Sovietų S-goj, vis naujas konstitucijas rašyti. Algirdas Statkevičius kalba daug, karštai ir karčiai. Pradėjęs kritikuoti Lowry Wymann ir Barnabas Johnson'o projektą, užsiuola ne tik JAV konstituciją, bet ir JAV-bes apskritai, kaip nemoralia, Sov. S-gai prilygstančią valstybę. Siūlo kurti konstituciją, paremtą morale ir Lietuvos himno žodžiais.

Juliaus Kelero pokalbis su Nijole Bražėnaitė („prisime-nant Daumantą“) sukelia skaitytojo smalsumą, bet ir gerokai apvilnia. Skaityti pradėdamas žinai, kad Daumantas tai 1945-52 m. partizaninio karo didžiausias herojus Juozas Lukša, kad Nijolė Bražėnaitė tai Juozo Lukšos žmona. Jis — žuvęs Lietuvoje, ji — gyva Amerikoje. „IL“ red. paaiškina, kad pokalbis paimitas iš „IL“ fondo rengiamos išleisti knygos su Daumanto

Dail. PETRAS VAŠKYS, dekoratyvinės vazos (šamotas); gilumoje — dail. GIEDRĖS MOTVILIENĖS kūrinių: „Americana“, „Majų likimas“ (aliejus). Ši paroda buvo surengta Bruklino Kultūros židinyje 1991 m. spalio 12-13 d.d.

Rytų ir Vakarų krikščionybė

Į Vatikano radijo klausimus atsako dr. KESTUTIS GIRNIUS „Laisvės radijo“ darbuotojas Miunchene

1991 m. spalio mėnesio pabaigoje Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II Romoje buvo surengtos svarstybos tema „Krikščionybė ir kultūra Europoje“. Jos įvyko katalikų vyskupų sinodo išvakarėse ir nagrinėjo tą temą taip, kad iškeltos idėjos būtų naudingos vyskupų sinodui. Tose svarstybose dalyvavo visa eilė Europos kultūrininkų. Iš lietuvių dalyvavo tikrai dr. Kęstutis Girnius.

— Koks buvo tu svarstybų tikslas?

— Parengti medžiagą, pasidalinti mintimis. Pagrindinis mūsų vaidmuo — suteikti žinių, pasidalinti patirtimis, iškelti klausimus, padaryti pasiūlymus, kuriuos vyskupai galėtų panaudoti sinodo svarstymams.

— Vienaime posėdyje Jūs skaitėte pranešimą apie Lietuvą. Kokia buvo šio pranešimo tema ir kokios jo pagrindinės mintys?

— Mano paskaitos tema buvo — „Dabartinė Katalikų Bažnyčios padėtis Lietuvoje“. Bandžiau į tą klausimą tik truputį pažvelgti istoriniu požiūriu. Tie 50 sovietinio persekiojimo okupacijos metų padarė labai didelius nuostolius, labai didelę žalą Lietuvos tikintiesiems. Viena pagrindinių žalų — tai faktiškai sunaikinta katalikiška inteligentija, kuri per paskutinį Lietuvos nepriklausomybės dešimtmetį buvo labai sustiprėjusi ir pradėjusi beveik vadovaujanti vaidmenį visuomenėje. Dabar, po 50 metų persekiojimo, sakytum katakombe laikų, Bažnyčia atsiranda labai sunkioje padėtyje — išaugo sekuliarizuota visuomenė, tauta gerokai nusigrįžusi nuo Dievo ir yra visokių naujų problemų, su kuriomis Bažnyčia nėra grūmisis ir staiga turi spręsti tas problemas, bet neturi intelektualinių pajėgų tai daryti. Ta problema yra bendra visai Lietuvai, nes ir Lietuvos ekonominiai bei politiniai klausimai yra be precedento, bet Bažnyčia, jei ji nori ateityje turėti vaidmenį, privalo rasti ypatingesnį krikščionišką-katalikišką atsakymą. Toje nelaimingoje padėtyje laukiamo atsakymo bus Bažnyčiai labai sunku surasti, nes per tuos 50 persekiojimų metų pasižymėjo savo dorovinėmis vertybėmis, kunigų drąsa, o ne kunigų intelektualiniais sugebėjimais.

Ir toji drąsa, kuri buvo reikalinga nepasiduoti spaudimui, nepasiduoti persekiojimui, nebūtina padės žmogui rasti atsakymą į sudėtingą visuomeninį klausimą. Yra vienas dalykas kovoti su blogiu, o kitas klausimas įžvelgti blogį ir jį pakeisti gėriu kokioje nors sunkioje būklėje. Tai maždaug tomis temomis kalbėjau savo pranešime.

— Vienas pranešėjas, Miuncheno universiteto profesorius Spaemann, tarp kita ko pasakė, kad Bažnyčios įnašas į Europos atsinaujinimą negali būti apspręstas ar apibrėžtas studijinėse konferencijose. Šis įnašas esą priklausys nuo tikinčiųjų Bendrijos pasiryžimo ir pajėgumo atsinaujinti. Ar Jūsų nuomone Lietuvos tikinčiųjų Bendrijoje vyksta toks atsinaujinimas?

— Man sunku į tą klausimą atsakyti, neturiu pakankamai duomenų, bet labai ryškiai šiame simpoziume paaiškėjo, kokie skirtumai tarp Rytų ir Vakarų Bažnyčios. Rytų Bažnyčioje, galima būtų sakyti, yra toks gaivališkas, stichiskas tikėjimas į Dievą, bet antur vertus — jis labai konservatyvus, jame matyti labai didelis noras priimti Vatikano Antrojo suvažiavimo nutarimus ir žvelgti į tą modernų pasaulį su pasitikėjimu, o ne kaip į priešą. Ta problema aktuali ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, Vengrijoje, Slovakijoje ir kitur. O atvirkščiai, ką profesorius Spaemann kalbėjo apie Vakarus, tai Vakaruose yra tokia labai intelektualinė katalikybė, yra lyg ir teologija be kokių nors įsipaigojimų, kokio nors tikėjimo amžinomis katalikybės tiesomis. Yra įsivyravęs reliatyvizmas ir profesorius Spaemann'o mintis buvo ta, kad Bažnyčia vis tiek turi būti Bažnyčia šventųjų, pasiryžusių gyventi, kaip Šv. Raštas reikalauja, nors tai ir reikalauja didelio pasiaukojimo, kad krikščionybė nėra diskusijų būrelis. Vakaruose yra pavojus, kad katalikybė gali žengti ta linkme. Kor.

— Man sunku į tą klausimą atsakyti, neturiu pakankamai duomenų, bet labai ryškiai šiame simpoziume paaiškėjo, kokie skirtumai tarp Rytų ir Vakarų Bažnyčios. Rytų Bažnyčioje, galima būtų sakyti, yra toks gaivališkas, stichiskas tikėjimas į Dievą, bet antur vertus — jis labai konservatyvus, jame matyti labai didelis noras priimti Vatikano Antrojo suvažiavimo nutarimus ir žvelgti į tą modernų pasaulį su pasitikėjimu, o ne kaip į priešą. Ta problema aktuali ne tik Lietuvoje, bet ir Lenkijoje, Vengrijoje, Slovakijoje ir kitur. O atvirkščiai, ką profesorius Spaemann kalbėjo apie Vakarus, tai Vakaruose yra tokia labai intelektualinė katalikybė, yra lyg ir teologija be kokių nors įsipaigojimų, kokio nors tikėjimo amžinomis katalikybės tiesomis. Yra įsivyravęs reliatyvizmas ir profesorius Spaemann'o mintis buvo ta, kad Bažnyčia vis tiek turi būti Bažnyčia šventųjų, pasiryžusių gyventi, kaip Šv. Raštas reikalauja, nors tai ir reikalauja didelio pasiaukojimo, kad krikščionybė nėra diskusijų būrelis. Vakaruose yra pavojus, kad katalikybė gali žengti ta linkme. Kor.

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAS KRIAUČELIŪNO PREMIJA

Premijai gauti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dorių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiame spaudoje (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veikumu, ar jaunimo vienetei (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai atstovavusiam lietuviams ir Lietuvai per vienerius metus.

2. 1991 m. premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1991 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma vertinimo komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio lietuvių bendruomenės jaunimo reikalams vadovs, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba ir JAV lietuvių jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Vertinimo komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1992 m. kovo 1 d. susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, tiksliai nurodant premijai tinkamumą motyvus, ir siunčiami:

Eugenijaus Kriaučeliūno premijos komisijai
13400 Parker Road,
LEMONT, IL 60439 USA

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus jaunimo teatras ir jo talentingasis rež. Eimontas Nekrošius, 1989 ir 1990 m. dalyvavę tarptautiniuose teatro festivaluose Čikagoje, 1991 m. vasarą — tarptautiniame meno festivalyje Niujorke, ruošiasi kelionei Australijon. Teatrlo Algio Butavičiaus iniciatyvos dėka vilniečius pakvietė kas antri metai Adelaidėje rengiamo meno festivalio komisija. 1972 m. Adelaidės festivalyje dalyvavo du lietuviai solistai iš Čikagos — tenoras Stasys Baras ir sopranas Dana Stankeitytė, o 1992 m. išjungs Vilniaus jaunimo teatras, atvyksiantis su dviem rež. E. Nekrošiaus pastatytais veikalais, jau rodytais Čikagoje ir Niujorke. Adelaidės festivalyje vasario pabaigoj ir pirmojo kovo pusėj svečiai iš Vilniaus suvaids A. Čechovo „Dėdė Vania“ ir „Kvadrata“, kuriam panaudota V. Jelsejevos dokumentinė sovietų kalinių gyvenimo apysaka „O buvo taip“.

Pirmąją kultūrinę 1991 m. rudens popietę Bostono lietuviams spalio 20 d. surengė Lietuvos tautodailės instituto skyrius su savo pirm. Saule Šatene. Programon išjungė du pakviesti svečiai — Filadelfijos meno kolegijos keramikos skyriaus vedėjas prof. Petras Vaškus, atsivežęs tryliką keramikos kūrinių, ir niujorkietis aktorius Arūnas Čiuberkis. Apie keramiką prof. P. Vaškį ir jo kūrybą kalbėjo iš Maine atvykęs dail. Pranas Lapė, su juo studijavęs dailę. Prof. P. Vaškus surengė atsivežtųjų didelių dekoratyvinių šamoto vazų parodėlę popietės dalyviams. Jie nupirko tris specialiai šiai popietei sukurta vazas. Su aktoriumi A. Čiuberkiu supažindino Zita Krukonienė. A. Čiuberkis, bendradarbiavęs su Niujorke viešėjusiu Vilniaus jaunimo teatru, rodė vaizdajuostėn išrašytą spektaklių ištraukas, kalbėjo apie teatro ateitį nepriklausomybė atgavusioj Lietuvoj.

A. a. Petras Babickas, rašytojas, poetas ir keliautojas, mirė Brazilijos Duque de Caxias mieste rugpjūčio 27 d., sulaukęs aštuoniasdešimt aštuonerių metų. Brazilijon jis atvyko pokaryje ir 1950-65 m. dirbo Lietuvos atstovybės kultūros skyriaus vedėju bei spaudos atstovu Rio de Janeiro didmiestyje. Senatvės dienas leido vienišas savame namelyje Duque de Caxias mieste prie Rio de Janeiro. Ten jis ir buvo palaidotas. Kūrybinį velionies palikimą sudaro eilėraščių rinkiniai „Geltona ir juoda“ (1930), „Žmogaus remontas“ (1934), „Toli nuo tėvynės“ (1945), „Eilėrašiai“ (1946), „Svetimot padangė“ (1947), „Dramblo kojos“ (1957). Proza atstovauja „Vakar“ (1931), „Gintaro krantas“ (1932), „Marių pasakos“ (1933), kelionių apybraižos „Elada“ (1939), „Brazilija“ (1951), Lietuvai skirtos knygos ispanų, portugalų ir anglų kalbomis, kelios lietuviškos knygelės vaikams. Velionis taipgi buvo žurnalistas, jaunystės dienomis plačiai rieškėsis spaudoje.

Čikagiečių susitikimui su rašytoju Eugenijumi Ignatavičiumi buvo skirta vakaronė spalio 4 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, suorganizuota literatūrinų renginių vadovės Nijolės Martinaitytės. Su svečiais iš Vilniaus, dabartinis Lietuvos teatrų vadovu kultūros ir švietimo ministerijoje, vakaronės dalyviams supažindino Ilinojaus universiteto literatistikos katedros prof. dr. Vileta Kelertienė. E. Ignatavičius yra aktorius, baigęs Lietuvos konservatorijos teatrinį fakultetą 1960 m., bet jis iškilo kaip rašytojas, pasižymėjęs Lietuvos kaimui skirtais apsakymais. Tai liudija jų rinkiniai „Sekmadienio pieva“ (1966), „Pradalgii tyła“ (1971), „Sidabrinės derybos“ (1976), „Ir namų amžinoji šviesa“ (1983). Teatru buvo skirta jo su rež. Jonu Vaitkumi parašyta pjesė apie M. K. Čiurlionį „Svajonių piligrimas“, jo paruošta Kazio Borutos „Baltragio malūno“ inscenizacija. Minėtinis ir P. Cvirkos kūrinių motyvais parašytos pjesės „Šuo danguje“, „Švyio dalia“, K. Binkio motyvais — „Kiškių sukilimas“. E. Ignatavičius, jaunystėje pats susipažinęs su tremtimi, vakaronėje kalbėjo apie lietuvių kančias sovietinėje okupacijoje, Lietuvos prisikėlimą, dabartinę teatrų veiklą ir jai gaunamą finansinę valdžios paramą. Vakaronės dalyviams jis skaitė novelę „Šiaurinių stogų lelija“ apie taršos atneštą tragediją gandrų porai.

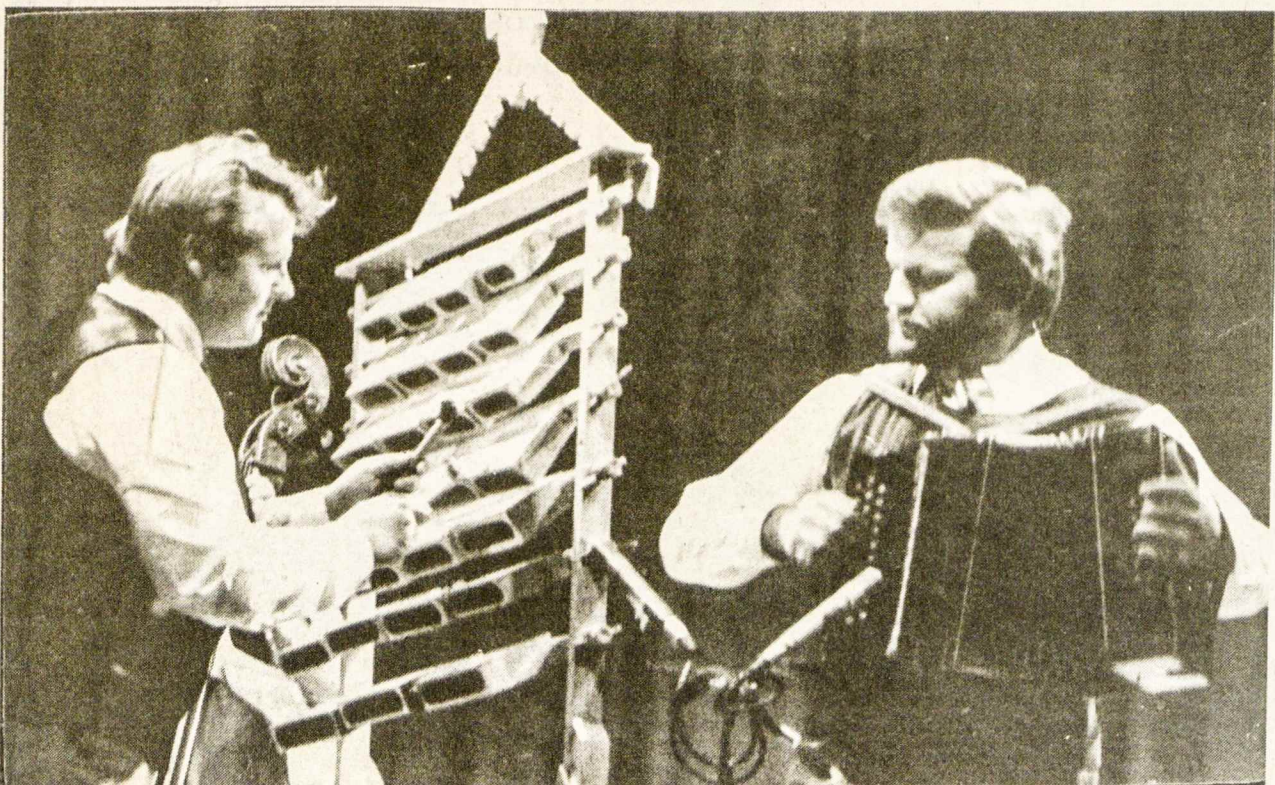
Juozo Paukštelio literatūrinė premija šiemet buvo įteikta Vidmantei Jasukaitytei už jos knygą „Po mūsų nebebus mūsų“. Šią kas dveji metai skiriamą premiją anksčiau yra laimėję rašytojai Algirdas Pocius ir Jonas Mikėlinas.

Naujoju Šiaulių miesto Gitarių mikrorajonui taps Lieporių kaimas, kuriame buvo aptiktas lig šiol archeologams nežinomas kapinynas. Būsimose statybvietėse jį tyrė dvi ekspedicijos — „Aušros“ muziejiaus ir Lietuvos mokslų akademijos istorijos instituto. Žemaičiams priklausančiame kapinyne gyventojai buvo laidojami VI-VII š. Kapavietėse rasta kovos peilių, ietigalių, žalvarinių apyrankių, segių, antkaklių ir apgalvių. Pusketvirtio tūkstančio kvadratinį metrų plotą atkasti 92 kapai, apie 60 apėgiųjų židinių bei stulpavietę, daugiau kaip 300 įvairių radinių.

Valstybinių stipendijų nuostatus 1991 m. spalio 21 d. patvirtino Lietuvos vyriausybė. Stipendijas bus dviejų laipsnių. Aukščiausiojo laipsnio valstybinė stipendija bus skiriama dviem metams, žemesnio laipsnio — vieneriems. Stipendijas skirs ministeris pirmininkas, pasinaudodamas Lietuvos mokslo tarybos ar Kultūros ir meno tarybos rekomendacijom. Aukščiausiojo laipsnio stipendija (1.500 rb. per mėnesį) bus skiriama nusipelnusiems meno, kultūros ir mokslo veikėjams, žemesnio laipsnio valstybinė stipendija (1.000 rb. per mėnesį) — jauniems talentingiems menininkams ir mokslininkams. Kandidatūras kasmet iki spalio 3 d. bus galima pasiūlyti kultūros ir švietimo ministerijai (kultūrininkų ir menininkų), Lietuvos vyriausybės informacijos, mokslo ir studijų skyriui (mokslininkų). Valstybinės stipendijos bus skiriamos tik Lietuvos respublikos piliečiams.

Rašytojas Jurgis Jankus, svečias iš JAV, visą mėnesį viešėjo Lietuvoje. Susitikimas su juo, surengtas Rašytojų klube Vilniuje 1991 m. spalio 17 d., buvo pradėtas Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirmininko pavaduotojo P. Dirgelos įvadiniu žodžiu. Apie aštuoniasdešimt penkerių metų amžiaus sulaukusi rašytoja ir jo gausius kūrinius kalbėjo J. Linkevičius. J. Jankus, perskaitęs trumpą savo kūrinių „Kryžius“, atsakinėjo į susitikimo dalyvių klausimus. Įspūdingas buvo J. Jankaus apsilankymas Kryžių kalne, kur jis ant pečių atnešė savo kryžių su prasmingu įrašu: „Visi, kaip buvę, pasilikom Lietuvoj...“ Paklaustas, kas jam Lietuvoje paliko didžiausią įspūdį, J. Jankus „Lietuvos aidą“ atstovui Leonui Peleckiui pasakojo: „Turbut Kryžių kalnas... Deja, viską gadina neorganizuotumas, nesugebėjimas susitvarkyti, gal net apsilėdimas. O juk pasaulio piligrimų centrų galėtų tapti šventasis kalnas. Kaip Lurdas, kaip Fatima. Ne tik smalsumo vedamos suplauktų čia minios iš viso pasaulio, bet visų pirma dvasinio atgaivinimo“.

Mariaus Katiliškio romanas „Miškais ateina ruduo“ filmo juostin perkėlė rež. Raimondas Vabalas, operatorius Jonas Gričius, dail. Irena Vabalienė. Pagrindinius vaidmenis atliko: Tiliaus — Arvydas Bagdonas, Monikos — Nijolė Narmontaitė, Agnės — Ingrida Mikėlionytė. Rež. R. Vabalas, sukūręs tokius filmus, kaip „Laiptai ir dangų“, „Mainai“ ir „Skrydis per Atlantą“, ilgus metus norėjo filmuoti M. Katiliškio „Miškais ateinančių rudnį“. Jam betgi trūko rėmėjų, kol pagaliau buvo gautas užsakymas iš Maskvos centrinės — televizijos. Vėliau iš ilgo filmo sukurta trumpesnė lietuvišką versiją finansavo „Lietuvos kinas“. Filmo „Miškais ateina ruduo“ pasirodymas sutapo su Lietuvos atgauta nepriklausomybe. M. Katiliškis savo romane „Miškais ateina ruduo“ vaizdavo prieškarinės nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, jos kaimą, gamtą, gyventojų likimus, pirmąją meilę. Kritikai betgi pasigenda M. Katiliškio būdingo žodžingumo, elegiško žmogaus išjūngimo ir gamtą. Ešą šių trūkumų filme nepastebės romano neskaiciusieji žiūrovai, o skaičiusiems teks ieškoti M. Katiliškio. Be to, lietuvišką vaidybinių filmų „Miškais ateina ruduo“ užgožė dabar Lietuvą pasiekę filmų antplūdis iš Vakarų. Ekranuose vyrauja JAV su nuotykių filmais, pakampiuose glaudžiasi Europa, o Lietuva tėra skurdi našlaitė. V. Kst.

Lietuvių kultūros židiny Niujorke koncertą atlieka „Uostamiesčio muzikantai“

Nuotr. Vyt. Maželio

LIETUVOS KANKINIŲ

pavyzdys ir nuopelnai tesuteikia visiems lietuviams iš-tvėrmės bei ryžto darbuotis

GIMUSIO KRISTAUS

pilnutiniam įsikūnijimui
mūsų tautoje!

LIETUVOS KANKINIŲ
parapijos Anapilyje kunigai:
prel. dr. Pranas Gaida,
kun. Jonas Staškus,
kun. Valdas Braukyla

PARAPIJOS TARYBOS PREZIDIUMAS:

Juozas Karasiejus, Jonas Andrulis, Zita Gurklytė,
Vidmantas Valiulis, Slava Žiemelytė, Albina Augaitienė,
Rimas Paulionis, Viktoras Narušis, Regina Celejewska,
Anelė Pajaujienė, Genovaitė Gaižutienė, Stasys Vaštoka

Su rimtimi ir šypsena

Kalėdinių giesmių kasetės ir plokštelės sutiktuves

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

1991 m. gruodžio 8 d. Klivlando Dievo Motinos parapijos svetainėje įvyko muzikės Ritos Klirienės vadovaujamo choro kasetės ir plokštelės kalėdinių giesmių sutiktuves. Populiari ir darbšti muzikė sutraukė didelį būrį muzikos mylėtojų. Svetainės centre stovėjo turtingas vaišių stalas, o patalpa buvo papuošta muzikiniais motyvais. Ant skoningai padengtų stalų stovėjo raudonos žvakės, apipintos aukso spalvos kaspinais, kurie buvo išrašinėti smuiko raktais ir gaidomis.

Choro vadovė R. Klirienė padėjo taip gausiai susirinkusiems ir dešimties metų darbo vaisių apvainikavimą. "Tai mūsų kalėdinė dovana jums", sakė ji. "Privalote kartu su mumis dainuoti, vaišintis ir bendrauti". Tais žodžiais ji visus linksmam nuteikė ir emė gyvai dėstyti kai kurias to projekto problemas, apie kurias eilinis asmuo net nepagalvotų.

Reikia ne vien paruošti repertuarą, jį reikoduoti, bet ir nustatyti giesmių eilę, kad nebūtų klausytojų nuobodu. Ji savo kalbą pertraukdavo giesmių grojimu, panaudodama brolių Biliūnų parūpintą garų sistemą. Girdime išpuodingą, su trimis ir vargonų palyda, torontiško kompozitoriaus Jono Govėdo sukurtą giesmę "Prakartėlen skubu". Gražiai nuskambėjo Virginijos Bruožytės-Muliolienės sugiedota "O mažasis Kūdiki" ir "Žemės taiką neš", dar viena Jono Govėdo sukurta giesmė pagal kun. Stasio Ylos žodžius, laimėjusi religinės muzikos konkursą.

Choras išleido 1000 kasečių ir 300 plokštelių, pareikalavusių 10.000 dolerių išlaidų. 1990 m. gegužės 26 d. choras įgiedojo ir velykines giesmes, tačiau jų išleidimas priklausys nuo kalėdinių giesmių pasisekimo.

Ritos didžiausias troškimas yra pratinti jaunimą prie lietuviškų giesmių, kad jos sutaptų su jų dvasia taip, kaip Kūčių tradicijos. Spauldoje ir te-

levizijoje plačiai paskleisti renginiai supažindino amerikiečius ir kanadiečius su Lietuva, tai ir žodis "Lithuanian" nebereikią "religijos" ar "ligos". Tad pribrendo laikas skleisti lietuvišką religinę muziką svetimačių tarpe. Rita padėjo prie to projekto prisidėjusiems ir jį paskleidusiems asmenims. Atsistojimu buvo pagerbti du mirę choro nariai — Zenonas Gobis ir Aldona Bankaitienė.

Su humoru ji papasakojo nuotykinę rekordavimą labai šaltą sausio 6 d. Kad mikrofonai nepagautų pašalinių garų, šventovėje reikėjo išjungti šilumą. Lauke sužėdė motociklas, giliai atsikvėpė tenoras, krankstelėjo ar sukorsėjo sopranas, kaukstelėjo vargonų pedalai... Reikėjo eilę giesmių kartoti daugelį kartų... Po septynių valandų choristai skirstėsi apsimuturiavę šalikais, šiltomis kepurėmis, pirštine, sušalę, bet nesiskundė ir nedejavo.

Choro pramogų skrybiaus šokių ir žaidimų vadovė Eglė Laniauskienė pakvietė kun. G. Kijauską sukalbėti invokaciją. Jo jautriais žodžiais buvo palaiminta "Dangiška giesmė".

Pradėdama linksmąją dalį, E. Laniauskienė prisistatė kaip visiems žinoma žaidimų mėgėja. Prigesindama šviesas, ji ieškojo "laimingų" asmenų. Kas gimė Kalėdų dieną? Kas dėvi geltoną, žalią ir raudoną spalvas? "Kvalifikuotieji" buvo apdovanoti. Visi juokėsi, užkandžiavo, gėrė vyną.

Kun. G. Kijauskas savo sveikinimo žodyje pasidžiaugė choristų ir vadovės R. Klirienės ištvėrme bei darbu, jai ir chorui linkėdamas Aukščiausiojo palaimos, susirinkusių vardu Ritai įteikė gėlių puokštę. Choristų vardu vadovė dėkojo Rita Balytė: "Instrumentų ir gaidų neužtenka — tokiam darbiui reikia atiduoti savo širdį. Tu ją mums atidavei". Tuo metu choristai susirikiavo į eilę. Kiekvienas vadovė įteikė po rožę. Be to, ją apdovanojo mėgstiniu su si-

dabro raidėmis įrašytais choristų vardais... "Ji galėsiu dėvėti tik repeticijų metu", nusiūko susijaudinusi Rita...

Apdalinti kalėdinių giesmių tekstais, R. Klirienėi akomponuojant, privalėdavo giedoti, o du choro nariai "šnipinėjo" aplink stalus, išrinko geriausią giedantį stalą ir jį apdovanojo.

Privačiame pokalbyje su Rita paaiškėjo dar ir mažai žinomos jos įtempto darbo detalės. "Myliu savo darbą, bet jis reikalauja didelės įtampos ir pasišventimo. Kai namuose yra susirgęs vaikas, pareiga mane šaukia į repeticiją. Pritaikant gaidas vargonams, aranžuojant, darant techninius pasirušimus, — tenka skriaistamusi. Dažnai praleidžiu daugiau kaip dešimt valandų per dieną vien tam darbiui", kalbėjo Rita.

Reikšmingą visai išeivijai darbą atliko Rita su savo choru, tuo atremdama teigimą, kad jaunesnioji karta yra abejinga lietuvių bei. Kai kurie jos nariai savo talentus su energija ir pasišventimu skiria išeivijos labui. R. Klirienė, patyrusi profesionalę muzikę, savo laiku vadovavusi studentų vokaliniam vienetui "Nerija" ir išleidusi jos dvi plokšteles, sugėbėjo patraukti visų kartų dainininkus. Jos choras gastroliauvo Romoje, Čikagoje, Toronte ir kitur. Toronto jaunosios kartos muzikas Jonas Govėdas, aktyvus lietuviškame muzikiniame gyvenime, dainų švenčių dirigentas ir lietuviškų dainų kompozitorius, taip pat įrodo, kad išeivija priaugino naują kartą, kurioje yra gyva lietuviška dvasia, pasireiškianti muzikoje ir dainoje.

Klivlando Dievo Motinos parapijos choro kasetės ir plokštelės yra vertinga šventinė dovana. Skatiname visus kuo skubiausiai įsigyti kasetę (10 JAV dol.) arba plokštelę (15 JAV dol.), pridėdant po 2 dol. už persiuntimą. Čekius ar perlaidas siųsti: Pr. Razgaitis, 6755 Parkgate Oval, Sven Hills, Ohio 44131, USA.

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų

Naujų Metų!

linkime mūsų choro
rėmėjams, draugams
ir visiems lietuviams
išblaškytiems
plačiame pasaulyje.

TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

Aleksa Masionyte

Linksmų švenčių

Linki Toronto Mairiada Mokykla

Raidės: Andrea Dementavičiūtė

Kristaus gimimo šventės ir Naujų metų

proga sveikinu visus
Otavos lietuvių,
brolius kunigus,

gimines ir visus mielus tautiečius tėvynėje
Lietuvoje, linkėdamas šventinio džiaugsmo,
ištvėrmės ir geriausios sėkmės naujaisiais metais.

Kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas,
Otavos lietuvių katalikų misijos
kapelionas

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų

proga sveikinu Aušros Vartų parapijos parapijiečius, lietuvius.
Dievo ir tėvynės meilė teišryškina mumyse
žmogaus didybę ir teveda mus į Dievo karalystę.

Tėv. Juvenalis Liauba, OFM
Aušros Vartų parapijos klebonas Hamiltone

Šventų Kalėdų

proga sveikinu visus
londoniečius
ir visus pažįstamus,
linkėdami linksmų švenčių ir
Dievo palaimos Naujaisiais metais —

Londono Šiluvos Marijos parapijos
kun. klebonas K. Kaknevičius ir taryba

Sveikinu visus gimines,
draugus, pažįstamus
šv. KALĖDŲ
proga ir linkiu laimingų
bei džiaugsmingų
1992 metų —

Vincas Dirsė,
Otterville, Ontario

"Laikas statyti"

Nauja vaizdajuostė apie atgimstančią krikščionybę
Lenkijoje, Lietuvoje, Čekoslovakijoje ir Vengrijoje

Amerikos katalikų vyskupų konferencijos rūpesčiu yra pagaminta garsinė spalvota vaizdajuostė "A Time to Build" — vienos valandos ilgumo. Ji jau buvo rodyta Amerikoje per ABC televizijos tinklą, turintį 150 stočių.

Vaizdajuostėje rodoma, kaip atgimsta krikščionybė iš komunistinių griuvėsių Rytų Europoje. Parinkti pagrindiniai būdingiausi momentai, išreiškiantys pagrindinę mintį: dabar laikas atstatyti visa tai, kas buvo sugriauta.

Aiškintojas informuoja žiūrovą apie rodomus įvykius bei asmenis R. Europos kraštuose. Pvz. jis pasakoja apie dabartinį Čekoslovakijos kardinolą Jan Korc, buvusį slapta vyskupą, veikusių pogrindyje komunistų valdymo metais. Dienos metu jis buvo keltuvo operatorius, o naktimis — apaštalas. Per eilę metų jis slapta paruošė 120 kunigų ir parašė net keletą knygų. Už tai gavo 8-rius metus kalėjimo.

Vaizdajuostėje matyti ir visa eilė įvykių iš Lietuvos: "Caritas" veikia sesuo Albina

Pajarskaitė, kardinolas V. Sladkevičius, kalbantis apie dabartinę būklę Lietuvoje, jaunas lietuvis, žuvęs už savo krašto nepriklausomybę, Kryžiaus kalnas, Vilniaus arkikatedra, šventovės ir t.t.

Žiūrovas, pamatęs tą vaizdajuostę, gali palyginti kaip ir kur kovota už savo tikėjimą, kaip dabar keliama iš fizinių ir dvasinių griuvėsių. Prie vaizdajuostės paruošimo prisidėjo ir Lietuvių informacijos centras Bruklne.

Vaizdajuostę gaunama šiuo adresu: USCC Publishing Services, 3211 Fourth Street, N.E., Washington, D.C. 20017, U.S.A. Telefonas: 1-800-235-8722. Kasetės kaina: \$29.95 JAV, plius \$3.50 persiuntimas. Inf.

Džiugių
šv. Kalėdų

ir laimingų bei pilnų geros nuotaikos naujų metų
linki visiems lietuviams bei parapijiečiams —

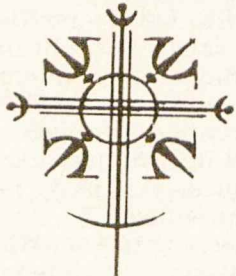
Lietuvos kankinių parapijos choras

Su daina tėvynei ir giesme Dievui
linkime visiems džiaugsmo, ramybės ir taikos
šių šv. Kalėdų ir Naujų 1992 metų progą!

"Volungė" — Toronto lietuvių choras ir jos muzikos vadovai
Dalia Skrinkskaitė-Viskontienė ir Jonas Govėdas

Nuotr. D. Nausėdienės

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

The
Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

SVEIKINAM

su

šv. Kalėdomis,
linkime gerų ir laimingų**Naujų metų**mieliems giminėms, draugams
bei pažįstamiems –Evelin ir Jonas Klipčiai,
Oakville, Ont.

šv. Kalėdu

ir Naujų metų proga

linkime laimės bei geros
sveikatos giminėms
ir bičiuliams –Birutė ir Petras Daržinskai
su šeimaMieili giminės, draugai
ir pažįstami

Šv. Kalėdų

šventės teatneša tyro
džiaugsmo ir Naujieji
meta stiprybės,
sveikatos ir vilties –Irena Punkrienė
Vilija, Edvardas, Andrėja,
Monika ir Andriukas Punkriai
Elona ir Ričardas Punkriai
Kazimiera Arlauskienė, FL,
Aldona, Algirdas ir Andrius Olliai**Linksmų**
šv. Kalėdų
ir laimingų bei
sėkmingų
naujų metųlinkime savo mieliems
giminėms, draugams ir
pažįstamiems –Hilda, Romas Simanavičiai
ir šeima**Linksmų šv. Kalėdų**
ir laimingų
Naujų metųlinki giminėms, draugams ir
pažįstamiems –

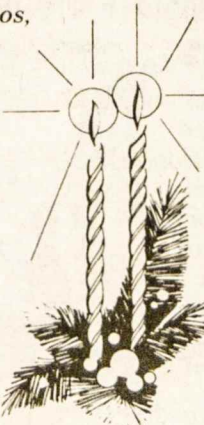
Karauskų šeima

IR ATMINTY atgis Bernelių šventos Mišios,
Ir kaip žarijos, visos žvaigždės atsigaus,
Ir širdyje, tarytum tėviškėn sugrįžus,
Verpai ir giesmės ir vargonų maldos gaus.
Bernardas Brazdžionis

Džiugių šv. Kalėdų ir

laimės pilnų
naujų metų.

"Aitvaras"

Linksmų
šv. Kalėdų
ir laimingų
bei sėkmingų**naujų metų**linkime savo giminėms,
draugams ir
pažįstamiems –Aldona, Jonas ir Dalia Vaškevičiai
Rūta, Paulius Stankai N. Carolina**Per Varšuvą į Lazdijus...**Nepavykusi kelionė iš Lenkijos į Lietuvą per Lazdijų muitinę, kur reikia laukti eilės
net kelias dienas**LEONAS BALTUŠIS-
BALTUŠAUSKAS**

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Kas kaltas?

Sakau, vyrai sakykit, kas čia
kaltas dėl tos visos netvarkos
prie Lazdijų: lenkai ar lietu-
viai?Lenkai tikrina greičiau, o
lietuviai iš viso 8 ir visi virši-
ninkai. Sunku net susikalbėti.
Nuo 12 iki 14 valandos pietų
pertrauka. Tada palieka tik po-
ra vyrų. Vaikšto, lyg tai tikri-
na, bet niekas nejudą, užtat ir
tokia eilė. Per daug savo "val-
džią" rodo. Pasidarė savotiškas
"biznis". Yra nemažai žmonių,
kurie užima eilę, o paskui tą
vietą parduoda. Net po 100 do-
lerių kiti moka. Nėra tvarkos
ir, atrodo, dar ilgai nebus.Taip ir palikome Jono Uzdi-
los ūkį, o Lietuva tik už 2 km.
Prie geros tvarkos pervaziuo-
tum sieną per pusę valandos, o
dabar, atrodo, kad iš didelio
rašto išėjimo iš krašto. Ten ir
atgal važiuodami aplankėm be-
veik visą Suvalkų trikampį,
nes važiom per Seinus, Su-
valkus, Augustavą. Idomu, juk
čia mano tėvelis per I pasau-
linį karą, tada tik jaunas po-
ručikas caro armijoje, buvo
vokiečių apsuptys ir tik vieno
lietuvio ūkininko dėka su visa
savo kuopa prie Augustavo bu-
vo išvestas iš apsupimo.Važiuoti naktį – menkas ma-
lonumas. Jokių lempų, karts
nuo karto vis koks girtuoklis
pasimaišo ant kelio. Net ir
paeit negali: griuvinėja nuo
vieno kelio krašto iki kito.
Vieno tokio vos nesuvažinė-
jom, kitu atveju pastebėjom,
kad važiuojam Kaliningrado
(buvusio Karaliaučiaus) link.
Pusbrolis greit susiorientavo.
Sukam aplink, nes jokio nora
nėra per klaidą pas ruskių pa-
tekt.

Vėl Varšuvoje

Varšuvą pasiekiam apie 10
v. vakaro. Sekmadienį (X.13) 8
val. ryto mes jau "Marriott"
viešbutyje miesto centre. Čia
pagrindinė įstaiga lenkų oro
linijos "LOT". Viskas uždary-
ta, taigi tenka grįžti atgal pir-
madienio rytą. Tikslas: sumo-
kėti 200 dol. pabaudą ir jei yra
vieta, atgal į Čikagą. Tik toj nu-
ubagintoj Rytų Europoj, pajun-
ti koks esi laimingas, kad gy-
veni žmogus JAV. Labai daž-
nai mes to neįvertiname, o vis
dėlto reikėtų atsiminti, kad
daugumai mūsų čia jau namai."Marriott" viešbutis yra ame-
rikiečių statytas ir, kiek aš ma-
čiau, vienas švariausių ir gra-
žiausių pastatų Varšuvoje.
Amerikiečių ambasada taip
pat neblogai atrodo, nors ir
nepralengia Sov. Sąjungos.
Rusai turi 2 didžiulius pastatus
ir didelį parką – nebūtų buvę
okupantai. Kaip viduj – neži-
nau, nors pagal pusbrolių – gra-
žu. Praktiškai jau įsitikinau,
kad kai jam modernu, tai man
atrodo, kad jis mažai dar ką
matęs ir man bent labai sunku
suprasti tą jų modernumą.
"LOT" tarnautoja, pasitikri-
nus kompiuteryje, sako, kad tu-
ri porą vietų tik spalio 22 d.,
o mano bilietas spalio 24 d. Tik
2 dienom anksčiau, o pabauda
vis tiek \$200. Sakau, aciu, bet
čia man menkas "biznis".

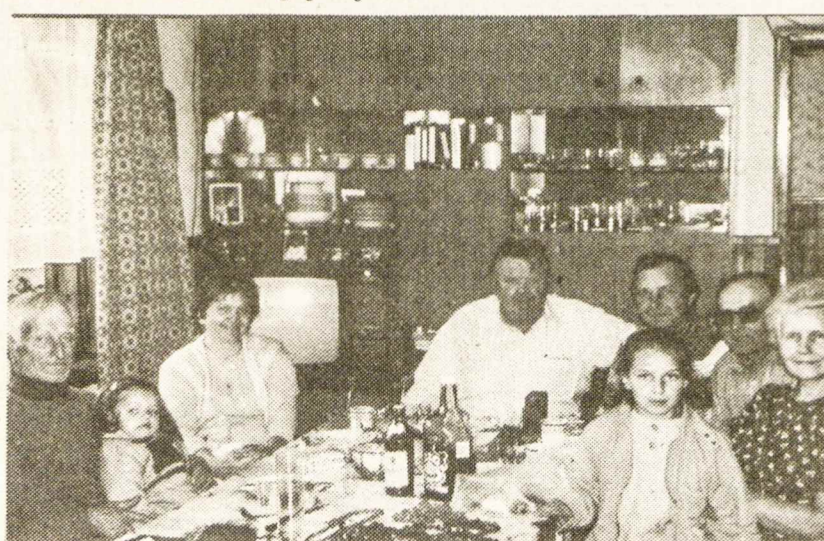
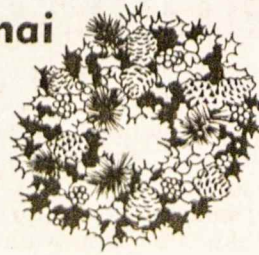
Pasisekė

Pusbrolis klausia, ką darom?
Sakau, turiu širdy nujautimą –
važiuojam ir orauostį. Tiki, kaž-
kokiais ten nujautimais? Taip,
sakau, aš tikiu.Orauostyje prie kasos tik vienas
žmogus, ir tas greit pasiša-
lina. Prie kasos uniformuotas
lenkas. Pusbrolis kalba. Mano
brolis nori anksčiau grįžti į Či-kagą ir ar jis negali mane kur
nors įkišti. Sako, pažiūrėkim
kompiuterį. Šiandien (pirma-
dienis) lėktuvai į Čikagą ne-
skrenda, o rytojui turim dar
vieną vietą. Sakau, tvarkoj. Ką
mes dabar turim daryt? Sako:
Aš jums vietą rezervuoju, duodu
jums raštelį ir su juo va-
žiuokit atgal į "Marriott". Ten
sumokėsit 200 dol. pabaudą ir
gausit bilietą. Pusbrolis dė-
koja ir klausia, kada jūs bai-
giate darbą. Antrą valandą po
pietų. Gerai, mes čia būsimė
dar prieš tai."Lot" įstaiga pataria 200 dol.
iškeisti į zlotus ir tada sumo-
kėti 2 milijonų zlotų pabaudą.
Tai bus pigiau. Tikrai už 200
dol. gavom 2,180,000 zlotų. Už
mums likusius 180,000 zlotų ga-
li nupirkti 3 butelius vodkos
ir dar liks apie 30,000 zlotų.
Butelis – lygiai pusė litro. Pa-
liekam, niekam nematant, tai
jaunai merginai 10 dol. ir va-
žiuojam atgal į orauostį. Prie
kasos masė indiečių su turba-
nais. Kur jų nėra?Pusbrolis gražiai prisistu-
mia į patį priekį ir labai meist-
riškai paduoda 20 dol. tam tar-
nautojui. Sako, visai užmiršau,
juk aš jums skolingas. Tad pra-
šom paimti ir esame jums labai
dėkingi. Susižvalgome akimis
ir atrodo, kad visiems viskas
labai jau aišku. Netepsi – ne-
važiuos, kitokiu atveju dar kas
nors gali ir tai rezervacijai at-
sitikti. Pagaliau bilietas yra ir
rytoj rytą 9.15 išskrendu atgal
į Čikagą.

Restoranas ir karaliai

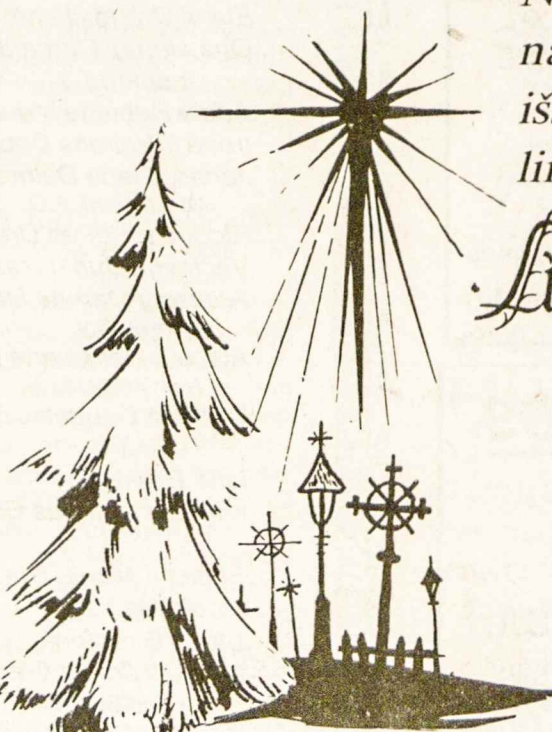
Sakau, važiuojam į sena-
miestį. Reklamuojamas vienas
restoranas ir to restorano an-
tis su obuoliais. Konjakas ir
alus tvarkoj, nu, bet ta antis.
Nei perpjauti, nei perkasti.
Pusbrolis, pasišaukęs padavė-
ją pareiškė, kad jokių arbat-
pinių nebus, nes ta antis ir
virėjas, atrodo, lyg būtų 18 šimt-
mečio. Ir šis restoranas rekla-
muojamas kaip vienas geriausių.Važiuojam dar pažiūrėti, kur
Lenkijos karaliai gyvendavo.
Didelė pilis, nors į vidų nė-
jom. Du lenkų taksi soferiai
perspėjo čia nepalikti maši-
nos, nes už 15 min. jau jos ne-
bus. Važiuojam pažiūrėti kur
lenkų prez. Lech Walensa gy-
vena. Ilgas didelis baltas mū-
ras, prieky jokių gelių – vien
tik akmenukai pripilti. Gatvė-
je 3 policininkai vienam gale,
2 kitam. Uniformos didele šva-
ra nepasizymi. Diržai balti,
bet labai daug juodų žymių
matyt.Bendras Varšuvos įspūdis la-
bai blogas. Lenkai mėgsta gir-
tis, kad jie Varšuvą iš pagrin-
dų atstatė, nes 1945 m. ji bu-
vo visiškai sulyginta su žeme.
Tik labai sunku suprast, kodėl
ta Varšuva taip nušiuosiai ir
pajuodusiai atrodo. Man Berly-
nas karo metu (1944-45) geriau
ir švariau atrodė, negu ta jų
Varšuva. Ateinantį tramvajų
galima girdėti jau už kilometr-
ro, tiek jis triukšmo daro. Oras
nepaprastai užterštas, pasta-
tai viens už kita baisesni, nieks
netaisoma. Parodė vieną di-
desnį namą pusiau pastatytą,
sako, jau 10 metų stato ir vis
negali baigt. Pagal pusbrolio
žmoną, mažiausiai 50 metų iki
reikalai pagerės. Mes jau ne-
sulauksim!

Pusbrolio odiseja

Per mūsų paskutinę vakarie-
nę išgeriam ir išsišnekam. Sa-
kau, kaip tu toj Lenkijoje atsi-
dūrei? Pradėjo pasakoti. Taigi
lankiau konservatoriją ir taip
pat dirbau "Lietuvos" ansam-
blyje kaip akordeonistas. Kom-
jaunimui nepriklausėm iš visoPas vaišingą Punsko apylinkės ūkininką JONĄ UZDILĄ. Stalo gale – JAV
lietuvius LEONAS BALTUŠIS, aplink stalą – šeimos nariai**Nuoširdūs sveikinimai**bei linkėjimai nariams,
bičiuliams ir pažįstamiems
**Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų
proga –****PASAULIO LIETUVIŲ
INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ
SĄJUNGOS VALDYBA****Sveikiname**Kanados lietuvių kultūros
muziejaus-archyvo geradarius
ir visus Kanados lietuviussu šv. Kalėdomis ir
naujaisiais 1992 metais.Tegu šventės atneša jums
džiaugsmą ir visokeriopą
pasisekimą –Kanados lietuvių kultūros
muziejus-archyvas**SVEIKINU**visus savo gimes,
draugus bei
pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir
naujais 1992 metais.Linkiu naujos vilties,
išstvermės ir geriausios
sėkmės visuose užmojuose
bei darbuose.

Mount Brydges, Ont.

Juzė Valaitienė

Linksmų
šv. Kalėdų
ir
sėkmingų**Naujų**
metųlinki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems –Henrikas, Dalia Steponaičiai,
dukra Kristina ir sūnus Petras**Optical Studio****OPTIKAS R. SCHMID**
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)**Telefonas 535-6252**Greitas patarnavimas, neaukštos
kainos. Gaunami kontakto lėšiai
(contact lenses).**TORONTO LIETUVIŲ NAMAI**Nuoširdžiai sveikina savo
narius ir visus lietuvius
išsiblaškiusius po platųjį pasaulį
linkėdami**Linksmų šv. Kalėdų**
ir sėkmingų**Naujų**
metųToronto Lietuvių namų
valdyba

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Kazimiero lietuvių parapija New Jersey Paterson 1991 m. spalio 20 d. atšventė veiklos aštuoniasdešimtmetį. Iškilmingas Mišias su klebonu kun. Antanu Bertašiumi koncelebravo išeivijos lietuvių vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir Skausmingosios Dievo Motinos parapijos klebonas prel. Domininkas Pocius, atvykęs iš Kearny vietovės. Pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis sakė vysk. P. Baltakis, OFM, pilnai šventovei parapijiečių, tarp kurių buvo ir svečių iš Lietuvos, nematusių tokių iškilnių išeivijoje. Po Mišių visiems pamaldų dalyviams padėjo klebonas kun. A. Bertašius. Pamaldos baigtos giesme "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu. Į sukaštines vaišes parapijos salėje įsijungė ir Patersono vysk. Frank Rodimer, koncelebracijoje Mišiose negalėjęs dalyvauti dėl kitų įsipareigojimų. Vaišėse malonia staigmena vysk. P. Baltakiui, OFM, tapo netikėtas susitikimas su svečiu iš Anykščių. Mat jiedu kadaise lankė tą pačią mokyklą klase.

Floridos St. Petersburgo lietuvių klubo visuotiniame susirinkime 1991 m. lapkričio 16 d. dalyvavo 217 narių. Susikaupimo minute pagerbus mirusius klubo narius, buvo išklausytas valdybos pirm. A. Gudonio pranešimas, susipažinta su išdo apyskaita. Naujon 1992 m. valdybon pirmininku buvo išrinktas K. Jurgėla, vicepirmininku — P. Jančiauskas, sekretore — A. Ščiگیленė, išdininku — M. Jurgutis, finansų sekretore — A. Strijauskienė, direktoriais — B. Bartkus, V. Didžbalis, J. Kaleda, J. Rakštis, M. Ščiگیla, J. Švedas ir A. Vitkauskas. Revizijos komisiją sudarė pirm. J. Žvynys, nariai J. Kirtiklis, J. Mikaila ir kandidatu likęs J. Šukys.

Urugvajus

Montevideo lietuviai ilgai neužmirš Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos rūmuose 1991 m. rugsėjo 8 d. surengto Tautos šventės minėjimo. Mat juos pirmą kartą Lietuvos nepriklausomybės atgavimo proga aplankė Urugvajaus prez. dr. Luis Alberto Lacalle, lydimas kitų valdžios pareigūnų. Svečių, salėn įėjusių pro juostų vartus, su duona ir druska sutiko tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės. Prez. dr. L. A. Lacalle kalbėjo apie džiaugsmo dienas, susietas su prisikėlimu tautų, išbrauktų iš žemėlapių. Esą kovą už savo laisvę turėjo ir mažasis Urugvajus. Tad jis priglaudė ir globojo tokių kenčiančių tautų atstovus. Pirmiausia atvyko ispanai, vėliau italai ir kitų tautų nariai. Lietuvos nepriklausomybę Urugvajus pripažino greičiau už daugelį kitų valstybių. Ateivių dienoje dabar bus galima pagerbti priekyje nešamas Lietuvos, Latvijos ir galbūt Slovėnijos vėliavas.

Urugvajaus lietuvius 1991 m. rugsėjo pabaigoje aplankė ir nepriklausomybės atgavusios Lietuvos aukščiausios tarybos vicepirm. Bronius Kuzmickas, lydimas kitų pareigūnų ir PLB valdybos pirm. prof. dr. V. J. Biečiausko. Svečius priėmė Urugvajaus prez. dr. L. A. Lacalle bei kiti valdžios atstovai. Lietuviai nepriklausomos Lietuvos aukščiausiosios tarybos vicepirm. B. Kuzmickui ir jo paly-

dovams surengė specialų sutikimą Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos rūmų salėje. Iškilmingoje vakarienėje dalyvavo beveik 150 tautiečių ir svečių. Lietuvos atstovai atvyko su dovanomis. Lietuvos bendruomenės vadovė Lida Petrauskaitė-Olivera, juos lydėjusi susitikimuose su Urugvajaus valdžios pareigūnais, gavo gintarinius karoliukus, dr. Alfredas Stanevičius — Rūpinio drožinį, kapelionas kun. Jonas Giedrys, SJ, — gintarinį Rožinį. Svečiams iš Lietuvos buvo įteikta Urugvajaus vėliava, didelis paketas jos spaudos iškarpų apie Lietuvos sunkią ir ilgą kovą už nepriklausomybę.

Australija

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą Sidnio lietuviams 1991 m. lapkričio 24 d. surengė vietinis ramovėnų skyrius. Iš jo sekr. A. Kramiliaus gautomis žiniomis, minėjimas buvo pradėtas prel. P. Butkaus atnaušintomis Mišiomis, skirtomis žuvusiems kariams. Jose su vėliavomis dalyvavo Sidnio ramovėnai ir šauliai, giedojo Justino Ankaus vadovaujamas "Dainos" choras. Oficialioji minėjimo dalis įvyko lietuvių namuose, A. Giniūnui perskaičius prel. P. Butkaus paruoštą invokaciją, įvardinę žodį tarus ramovėnų pirm. A. Vinevičiui, programos vadovu pakvietus A. Kramilių. Australijos karališkojo karo laivyno karininkas Rimas Dičiūnas, paskirtas visų šio laivyno bazių inžinerijos departamento viršininku, kalbėjo apie pasaulinę strategiją, sugrįžusius komunistinei Sovietų Sąjungos imperijai. Sveikino ir iš Lietuvos atvykęs Pasaulio šaulių sąjungos sekr. Stasys Ignatavičius. Eilėraščių deklamavo A. Savickienė ir A. Kramilius. Dainomis programon įsijungė J. Ankaus vadovaujamas "Dainos" vyrų choras ir mišrus Sidnio lietuvių kvartetas — A. Savickienė, P. Andriukaitis, V. Račkauskas ir gitaristė J. Reikienė. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Britanija

A. a. Birutė Babrauskaitė-Valterienė, dantų gydytoja, dainininkė ir visuomenės veikėja, pakirsta ilgos ir sunkios ligos, mirė 1991 m. spalio 28 d. vidurinės Anglijos Herefordo vietovėje. Velionė, gimusi 1916 m. kovo 29 d., Rokiškio gimnaziją buvo baigusi 1933 m., Kauno Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakulteto odontologijos skyrių — 1937 m. Išeivijoje studijavo dainavimą, lavindama mezo-soprano balsą, dalyvavo koncertiniuose renginiuose. Išteikėjusi už gydytoją Kazimierą Valterio, išaugino lietuvišką šeimą. Velionės liūdi jos vyras Kazimieras, sūnus Rimantas, duktė Gajutė O'Brien Anglijoje ir sūnus Ramūnas JAV. Velionė palaidota lapkričio 1 d. Herefordo kapinėse.

Vokietija

Erdmonas Simonaitis, Mažosios Lietuvos veikėjas, mirė Weimere 1969 m. vasario 24 d. Urna su jo palaikais buvo palaidota Hiutenfeldo kapinėse. Dukra Birutė ir testamentą vykstantis evangelikų liuteronų kun. Fr. Skėrys pasirūpino palaikų perkėlimu Klaipėdon. Rugsėjo 13 d. urna su velionės palaikais buvo išsiųsta Klaipėdon ir perlaidota Lebertų kapinėse šalia 1985 m. mirusios velionės žmonos.

SVEIKINAME

mielus tautiečius, savo artimuosius, gimines, draugus, pažįstamus, jų šeimas Lietuvoje bei laisvajame pasaulyje

Kristaus gimimo ir Naujų metų

švenčių proga, linkėdami visiems betliejinės šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios Dievo palaimos ir geriausios sėkmės naujaisiais metais

L. A. Andriūnai
Aniceta Aperavičienė
Jonas Araminas, Montreal, Que.
Birutė Antanaitienė,
Hamilton, Ont.
Marija ir Jurgis Astrauskai
Vincas Andriulionis, Rodney, Ont.
Veronika Aleknevičienė
Klara ir Mečys Andruškevičiai
V. V. Augėnai
P. ir A. Augaičiai
Izabelė Ambrašienė,
Montreal, P.Q.
Irena ir Antanas Ambraškos,
Phoenix, AZ
Ona, Jonas ir Linas Ažubaliai

Monika ir Antanas Bumbuliai
Antanas Basalykas
Julius, Pranė Barakauskai
Elena ir Pranas Bersėnai
Simas Barčaitis
Danutė ir Alfredas Bražiai
E. Bersėnienė ir šeima,
Hamilton, Ont.
Stasė ir Mečys Bušinskai
Regina ir Stasys Beržiniai,
Vienna, Ont.
Bronius Bagdonas,
Oakville, Ont.
Jadvyga Barzdaitienė
Janina ir Albinas Blauzdžiūnai,
La Salle, Que.
T. D. Burokai
Stasys Barškutis, Alton, Ont.
A. ir O. Baltrūnai, Colgan, Ont.
Isabelė ir Petras Baronai,
St. Catharines, Ont.
Aldona, Romas, Bronius,
Vytautas, Irena Biskiai
Valė ir Vincas Baliūnai
su šeima
Marija Borusienė ir vaikai —
Dana, Algimantas ir
Roma su šeima

Birutė ir Kazimieras
Čepaičiai
Jurgis ir Irena Cipariai,
Rodney, Ont.
Pranas Čočys
Adelė, Kostas Cirušiai
ir šeima
J. Černiauskienė
Benas ir Vera Cvirkos,
Simcoe, Ont.
Ona ir Vladas Česnos,
Ancaster, Ont.
Zita ir Jonas Didžbaliai
Ona Dementavičienė
ir sūnus Vidas
Stasys Dabkus
Ona ir Petras Derliūnai
Povilas ir Valentina Dalindos
Kunigunda ir Jonas Dervaičiai,
su šeima, St. Catharines, Ont.
Elena Draudvilienė
Ona, Jonas Dirmantai
ir dukros
Adelė Dobienė ir dukra Audra
Irena ir Valteris Dauginiai
Jonas, Elena Dalmotai,
St. Leonard, P.Q.
Aldona ir Petras Dranginiai
Vaclovas Dubinskas
Juožas ir Danutė Daniai,
Ottawa, Ont.
Aniceta Deksnienė ir šeima,
Hamilton, Ont.
Viktorija Daugelavičienė

Lina Einikienė
Marija ir Antanas Elijošiai
Simas ir Marija Gudaičiai
Marija Gečienė
Elena Girėnienė
Marija ir Jonas Gimžauskai,
Hamilton, Ont.
Kazys ir Elena Gudinskai,
Hamilton, Ont.

Ilg. Girdzevičius,
Sault Ste. Marie, Ont.
M. ir A. Garkūnai
Andrius ir Kristina Gapučiai,
Hudson, P. Q.
Zigmas ir Ona Girdauskai
Kostas ir Eugenija Gapučiai,
Bothwell, Ont.
Irena ir Povilas Girmiai,
Hamilton, Ont.
Bronė, Jonas Greičiūnai
ir šeima, Newmarket, Ont.
Bronius, Genovaitė Grajauskai,
Hamilton, Ont.
B. V. Gataveckai
Edvinas Heikis, Stayner, Ont.

Vincas ir Irena Ignaičiai
Jadvyga Ignatavičienė
H. ir P. Juodvalkiai,
Oshawa, Ont.
Monika Jasionytė
Ona Jakimavičienė
Vytautas Jakubaitis,
West Lorne, Ont.
Liuda ir Petras Jurėnai
su šeima
Stasys, Marija ir Dana
Jokubaičiai
Vanda Jasinevičienė
Algimantas Jasinevičius
Dara ir Albertas Jankūnai,
Hamilton, Ont.
V. Jasiūnienė
Bronė Jonynienė
Aldona Jankaitienė
Elena Jaškienė

Bronius, Elena Kišonai
Olga ir Mykolas Krivickai,
Oakville, Ont.
Genė ir Eugenijus Kuchalskiai
E. ir S. Kuzmickai
V. Kalendrienė
Pajauta ir Algis Kaziliai,
Colgan, Ont.
Ona ir Jonas Kirvaičiai
Mėta ir Edvardas Kazakevičiai
Stasė ir Aleksandras Kalūzos
Antanas ir Audronė
Kazanavičiai
Matilda ir Augustinas Kuolai
Oakville, Ont.
V. ir E. Kriščiūnai,
Wasaga Beach, Ont.
Isabelė Kandrotienė
Viktoras ir Aldona Kryžanauskai,
Collingwood, Ont.
Onutė ir Jonas Karaliūnai,
St. Catharines, Ont.
Genovaitė Kudžmaitė,
Hamilton, Ont.
Elzbieta Kazickienė,
Hamilton, Ont.
D. V. T. Kėkiai,
West Lorne, Ont.
Vilius Karalius, Welland, Ont.
Pranas ir Lilė Kažemėkai,
Hamilton, Ont.
Ona ir Vladas Keziai,
Ancaster, Ont.
Stasė ir Povilas Kanopai,
Hamilton, Ont.
Karalėnų šeima, Hamilton, Ont.
V. Kėcorienė
Aldona ir Jonas Kutkos,
Welland, Ont.
Vincas ir Juozas Kėžinaičiai,
Hamilton, Ont.
Jonas ir Alina Kšivickiai,
Dundas, Ont.
J. ir T. Kiškūnai

Birutė ir Jonas Lukšiai,
Tillsonburg, Ont.
Elena ir Povilas Lukavičiai
su šeima, Hamilton, Ont.
J. Liutkienė
Ernestas ir Emilija Lengnikai,
Hamilton, Ont.
Lidija ir Juozas Lukšos,
London, Ont.
Onutė Lapinskienė

Sofija Martinaitienė
Stefanija ir Vitalius Matulaičiai
Alfonsas Marcis ir dukra Milda
Vida, Feliksas Mockai ir šeima
Marija Matusevičienė
Vytautas, Ona Marcinkevičiai
ir šeima
Liuda ir Zigmantas Mockai,
Rodney, Ont.
Z. J. Mažonai
E. J. Mažulaičiai, Hamilton, Ont.
Marytė ir Vladas Micelkos,
Simcoe, Ont.
Stella ir Juozas Miškiniai,
Niagara Falls, Ont.
Vytautas Montvila
Stasys Matulionis, Brantford, Ont.

Irena ir Jonas Nacevičiai
V. ir O. Naruševičiai,
West Lorne, Ont.
Helen ir Kęstutis Norkai,
Hamilton, Ont.
J. M. Naruševičiai su šeima,
London, Ont.
Jonas ir Stasė Naruševičiai,
Carignan, P. Q.
Viktoras ir Rita Navickai
su šeima, Tillsonburg, Ont.

Anelė, Jonas Puteriai
Stasė ir Mikas Petruliai
Valius ir Ada Poškaičiai
Stasys ir Jonė Paketurai,
West Lorne, Ont.
Marija Pranaitienė
Jeronimas, Ramutė, Aušra ir
Ramunė Pleiniai,
Hamilton, Ont.
Anelė, Kazys Pajaujai ir šeima
Joana ir Vladas Plečkaičiai
Juožas Prišas
Steponas ir Elenutė
Pusvaškiai
Albina ir Alfonsas Pilipavičiai,
Juno Beach, Fl.
Janina Pacevičienė
Antanas ir Marija Pusdešriai,
Hamilton, Ont.
Bronė Perkauskienė,
Hamilton, Ont.

Alvina ir Vladas Ramanauskai
Jonas ir Konstancija Rugiai
O. L. Rimkai
Danguolė Radzevičienė
Aldona ir Jonas Rانونiai
Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ont.
Eleonora ir Leonas Rudaičiai
Loreta, Vincas Rutkauskai,
Keswick, Ont.

Joana ir Juozas Rovai
Antanas Rakauskas
Vincas ir Stasė Radzevičiai
Onutė ir Leonas Radzevičiai,
Oakville, Ont.
Grażina, Petras, Antanas
Stauskai

D. ir Br. Staškevičiai
P. Jucevičienė
Montreal, Que.
Bronė ir Jonas Stankaičiai
Grażina ir Antanas Stankai
Alfredas ir Liuda Stulginskai
A. T. Sekonai, St. Petersburg, Fl.
Erika ir Vincas Sakavičiai,
Hamilton, Ont.
Mindaugas ir Marija Šelniai
Jonas Šeperys
Zuzana, Juozas ir Ramunė
Stravinskai
Genovaitė ir Antanas
Sprainaičiai
Augustinas Senkus
Eleonora ir Antanas Šiškai,
Fort Erie, Ont.
Jadzė ir Jonas Stanaičiai,
Hamilton, Ont.
Šiūlių šeima, Hamilton, Ont.
Albina Štuopienė
Viktoras Skukauskas
ir dukra Danutė
Nijolė ir Jonas Šimkai
A. S. Sakai
Olga ir Jonas Statkevičiai,
Rodney, Ont.
Ona Savickienė
Teofilė Šmitienė,
St. Leonard, P.Q.
Juožas, Sofija Skučai
ir šeima, Montreal, P.Q.
Juožas Staškevičius
Liuda ir Jurgis Stungevičiai,
Hamilton, Ont.
A. G. Skaisčiai, Grimsby, Ont.
Pranas ir Gražina Stripiniai
Z. Saunorienė ir vaikai,
Dundas, Ont.
Liucija Skripkutė, Hamilton, Ont.
Aleksas Šarapnickas,
Bothwell, Ont.

G. B. Trinkų šeima
Birutė ir Bronius Tamošiūnai
Stasys ir Anelė Urbonavičiai,
Hamilton, Ont.
Ona Urnavičienė
Marija ir Juozas Vaseriai
Marytė ir Vacys Vaitkai,
Wasaga Beach, Ont.
Emilija Vindašienė ir dukra
Virginija, Delhi, Ont.
Stasys ir Regina Valickiai
Joana Valiukienė
Juožas Vaskela
Adelė Vapšvienė, Montreal, Que.
Aldona, Vladas ir Leta Vaitoniai
Dr. Aleksas ir Aldona Valadkos
Steponas, Irena Varankos
Jadvyga ir Adolfas Vanagai
Petronėlė ir Jonas Vėgeliai,
Oakville, Ont.
Gintautas ir Genė
Venskaičiai
L. G. Vyšniauskai
Elena ir Bruno Vyšniauskai,
Dutton, Ont.

Marija ir Juozas Zažekai,
Cambridge, Ont.
Juožas Žadeikis
K. B. Žutautai
Delfina Zulonienė,
Mississauga, Ont.
Bronė Žibienė
Margarita ir Justinas Zubrickai
Juzė ir Kęstutis Žuliai
Irena ir Anicetas Žalagėnai
P. Žibūnas

Aldona Zarembaitė
Antanas ir Stasė Žimnickai
ir sūnus
Stasė ir Bronius Žutautai
E. P. Žuliai

B. V. ELECTRIC

Taisau senus ir įvedu naujus:

1. ELEKTROS INSTALIAVIMUS	4. Vėsinimo sistemos
2. Skalbimo mašinas ir	5. "Intercom" sistemos
džiovinimo įrenginius	6. Centrinio dūmų
3. Elektrines plyteles	siurblius ir kt. įrengimus

Skambinti Vytui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronto.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nusikurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

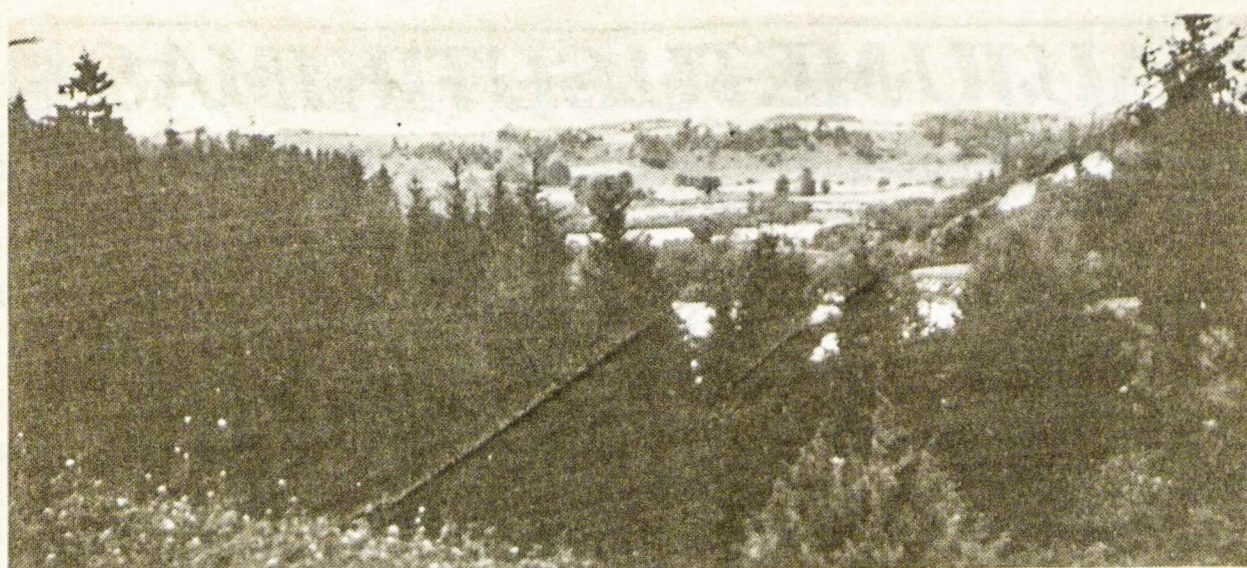

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM
Pijus Šarpanickas, OFM Liudas Januška, OFM
Eugenijus Jurgutis, OFM
PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

Paverknės kraštovaizdis Dzūkijoje, kur vyko partizanų kovos su bolševikais. Tolumoje matyti Kaluzevičiaus ir Ginkaus sodybos

Degė gyvi kryžiai

Partizaninės kovos epizodas Dzūkijoje pagal naujai surinktus duomenis

ANTANINA GARMUTĖ

Gražiai išvingiuoja per Dzūkų aukštumos slėnius Verkne. Netoli nuo Nemuno kelia prieš jį kepurę tūkstantmetis Pavėrnų piliakalnis, kitaip vadinamas Ginkaus kalnu. Laukų ir miškų platybėse pasiklydo senieji žalvario amžiaus pilkapiai, beveik susilygino su žeme ir milžinkapiai – švedų ir prancūzų antplūdžių ženklai.

Netoli nuo šių vietų, kažkur tarp Darsūniškio ir jotvingišku vardu krikštyto Jiezno, prieš kelis šimtmečius buvo sugedintos pirmosios mūsų krašto "raganos". Jų buvo nedaug – žolėmis gydytųjų, negera akimi kaimyno gyvulių nužvelgusių. Pirmosios europietiškos inkvizicijos aukos Lietuvoje. Jų vardų šiandien niekas nepripmina.

Tačiau raudonosios Rytų inkvizicijos aukos žmonių širdyse – tarsi negyjančios žaizdos. Nuo šios inkvizicijos skaudžiai nukentėjo ūkininko Ginkaus šeima. Jo žemėse stūkso protėvių vardu pavadintas piliakalnis.

Šios šeimos atžalos gyvena Kaune. Jie – buvę Sibiro tremtiniai, todėl rasti bendrą kalbą nesunku. Mano pašnekovė – Ginkų duklė Aldona. Ji kartu su seserim Elenute (g. 1928) dviese parbėgo iš Sibiro 1947 metais. Sesutė ištiko paralyžius. Pasakojimo siūlą vyniokiame iš pradžios.

Šimtmečio pradžioje senelis buvo Jiezno valsčiaus viršaitis. Aldonos tėvelis Juozas Ginkus buvo darbuotojas, pasiturintis ūkininkas, valdė 40 ha ūkį. Augino tris sūnus ir tris dukras. Vyriausias Juozas gimė 1922 metais. Antrasis buvo Algirdas (g. 1925), Elenutė (g. 1928), Aldona (g. 1936), Sigitas (g. 1937), ir Ona (g. 1941).

Gražus, tvirtas kaip ažuolas vyras užaugo vyriausias Ginkų sūnus Juozas. Tėvo pasididžiavimas, motinos numylėtinis ir parama. Doras ir paklusnus, dievobaimingas kaimo vaikas. Prasidėjus antrajai rusų okupacijai, kaip ir daugelis kaimo vyrų, susiruošė Juozas ir mišką. Paskutinį kart su

šeima pavakarieniavo, graudžias atsisveikinimo dainas išdainavo. Bet motina perkalbėjo: "Neik, žūsi, pabūk dar namie..." Pasiliko. Lankė partizanų bunkerius, buvo ryšininkas.

— Apsistojo apylinkėje rusų garnizonas, — pasakoja Aldona. — Rengėsi gaudyti žaliukus Kisieliškės miške. Juozas sėdo ant arklio ir išėjo pranešti vyrams, kad pasisaugotų. Kareiviai jį pastebėjo. Persėdė koją. Sužeistas brolis atšliaužė pas neturtingą kaimyną. Tas paslėpė jį po karvės edžiom, užmetė šiaudais. Kareiviai nesurado. Paskui tėvas per Verkne nuvežė jį pas gimines Ligeikas — ten buvo medicinas studentas. Sutvarstė. Iki ryto pratūnojo paslėptas pirtelėje. Užgriuvę enkavedistai išnaršė sodybą. Nerado.

Pasiklausiau, ar tie patys Ligeikos, kur buvo Sibire, Uosleje.

— Taip, — atsakė Aldona. — Ir jų dėdė — kunigas Boleslovas Ligeika kalėjo Urale ir Kazachstane, o paskui į tremtį pas brolio šeimą į Uosle atvyko.

Toliau laikyti Juozą pirtelėje buvo pavojinga. Be to, reikėjo gydyti. Patriotai parūpino vaikinui dokumentus svetima pavarde. Tėvas atvežė jį arkliais į Kauną ir paguldė į Raudonojo Kryžiaus ligoninę. Praėjo mėnuo. Jaunuolis sveiko. Medicinos personalui nebuvo paslaptis, kas jį pacientas. Šioje ligoninėje gydėsi ne vienas sužeistas partizanas. Gydytojai rizikavo savo gyvybėmis, nes kitapus gatvės, už kampos, dideliame pilkame name, enkavedistai laužė kaulus sumintiesiems.

Jiezno sribai suėmė Juozo tėvą, senąjį Ginkų. Mušdami ir kankindami reikalavo pasakyti, kur sūnus. Iškankino nežmoniškai. Pagaliau, pats pavargęs nuo ekzekucijų, sribų vadas pasakė:

— Jeigu tu pasakysi, kur paslėptas sūnus, tai ir tau dovanosim, ir sūnaus nebausim. Galėsi eit sau ir gyvent namuose.

Tėvas palūžo. Atvedė sribus prie ligoninės. Medicinos darbuotojai nenuleido rankų: su-

JUOZAS GINKUS, bolševikų sudegintas gyvas, prieš tai kankintas ir prikaltas prie svirno sienos kryžiumi

žinoję, kad tėvas prasitarė apie sūnų, vežė Juozą Ginkų iš palatos slėpti į rūšį. Deja, nespėjo! Tarpduryje juos užklupo sribai.

Juozas su neštuvais įdėjo į autovežimį, atvežė į Jiezną. Apie pažadą paleisti nebuvo nė kalbos.

Tų įvykių liudininkas Jonas Ligeika prisimena:

— Jiezno "sribelnyčioj" jį kankino kokias dvi savaites. Sulaužė gyjančią koją. Nukirto ir kitą koją. Gyvą nuvežė į Lingeniškių kaimą prie Bačkausko svirnelio. Prikalė kaip Kristų, iškėtoję rankas, prie sienos. Gyvą!

Jaunuolis ir dabar neišdavė partizanų bunkerių.

Pro šalį keliu ėjo du vyrai registruoti pagal paskelbtą sovietinę "amnestiją". Sribai juos sulaukė, iškankino, sumušė ir prikale ant to paties svirnelio sienos, šalia Juozo Ginkaus.

Juozas dar galėjo kalbėti. Jis pasakė:

— Žūstu už Tėvynę. Aš neišduodu Tėvynės.

— Už kokią tėvynę? — juokėsi sribai.

— Už Lietuvą!

— Jos jau nėra, tavo Lietuvos!... — džiaugėsi parsidavėliai.

— Yra! Bus!... Iš kankinio akių nevalingai byrėjo ašaros. Jam buvo tik dvidešimt šešeri.

— Treidarą atvežė, — patikslina Aldona, — labai iškankintą, nepaeinantį. Sribų bobos šlapinosi ant jo. Prie svirnelio sienos ir jį prikale.

Nieko neišgavo, Jiezno būdeliai apipylė benzinu ir padegė svirnelį. Kankinius sudegino gyvus, kartu su svirneliu.

— Vienas ištrūkęs bėgo per laukus. Jį pašovė, atitėmė ir įmetė į ugnį. Sribai tuomet dar savo darbais girdavosi. Kalbėjo, kad ten sudegino penkis vyrus.

Motina užprašė šv. Mišias Jiezno šventovėje už sudegintą sūnų. Verti jį negalėjo: net į šventovę ją atsekė sribai ir jų žmonos.

Nuo keturioliktojo šimtmečio Jieznas garsėjo kaip Didžiojo Lietuvos kunigaikščio dvaras. Vėliau — Pacų giminės rezidencija. Katalikybės lopšys ir praėjusio šimtmečio antirusiškų sukilimų centras. Jau Nepriklausomos Lietuvos egzistavimo pradžioje, 1919 metų vasaryje, Jiezno apylinkėse vyko lietuvių kautynės su bolševikais. Paimtus į nelaisvę 18 lietuvių karių bolševikai žvėriškai nukankino: subadė durtuvais, sukapojo kardais ir be drabužių užkasė. Žiaurios bolševikų tradicijas perėmė ir vietinės padugnės — Jiezno sribai.

— Ar žinai jų pavardes? — klausiu Aldoną.

(Nukelta į 13-tą psl.)

Anapilio moterų
būrelio valdyba

ŠV. KALĖDŲ

proga sveikina

savo nares bei jų šeimas ir linki daug
laimės 1992-iais metais.

Valdyba

sv. Kalėdų
ir
Naujų
Metų

proga

Kanados lietuvių fondas sveikina
visus narius, organizacijas, lietuvių
bendruomenę, linkėdamas linksmų
švenčių ir laimingų bei darbingų
metų —

Kanados lietuvių fondas

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir
laimingų

NAUJŲ METŲ

linkime sesėms bei broliams
šauliams
Tėvynėje ir laisvajame
pasaulyje

Visus 1992 metų šauliškus darbus skirkime
nepriklausomos Lietuvos atstatymui —

Toronto VI. Pūtvio
šaulių kuopos valdyba

Sveikinu

su šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus ir
pacientus, linkėdamas
sveikų bei sėkmingų

Naujų metų —

Dr. Stasys Dubickas

Sveikiname
su
šv. Kalėdomis

visus gimines, draugus
ir pacientus, linkėdami
linksmų bei sėkmingų

naujų metų — Dr. Eimutis ir Rita Birgiolai
su šeima

Sveikiname
mielus gimines,
draugus bei pažįstamus
Kristaus gimimo

švenčių proga ir
linkime geriausios
sėkmės naujaisiais

1992 metais - Rimas, Gražina, Sandy, Lidija Strimačiai
Cindy ir John Rego

Sveikiname

mielus savo gimines,
bičiulius ir pažįstamus,
linkėdami malonių
bei džiugių

šv. Kalėdų ir sėkmingų
naujų metų —

Levutė ir Vladas Pevcevičiai

Lietuvos partizanų, žuvusių miškuose, perlaidojimas 1990 metais: "Gal čia ir ne mano, bet vis tiek sūnus Lietuvos"

KRISTAUS GIMIMO ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ proga

sveikiname visus
Hamiltono ir apylinkės
lietuvius, linkėdami
sėkmingų bei darbingų
1992-ųjų
metų —

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Hamiltono apylinkės valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname
brolius bei seses šaulius ir
visus mielus lietuvius tėvynėje
bei laisvame pasaulyje,
linkėdami daug šventiško
džiaugsmo ir laimės
1992 metais, gražaus ir
sėkmingo šauliško darbo.

HAMILTONO DLK ALGIRDO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

Nuoširdžiai sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus
su šv. Kalėdomis ir

linkime laimingų bei
sėkmingų Naujų metų —

Pranas ir Magdalena Krilavičiai

Keswick, Ont.

Sveikiname

draugus, pažįstamus bei visus
artimuosius, linkėdami jaukių
Kalėdų švenčių ir
laimingų naujų metų —

Elena ir Vytas Bilevičiai

Hamilton, Ont.

Sveikiname

savo bičiulius su

šv. Kalėdomis bei

naujaisiais metais, linkėdami
daug sėkmės ir Dievo palaimos

Bronė, Bronius ir Algis Venslovai

Dundas, Ont.

Kristaus gimimo švenčių ir Naujų metų

proga sveikiname mielus savo
gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami šventinio džiaugsmo
ir geriausios sėkmės
naujaisiais metais —

Lionė ir Vladas Kybartai,
Hamilton, Ont.

Mielus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname su
šv. Kalėdomis,
linkėdami daug laimės
ir sėkmės
naujaisiais metais —

Onutė, Edis ir Algis Adomaskai,
Hamilton, Ont.

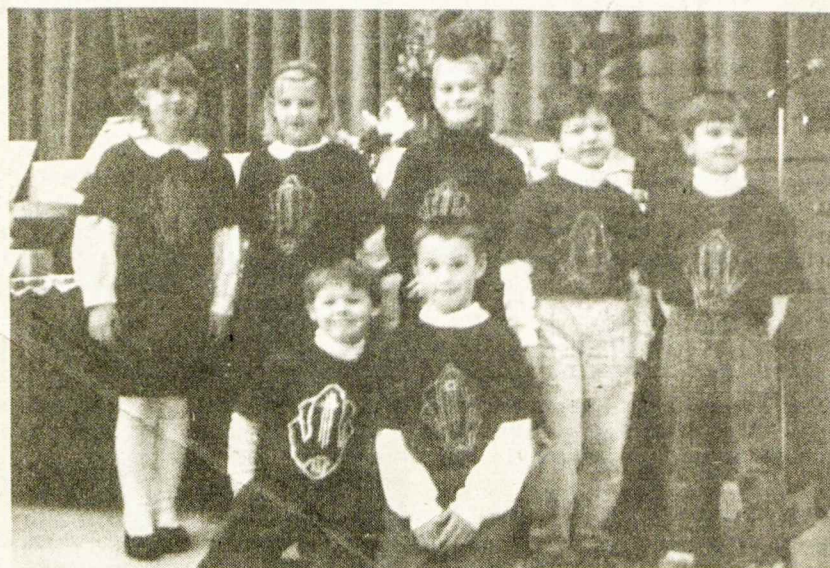
NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

1991 metų gruodžio 31, antradienį, 6 v. v. iki 2 val. ryto,
Hamiltono Jaunimo centre, 48 Dundurn St. N.

- Šilta vakarienė su vynu.
- 12 val. šampanas.
- Šokiai.
- Apmokamas baras.
- Šaltas bufetas.
- Įėjimas — \$30 asmeniui.

Visus maloniai kviečia atsilankyti —

KLB Hamiltono apylinkės valdyba

Hamiltono jaunūčiai ateitininkai linki visiems šiltų,
linksmų šventų Kalėdų ir gerų Naujų metų

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS
DELHI SKYRIUS gruodžio 8 d.
šventė savo globėjos šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo, o kartu ir savo draugijos šventę. Po Mišių visi susirinko į parapijos salę. Šventėje dalyvavo KLK moterų draugijos centro valdybos pirm. A. Sungailienė ir valdybos narė M. Povilaitienė. Programą pradžioje Delhi skyriaus pirmininkė D. Vindašienė, pasveikindama draugijos nares ir trumpai apibūdindama skyriaus veiklą. Centro valdybos pirm. A. Sungailienė šventės progą pasakė turiningą kalbą, kurioje palietė moters dvasinio, visuomeninio, mokslinio gyvenimo atžvilgius, moters reikšmę tautos, šeimos gyvenime. Moteris turėtų eiti per gyvenimą ne alkūnėmis, o širdimi, skleidama apie save šilumą ir artimo meilę. Pirmininkė kalbėjo apie sunkią našlaičių būklę Lietuvoje, apie steigiamus SOS vaikų kaimus ir mūsų pareigą padėti nuskriaustiems Lietuvos vaikams. Malonius žodžius šventės progą tarė skyriaus dvasios tėvas klebonas kun. L. Kemešis. Buvo vaišintasi skyriaus narių pagamintais skaniais pietumis. Delhi katalikių moterų skyriaus valdyba ir narės yra dėkingos centro valdybos pirmininkei A. Sungailienei ir M. Povilaitienei už jų apsilankymą.

KLK MOTERŲ DRAUGIJOS Delhi skyriaus prieškalėdinis pyragų ir rankdarbių išpardavimas įvyko š.m. lapkričio 30 d. Tillsonburgo prekybos centre. Pagrindinė organizatore buvo skyriaus išdininke Elena Rugienienė. Prie šio gražaus renginio vienaip ar kitaip prisidėjo visos skyriaus narės. Stalai buvo turtingai apkrauti, gražiai išpuošti, todėl pirkėjų netrūko. Ypač visi grožėjos D. Norkienės darbo pyragų-kalėdinė eglutė. B. Lukošienės gaminti grybai ir Z. Augaitienės "rožytės" traukė vaikų ir suaugusių akis. Išpardavime be E. Rugienienės talkino B. Lukošienė, A. Ratavičienė, D. Vindašienė, B. Vytienė. Nuoširdi padėka ponioms, kurios nėra draugijos narės, bet šiame renginyje taip pat dalyvavo. Draugijos kasa praturtėjo nemaža pinigų suma.

JURGIS LINGAITIS, š.m. gruodžio 8 d. atšventė savo 80-ties metų sukaktį. Į jautius Jurgio ir Onos Lingaičių namus susirinko gausus būrys bičiulių ir šeimos narių: suaktyvininkui palinkėta stiprios sveikatos, sugiedota "Ilgiausių metų", padainuota daug lietuviškų liaudies dainų. Nepamiršta buvo ir suaktyvininko gyvenimo draugė Onutė, kurios paruoštais skaniais ir gausiais valgiais svečiai vaišinosi. D. V.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 %
santaupas 4.25%
kasd. pal. taupymo s-ta. 3.75%
90 dienų indėlius 6.5 %
1 m. term. indėlius 7.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.75%
3 m. term. indėlius 8.25%
RRSP ir RRRIF (pensijos) 5.25%
RRSP ir RRRIF 1 m. 7.25%
RRSP ind. 3 m. 8.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 13.5 %
nekiln. turto pask. 1 m. 9.25%
nekiln. turto pask. 3 m. 10.5 %
Nemokamas čekių ir sąskaitų
apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$2,000 ir
asmeninių paskolų
drauda iki \$25,000.

Seekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Šv. Kalėdų

proga sveikiname

gimines, draugus, pažįstamus
ir linkime laimingų
Naujų metų —

Hamilton, Ont.

P. T. Kareckai ir sūnūs

Sveikiname gimines,
draugus ir pažįstamus su

šv. Kalėdoms bei
Naujaisiais metais

linkime gausios Dievo palaimos —

Zigmas, Adelė Gedminai,
Hamilton, Ont.

Sveikiname

su šv. Kalėdomis

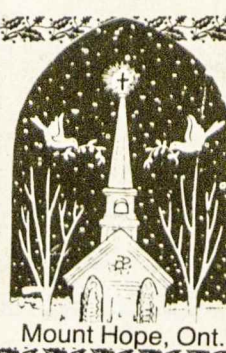
ir linkime sveikų bei

laimingų Naujų metų

giminėms, draugams ir

pažįstamiems —

Janina ir Vytautas Svilai

Mount Hope, Ont.

Šv. Kalėdų

ir Naujų metų

proga sveikiname

gimines, draugus ir

pažįstamus, linkėdami daug

laimės ir tyro džiaugsmo —

Emilija, Alfonsas Kybartai

Hamilton, Ont.

Jis tarė: Motina, ant tavo rankų
Parimo žemės laimė ir kančia.
Tegul malonė juos visus aplanko,
Tebūnie taip visur: ir ten, kaip čia.

(Faustas Kirša)

Kalėdų džiaugsmo šventėje sveikiname visus
aukuričius, buvusius ir esamus, rėmėjus ir
žiūrovas.

Linkime visiems džiaugsmingų
ir laimingų 1992 metų —

"AUKURAS"

Hamiltono lietuvių
medžiotojų ir žūklautojų klubo
"Giedraitis" valdyba
sveikina klubo narius,
rėmėjus ir talkininkus.

Linki linksmai praleisti

Kalėdų šventes.

Laimė ir džiaugsmas telydi
visus 1992-siais metais!

"TALKA" lietuvių kredito kooperatyvas

Kalėdų švenčių ir
Naujų metų

proga
nuoširdžiai sveikina
savo narius bei
visus lietuvius ir
linki gražių, sveikų
ir laimingų dienų —

Valdyba,
komitetai ir tarnautojai

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga savo gimines, draugus
ir pažįstamus sveikina —
Regina Bražukienė
Teresė, Liudas Bražukai ir šeima

ŠV. KALĖDŲ

ir Naujų
Metų

proga sveikiname mielus
gimines, draugus ir pažįstamus,
linkėdami kalėdinio džiaugsmo ir
didžios sėkmės bei Dievo palaimos
naujaisiais metais —

Algis, Viltė, Daina,
Aurelia, Paulius ir Algiukas Valiuliai

Sveikiname

visus savo gimines,
draugus, pažįstamus

šv. Kalėdų

proga ir linkime

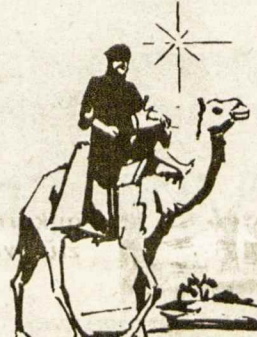
laimingų 1992 metų —

Mount Hope, Ont.

Alina, Kazys Žilvyčiai

Šv. Kalėdų ir Naujų metų

proga sveikinu
gimines, draugus,
pažįstamus ir linkiu
daug džiaugsmo —

Arvydas Blauzdžiūnas

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINAME savo draugus
ir pažįstamus, linkėdami
daug laimės bei džiaugsmo —

Angelė ir Jonas Šulcai

Džiugių KALĖDŲ
švenčių ir sėkmingų
bei laimingų
NAUJŲ METŲ

bičiuliams ir artimiesiems
nuoširdžiai linki —

Sofija Tumosienė
ir vaikai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų
naujų metų
linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems —

Aldona, Algis Vaičiūnai

Degė gyvi kryžiai

(Atkelta iš 11-to psl.)

— Kur nežinosi... Visi kaimynai pažįsta tuos, užsilikusius, kurie ir dabar Tėvynei duobę kasa. Ir jų atžalas, bolševikine dvasia išauklėtas.

Jiezo sribai nušovė ir ant-
rąjį Ginkų sūnų Algirdą. Jis
nėjo į kariuomenę, slapstėsi,
dirbdamas namuose laukų dar-
bus. Sesuo Aldona prisimena:

— Buvo gili naktis. Labai lo-
jo šuo. Mama pažiūrėjo pro lan-
gą ir pasakė: "Ateina labai
daug rusų kareivių". O jieėjo su
sribais mūsų vežį į Sibi-
rą. Mama pažadino brolių. Jis
perbrido per Verknę. Išaušus
rytui, paruoštam lauke sėjo lu-
binus. Sribai atėjo ir suėmė.
Nuvežė į Jiezną, tardė, mušė
ir stengėsi išgauti, kur yra par-
tizanų bunkeriai. Varėsi į miš-
ką. Algirdas nuvedė juos į prie-
šingą pusę — Butrimonių link į
Gailiakiemį prie Celiešiaus.
Rodė brolis miškų ir sakė
"bunkeriai ten!" Netoli vieno
sodybos įsiutę sribai jį nušovė.
Moteris su 6-7 metų
mergaite rėvėjo lysves. Liepė
užksti. Tolimame kaime žmo-
nės jį nepažinojo. Sribas pa-
aiškino: "Čia Ginkus iš Paverk-
nių". Atvartytas žmogus užkasė.
Po kurio laiko į tą vietą vėl at-
sibeldė sribai su savo vadu:
jis panorėjo įsitikinti, ar tik-
rai nušautas "tas, kas reikia".
Kapą išrausė. Parodė. Sribų
gaujos vadeiva nusiramino:
"Tvarkoj! Nušautas, nepaleis-
tai!"

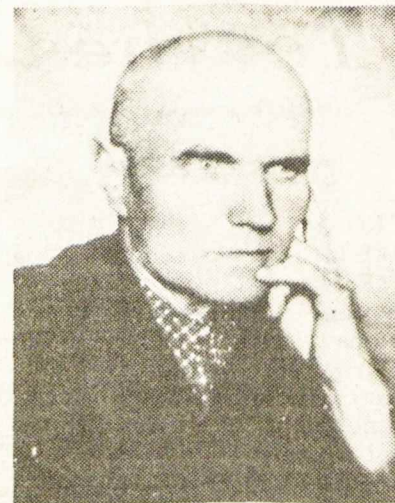
Algirdo Ginkaus palaikai At-

gimimo metais perkelti į Dar-
sūniškio kapines.

Jų šeima buvo ištremta į
Šiaurę 1945 metų birželio mė-
nesį. Abu tėvai žuvo nuo bado
ir šalčio. Iki pat mirties jų kru-
tinę draskė nenumaldomas
skausmas dėl Kristaus kančias
iškentėjusio, gyvu fakelu su-
degusio sūnaus ir pavergtos
Tėvynės.

Mokslo pasaulyje tvirtiau-
sias medžiagas įvertina vadi-
namoji deimanto kietumo ska-
lė. Lietuviška tvirtybė ne deim-
mantu matuojama. Deimantas
sudega — jo anglies atomai, vir-
tę dujomis, išsisklaido ore. Lie-
tuvų širdys nesudegė. Jų dvasios
neišsklaido svetur. Bol-
ševikų tikslas — sudeginti, pa-
vergti, išnaikinti — nebuvo pa-
siekta. Kyla iš pelenų Tėvy-
nės sūnūs. Verknės slėnyje
jaunimas vėl švenčia Jonines.
Iš aukštybių žvelgia ir jie — iš-
keliaivę į dausas be pakasynų,
neapgiedoti prie gedulingų
žvakių, klaikiau būdu nu-
kankinti už Tėvynę, bet likę
gyvi. Tik kas padės, senu lie-
tuvų papročiu, lininį rank-
šluostį ant tuščios kėdės? Kai
nebėra namų, o namiškių kau-
lai išstampti po Sibirą? Pa-
dės... Kiti lietuviai — kitų na-
mų seklyčiose. Didysis Gyve-
nimo ratas sukasi be raudono-
jo teroro "saulės".

Rymo prie Verknės skar-
džių Ginkaus piliakalnis, me-
na šurpias bolševikmečio "le-
gendas". Ir beveik kiekvienuo-
se lietuviškuose namuose gar-

Kunigas BOLESLOVAS LIGEKA,
ištremtas Kazachstane 1955 m.
spalio 12 d.

Kun. PRANAS ŠLIUMPA, buvęs
partizanų ryšininkas Partienius
1955 metais

bingoje vietoje kabo dailus
drobinis rankšluostis. Jame
jaustas Tautos himnas, kurio
žodžiuose plazda ir JŲ — gyvais
kryžiais sudegusių ant Tėvy-
nės aukuro — širdžių liepsna.

Žiupsnelis iš praeities

"Vilnija - kančios ir vilties žemė"

Mūsų lietuvių bendro kančioje • Mokėmės lietuvių kalbos, nors buvo draudžiama.
Kunigai buvo mūsų atrama. Vilnius nelygintinas su provincijos miestais

B. JURGELIONIS, Australija

Toli tas brangus Vilniaus miestas
Ir vargingieji Vilniaus krašto
kaimai,
Baltai dažytos lūšnelių sienos,
Kur mes laisvės laukėm taip
ilgai...

Netrumpas tai buvo lenkiškos
vergijos laikotarpis, per kurį
nemažai reikėjo pergyventi ir
pakelti vargą. Ypatingai buvo
sunki lietuviškų mokyklų padė-
tis: jos buvo uždarinėjamos ir
visokiais būdais persekiojamos.
Kai buvo uždarytos "Ryto" išlai-
komos mokyklos, negalėjo veikti
ir privatinės, tada dar buvo mė-
gintos vadinamos tėvų mokyk-
los, kur mokytojas nuo anksta-
us ryto iki vėlaus vakaroėjo iš tro-
bos į trobą ir mokė vaikus lietu-
viškai. Kad būtų mokytojai tru-
putį lengviau, kartais dviejų-
trijų tėvų vaikai susirinkdavo
į vieną trobą, bet tai buvo labai
pavojinga, nes kiekvienu metu
galėjo užklupti lenkų policija.
Tad tėvai eidavo saugoti ke-
lių ir takų, kuriais galėjo pasi-
rodyti lenkų policija. Ir jeigu
tėvai pamatydavo ją ateinant ar
atvažiuojant, tai kuo greičiau
duodavo ženklą mokytojui, kad
vaikai išsiskirstytų.

Vargingieji lietuviški kaimai
taip pat labai kentėjo, apkrauti
mokesčiais ir kitomis nereika-
lingomis prievolėmis. Kaip pvz.
kiekvieną pavasarį, kiekvienas
kaimo gyventojas baltomis kal-
kėmis turėjo nudažyti savo gy-
venamą trobą, prie jos pastatyti
vandens statinę, geležinį kablį
ant ilgos medinės karties, ant
tokios pat karties pritvirtinti
didelę šluotą, apvilktą maišu.

Visa tai buvo valdžios reikalau-
jama priešgaisrinei apsaugai.
Vasarą statinės dažnai perdziu-
davo ir vanduo išbėgdavo. Gy-
ventojai už tai gaudavo daug
protokolų, ypač tie, kurių vai-
kai lankydavo gimnaziją. Šv.
Kazimiero dr-jos skyrių valdy-
bų nariai ir visi tie, kurie buvo
daugiau susipratę.

Bet lietuvių negadino nei
protokoliai, nei visi kiti perse-

kiojimai. Kad ir sunkiomis są-
lygomis vis buvo stengiamasi,
kad ir mažame ratelyje, pami-
nėti Vasario 16-tąją ir Spalio
9-tąją dieną.

Kunigai

Vilniaus krašto lietuviai ku-
nigai lietuviškoje veikloje atliko
labai didelį darbą. Jie buvo tau-
tiniai, dvasiniai ir moraliniai
vadovai. Jų veikla ir pamokslai,
daugiausia tautiniais motyvais,
lietuvių stiprino ir grūdino. Lie-
tuvai gyventojai jais labai pasi-
tikėjo, juos gerbė ir rėmė.

Čia man prisimena a.a. kun. J.
Breiva. Tai buvo didelis Vil-
niaus krašto mylėtojas ir lietu-
višybės žadintojas. Vieną kartą
per Spalio 9-tąją, nors buvo šal-
ta ir lietinga diena, žmonių bu-
vo pilna šventovė. Pamokslą
užbaigė šiais žodžiais: "Kad ir
žūsiu, bet nelūšiu; kad ir ken-
tėsiu, bet vietoje stovėsiu". Po
šių žodžių žmonės suklaupė; vie-
ni verkė, kiti tyliai meldėsi.
Neilgai trukus šis Vilniaus
krašto mylėtojas buvo ištrem-
tas į nepriklausomą Lietuvą ir
paskirtas Kirdeikių klebonu.
Tenai pastatė naują šventovę
ir kiekvieną pas jį užėjusį Vil-
niaus krašto lietuvių priimdavo
kaip tėvas, pavaišindavo, pa-
vėžindavo į Uteną ar kur kitur,
įspausdavo vieną kitą litą į
saulę.

Kai 1939 m. rudenį Lietuvos
kariuomenė užėmė Vilnių ir Vil-
niaus kraštą, nebuvo mūsų
džiaugsmui galo, nors kartais
pasitaikydavo ir skaudesnių
momentų. Ypač skaudu būdavo
girdėti lietuvių sakant: "O je,
kaip jūs gražiai kalbate lietu-
viškai!" Mes gi buvome lietu-
viai, mokėmės ir visas savo jė-
gas ir darbus dėjome ant tėvy-
nės Lietuvos aukuro.

Po 20 metų lenkų okupacijos
sekė raudonųjų ir rusų oku-
pacijos, per kurias buvo sudė-
ta labai daug aukų. Dalis tau-
tos, palikusi viską, traukėsi į
nežinomą. Atsiradę už plačių
jų vandenynų vėl mėginome
kurtis. Statėme lietuvių namus,

steigėm lietuviškas organiza-
cijas.

Čia man prisimena liūdno-
kas įvykis. Per vieną lietuvių
susirinkimą išnuomotoje sali-
kėje pirminkas pasiūlė pami-
nėti Vilniaus užgrobumo dieną.
Tada vienas garbingas DP
"paukštėlis" atsistojo ir pasa-
kė: "Ponai, tai minėkime ir Ke-
dainių dieną!" Nemanau, kad jis
nemylėjo Vilniaus, bet gal jau
taip išėjo. Susirinkusieji tru-
putį subruzdavo, kai kas švilpte-
lėjo, ir reikalas tuo pasibaigė.

Dabartis

Šiandieną Lietuvą kraujuoja
ir daugiausia aukų sudeda Vil-
niuje arba Vilniaus krašte. Į
jį tiesiamos grobuoniškos ran-
kos, siekiama lenkų autonomi-
jos, norima vis daugiau mokyk-
lų ir kitų laisvių, kurių jau tiek
daug turi (kartais net patys len-
kai spaudoje prisipažįsta, kad
niekur tiek daug mokyklų, laik-
raščių ir kitos laisvės neturi
kaip Lietuvoje).

Kartais mūsų garbingi lietu-
viai patys siūlo tai, ko lenkai
net neprašo, būtent Vilnių pa-
daryti kaip Triestą arba Stras-
burgą. Kaipgi galima lyginti
Lietuvos sostinę Vilnių su pro-
vincijos miestais Triestu arba
Strasburgu? Nemanau, kad bent
vienas lenkas iš Varšuvos ar
latvis iš Rygos norėtų, kad ten
būtų padarytas Triestas ar
Strasburgas. Manau, kad šie
tautiečiai taip kalba, nes jiems
neteko pergyventi tų kryžiaus
kelių, kuriuos pergyveno lie-
tuviai lenkų okupuotame Vil-
niuje ir Vilniaus krašte.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus

geresnei savo atečiai

ANAPILIO
KNYGYNAS
sveikina

lietuviško
žodžio ir dvasios

bičiulius, linki *Linksmų*
ŠV. KALĖDŲ

ir viltingų NAUJŲ METŲ!

Džiugių šv. Kalėdų
ir sėkmingų
naujų metų
visiems klientams ir
pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS ir šeima

ŠV. KALĖDŲ

ir naujų 1992 metų

proga sveikiname gimines,
draugus, pažįstamus ir
linkime Dievo palaimos bei
tyro džiaugsmo —

Irena ir Petras Lukoševičiai

SVEIKINU su

šv. Kalėdomis,

linkiu laimingų

Naujų Metų

mieliems giminėms, klientams ir draugams —

Petrus Šimonėlis

Mielus gimines,
draugus ir artimus
sveikinu su

šv. Kalėdomis,

linkėdami daug laimės ir sėkmės

naujaisiais 1992 metais —

Delhi, Ontario

Verutė Treigienė

Sveikiname

visus draugus ir
pažįstamus iš arti ir toli su

šv. Kalėdomis

ir Naujais metais

su geriausiais linkėjimais —

Jurgis, Petronėlė Ivanauskai
ir dukra Elvyra su šeima

Malonių
Kalėdų švenčių

ir sveikatos pilnų naujų

1992 metų

visiems klubo nariams ir
"Vilnius Manor" gyventojams
nuoširdžiai linki

Toronto lietuvių pensininkų
klubo valdyba

Stepo Zalepūgos iš pašto ženklų sudėliotas šūkis "Mes be Vilniaus nenurimsim!"

“Tėvynės laisvė - mūsų laimė”

Sukilimo dalyvio žodis, nepasakytas minint 1941 metų sukilimo 50-metį Kaune

ZIGMAS SLIBINAS

KOVU BROLIAI, MIELI TAUTIEČIAI!

“Estote prudentes sicut serpentes” — sakydavo romėnai, mums gi reikėtų tarti — būkite gudrūs kaip žalčiai!

Ir iš tikrųjų, jeigu mes nebūtume gudresni už priešą, o niekad negalima pamiršti, kad mūsų tik trys beveik prieš tris šimtus milijonų, sukilimas nebūtų įvykęs. Jis būtų sutriuškintas pačioje užuomazgoj.

Nesitikiškite, kad aš jums atskleisiu visas sukilimo rengimo smulkmenas ir paslaptis, kalbėdamas apie tą tikrųjų tėvynės patriotų kruopštų darbą, kuris pareikalavo daug drąsos ir sumanumo, veikiant griežiausios konspiracijos sąlygomis. Tam ši vieta netinkama, o ir laikas dar ne tas.

Pas mus tada nebuvo nei partijų, pasakyčiau, nebuvo tada nei tautinių skirtumų. Buvo tikta vieningas, gerai konspiratoriškai veikiantis LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS — LAF.

Aukštaičių gatvė, senelių prieglaudoj, buvo įsikūręs sukilėlių štabas. Atvykęs paskambinau. Pro siaurą pravertų durų plyšį pasirodė gerai pažįstamas iš šios stažuojančių medikų — Stasio Marčiukaitis.

Veidas ir balto chalato kraštėlis. Pasakiau slaptažodį, ir mane įleido. Viduje jau radau pulkėlių pažįstamų ir vieną kitą naujų nepažįstamą veidą. Pilypas mums nurodė ir vietą, ir žodį, pagal kurį galėjom ten patekti.

Prie “orlikono” — štabo apsaugoj (tai toks priešlėktuvinis kulkosvaidis Lietuvos kariuomenėje) sutikau kurso draugą visai jau rusišką pavarde, kurio mes privengdavome vien dėl jo tautybės. Ten pat sutikau ir atsargos leitenantą Vladą Vaitiekūną, kuris daug vėliau po klajonių GULAGE, jau Vladimiro kalėjime buvo prie vienuotės maršalo Estijos prezidento Paets.

Nustebau ir net sutrikau štabe sutikęs savo svainį Vytautą Sidlauską, kuris kaip specialistas ten tvarkė ryšių reikalus, nors su juo gyvenau po vienu stogu. Puikiai žinojom vienas kito pažiūras, bet konspiracija lieka konspiracija — nieko nepadarysi. Po daugelio metų jis atliko ilgą kelionę nuo Berlyno iki Bielomor kanalo, o po to antrą kartą vėl pakliuvo į Sibiro lagerius.

Prieš keletą metų iš JAV buvo atvažiavusi gydytoja Birutė Skėmaitė-Kasakaitienė. Sutikusi mane, ji paklausė, kur mudu matėmės daug daug anksčiau? Pagaliau atpažinom vienas kitą. Pasirodė, per sukilimą iš štabo mudu važiuojam su greitąja pagalba pas pirmąją auką — sužeistą sukilėlį Utenos gatvėje, bet jį radome jau mirusį.

Narsios buvo lietuvaitės, bet tarp mūsų jų buvo tik kelios, nes visi žinojom, kad tai ne moterų reikalai. Teisingai suprasime. Ir dabar kritiškais momentais moterims reikėtų laikytis nušalčiau. Vyriškus darbus tedirba vyrai!

Mačiau, kaip Aleksoto tiltas buvo susprogdintas su bėgančiais sovietų kareiviais ir artilerija, nors mudu su Bronium Petrusevičium per jį buvom vos tik praėję ir pro evangelikų šventovę traukėm nuvados link Daukšos gatvėje.

Mačiau, kaip išbalęs politinis kalnys, vos tik išėjęs iš kalėjimo, svyrudamas tempė šovininių dėžę. Jam pasiūlius padėti, šūktelėjo: “Oi ne, aš dar pakeliu!”

Vos mudviem praėjus pro prezidentūrą, senamiesčio gatvę einantį mūsų kovos draugą Živatkauską nušovė enkavedistas.

Nuovadoje prie Igulos šventovės mudu su Bronium susit-

kom milicininko uniforma vilkinti kapitoną Žarskų, kuris padėjo mums patikrinti, ar nėra daboklėje pasilikusių uždarytų žmonių, be to, ir šioji tokį ginklą mums padovanojo.

Mačiau, kaip du gimnazistai, visai dar vaikai po 12-13 metų, netoli radiofono puolė einantį gatvę mažą, sunykusį, siauram akutėm raudonarmietį, norėdami atimti iš jo šautuvą, bet, kareiviui pradėjus baisyti rekti, paspruko. Pradėjo kalėti Laisvės alėjos sankryžoj atsiradęs kulkosvaidis ir sutrukdė mudviem apsilankyti radiofone.

Šančiuose kulka pakirto atsargos leitenantą Norkūną. Aleksoto šlaituose kovodami žuvo lakūnas Dženkaitis, VDU Technikos fakulteto asistentas Milvydas ir kiti. Netekome nemažai taurių ir drąsių Lietuvos vyrų, pakilusių kovon prieš pavergėją.

Šitos aukos parodė pasauliui, kad Lietuva dar gyva. Tarp dviejų milijonų, susikibusių žūbūtinę kovą, ji sugebėjo atsikvoti ir paskelbti nepriklausomybę ir sudaryti visai savarakiškai savo laikinąją vyriausybę.

“Jie vadovavo, o mes kūrėm politiką” — pasakė Jonas Pajaujis, labai jau barzdotas diedukas, atvykęs su švedų delegacija į Gotlando salos. Aišku, jis ten pateko ne kaip turistas ar pabėgėlis, o kaip Stutthofio konclagerio kalnys, esesininkų pakrautas į baržą nuskindinti.

Prof. dr. Adolfas Damušis prisiminė radijo stoties sudaužytas lempas, o jis nė žinot nežinojo, kad tos atsarginės lempos, Romo ir Apolinaro atgabentos, puikiai sulaukė po mano studentiška lova to momento, kai jas reikėjo panaudoti vietoj sudaužytų. Prisiminė Jonikis (taip jį artimieji vadindavom), kaip mums einant į Seinų 12-A su siųstuvu Zana-vykų sankryžoj mus sulaukė patrulis, sušukęs “halt”, bet mes, padėję šešėlyje savo ryšulėlį, šalčiausiai pakiosm patruliui studentų pažymėjimus.

Prisiminėm, kaip, Povilas Malinauskas uždušęs atbėgo į Seinų 12-A ir išsinešė mano naują, už vokiškas korteles įsigytą sportinę eilutę, kuri turėjo tiktai iš Gestapo nagų pasprukusiam pogrindžio spaudos platintojui, mano ūgio studentui Svilui, dabar gyvenančiam JAV. Gaila buvo, nes tai priešpaskutinė mano paties įsigyta, po gimnazistų uniformų, eilutė. O buvo taip. Svilas, jau suimtas, sėdėjo išrengtas ant lovos, gestapininkų saugomas. Tiems užsižiopsėjus, šoko pro atvirą langą ir pusnuogis paspruko iš jų globos. Kaip galima tokio šaunaus nuogailos neprengti!

Sovietiniai gestapininkai enkavedistai buvo ne ką gudresni, bet žiaurumas, sadizmas, klasta ir žvėriškumas, vienu ir kitu taikomi pavergtų žmonių kankinimui, labai jau sutapo.

Enkavedistų parankiausia tema buvo ryšiai su partizanais — “banditais”, kaip jie vadindavo.

Visą pusmetį po pirmo suėmimo mane kalbino apie Juozą Lukšą, kuris dar per pirmąją sovietų okupaciją, mums besirušiant sukilimui, buvo suimtas. Sukilimo metu iš kalėjimo buvo išlaisvintas. O per antrąją okupaciją narsiai kovoją partizanų gretose, atliko visą eilę sunkiausių užduočių, sutraukdamas sovietinės kontrražvalgybos ir markulininkų pinkles. O tuomet jis jau visą pusmetį išėjosi vis dar pavergtų Lietuvos žemė, dėl kurios išvadavimo buvo paaukojęs ne

tik visą jaunystę, bet ir brangiausią turtą — gyvybę.

Kažkada, dar prieš mudviejų suėmimą, Vincas Seliokas pasiūlė man keletą dolerių kelionės išlaidoms padengti, nes tada niekur nedirbau, nes buvau gaudomas. “Oi ne”, pasakiau. Man atrodė, kad tuomet parduočiau kitiems rezistencijos tikslus ir suteptčiau savo sąžinę. Geriau jau važinėti iš žmonos, tuomet dirbusios gydytoja, algelės.

Ruošdamiesi sukilimui visiškai negalvojom, kam teks ministerio portfelis, kuri frakcija sudarys daugumą ir, apsaugok Viešpatie, kas bus kandidatas į prezidento vietą. Neapsunkinom savęs ir rūpesčių, ką mes gausim už sukilimo įvykdymą.

Laikinosios vyriausybės ministeriai irgi, rodos, ne viename posėdyje nesvarstė, kokie bus jų atlyginimai. Per daug rūpesčių buvo, kaip su mažiausiais nuostoliais išsaugoti tautą, susigrūmus dviem didiesiems kaimynams, tarp kurių mums, norim ar nenorim, bus lemta gyventi.

Vladukas mane vadindavo “prakeiktu suvalkiečiu”, o Vincas — “čirvų bartuku”, tik vi-suomet dar pridėdavo “kozer-nas”. Mat tokia jau mano korta buvo.

Priminė jis man dar vieną nuotykią, jau Vilniaus geležinkelio stotyje. Mudu vėl vežėm Romo pagamintą radijo siųstuvą kun. Lipniūniui pogrindžio ryšiui organizuoti. Stotyje, patruliui tikrinant dokumentus, be vokiečių buvo ir Lietuvos policininkas. Aš, padavęs dėžes su siųstuvu policininkui palaikyti, kišenėje ieškojau dokumentų. Policininkui paklausus, kas gi toj dėžėj, Jonikis atsakė: “Čia gi knygos”. “Labai jau lengvos” — atsakė policininkas. “Mat jos dar iš užsilikusio tarybinio popieriaus” — atžėrė Jonikis.

Tarp kitko, Jono Pajaujo, mano sesers Staselės ir mano paties studijų knygelės su VDU antspaudais, rektorių Riomerio ir Šalkauskio parašais buvo pridėtos kaip “labai svarbi kaltinamoji medžiaga” prie mano bylos, pirmą kartą 1951 m. man pakliuvus į enkavedistų nagus. Po metų su virš pavýko man ištrūkti iš kalėjimo ir atgauti visas tris knygeles. Pražuvo tik Vladuko pieštas raite-lis, šokantis per kryžius. Matyt, buvo jiems per daug panašus į Vytį. Kiek džiaugsmo buvo Jonikui, kai po 45-rių metų aš jam grąžinau jo studijų kny-gelę.

Prisiminėm dar ir Sachoviuką, Prienų alaus bravoro sūnė-lį, kuris taip didžiudavosi ant rankovės užrišti raiščiu su LAF raidėm, besisukinėdamas “I laisvė” redakcijoj pas kapitoną Tindžiulį, kuris gana il-gai partizanavo Aukštaitijoj su savo būriu, kol žuvo tauraus kovotojo mirtimi už tėvynės laisvę.

Apie sukilimą per ištisus me-tus tardymų niekad nebuvo užsiminta. Ši tema saugumiečiams ir tada buvo neparanki.

Per antrąjį suėmimą, jau grupinė byloj 1953 m., Lietuvos kariuomenės gen. štabo plk. lt. Juozas Jankauskas šį tą papasakojo apie savo vaidmė-nį sukilimo metu, tačiau ne tik manęs, bet ir visų keturių bend-rabylų į šią veiklą neįvėlė. La-bai gerai kai kada pasilikti ne-pastebėtu.

Šį trumpą žodį norėčiau už-baigti šūkiu, parašytu ant pirmosios Nepriklausomos Lietu-vos kariuomenės prieisaikos: tėvynės laisvė — mūsų laimė!

Tad siekiame jos visomis prie-monėmis, vieningi, drausmingi ir gudrūs kaip žalčiai!

SV. KALĖDU IR NAUJU METU

proga

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos taryba, kun. P. Dilys ir organizacijos nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius, rėmėjus bei visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia jūsų gyvenimo kelyje!

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga, linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

SIGITA ir VYTAUTAS AUŠROTAI

SV. KALĖDU IR NAUJU METU

švenčių proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus —

TERESė ir JUOZAS ANDRUKAIČIAI

SV. KALĖDU

švenčių proga sveikiname visus gimines, draugus bei pažįstamus ir linkime visiems sveikų, laimingų ir sėkmingų

1992 metų —

Gabrielė Chvedukienė ir sūnus Andrius su šeima

Linksmų sv. Kalėdu ir laimingų naujų metų

linkime draugams bei pažįstamiems —

Onutė, Vytautas Taseckai ir sūnus Edvardas

SVEIKINAME

gimines, draugus, pažįstamus ir visus lietuvius

sv. Kalėdu proga ir linkime laimingų naujų metų —

Eugenija, Adolfas Sagevičiai ir šeima

Džiugių šventų Kalėdu ir laimingų bei pilnų geros nuotaikos naujų metų

linki visiems giminėms, draugams bei pacientams —

dr. Gina J. Ginčauskaitė, optometristė

Visus gimines, draugus ir pažįstamus sveikiname

KALĖDU švenčių proga

ir linkime laimingų 1992 metų —

Juzefa ir Jonas Valiuliai Vida, Vidas, Julija, Gintaras ir Audrius Valiuliai

Linksmų Kalėdu švenčių ir sėkmės naujuose metuose

visiems giminėms ir pažįstamiems Kanadoje, Amerikoje, Suvalkų trikampyje ir Lietuvoje —

Vytautas ir Irena Pečiuliai Edvardas, Rimas, Vilija ir Virginija

Nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus, pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų bei džiugių Naujų metų —

Antanas, Angelė ir Sauliukas Naruševičiai

SVEIKINU

gimines, draugus ir pažįstamus bei linkiu jaukių Kalėdų švenčių ir laimingų, sveikų Naujų metų —

Bronė Galinienė

SV. KALĖDU

ir Naujų metų proga savo gimines, draugus ir pažįstamus sveikina —

Vytautas ir Albina Buragai

Gimines, draugus ir pažįstamus sveikinu su šv. Kalėdomis ir linkiu laimingų bei sėkmingų

NAUJU METU —

Julija Šileikienė

Linksmų SV. KALĖDU

ir laimingų naujų metų giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —

A. G. Slabosevičiai ir šeima J. R. Kuliešiai

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai — visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) dėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Linksmų

sv. Kalėdu

ir laimingų bei sėkmingų naujų metų linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems —

Tusė ir Zigmas Zaleskiai

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1

Tel. 762-1410

Kalėdų
taika tebūnie
su Jumis, o
NAUJI METAI
teatneša
visokeriopą
laimę –

Kritiškojo laikotarpio darbai II

JAV-bių Lietuvių bendruomenės veikla švietimo, kultūros, socialinių reikalų, religijos, sporto ir jaunimo srityse

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Informacija ir švietimas

JAV-se gyvenantys lietuviai kilmės asmenys labai nuosekliai skaitė angliškai išeinančią, JAV LB leidžiamą žurnaliuką "Bridges". Jie rašė ir JAV LB būstinę, ieškodami informacijų, kaip susirašinti su asmenimis Lietuvoje, kaip padėti Lietuvai, kaip užsakyti įvairių lietuviškų reikmenų.

Didelį pasisekimą turi JAV LB švietimo tarybos išleista knygų ir kasečių serija besimokantiems lietuviškai – "Easy Way to Lithuanian". Per kelis mėnesius daugiau kaip 200 jų buvo išplatinti. Lituanistinių mokyklų (jų 28) mokinių skaičius nemažėjo, bet kai kurių mokyklų tėvų komitetai, mokytojai ir vedėjai atsisakė pareigų, nes norėjo dirbti kitokią lietuvišką darbą.

JAV LB švietimo tarybos pirmininkės Reginos Kučienės glaudūs ryšiai su lituanistinėmis mokyklomis ir su Lietuva buvo gerbiami ir įvertinami. Ji yra naujai išrinkto JAV LB pirmininko Vytauto Maciūno pakviesta toliau tęsti tas pareigas naujoje kadencijoje. Tautinių šokių šventės organizaciniame komitete ji palaikys ryšius su šventėje dalyvaujančiomis lituanistinių mokyklų grupėmis. Ji palaiko ryšius su Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerija. Kartu su JAV LB socialinių reikalų tarybos pirmininke Birute Jasaitiene suruošė jau kelis knygų ir reikmenų kontenerius į Lietuvą – mokykloms, našlaištyms ir senelių prieglaudoms parenti.

Kultūriniai rūpesčiai

Kultūros tarybos darbas buvo platus ir, galima net sakyti, sunkiai apčiuopiamas. Buvo surengta išeivijos lietuvių teatrų festivalis, kultūros premijų šventės. Tarybos pirmininkė Dalia Kučienienė buvo didžio masto JAV ir Kanados LB rengiamos Muzikos šventės komiteto narė. Jos dėka Čikagoje pasirodė įvairūs kultūriniai vienetai iš Lietuvos. Lietuvos kultūrininkai turėjo progos pasirodyti amerikiečių visuomenėje ir susitikti su amerikiečiais kultūros darbuotojais.

Gal kai kurios apylinkės būtų norėjusios susilaukti kokio nors kultūrinio įvykių tvarkraščio, bet tai buvo neįmanoma, nes ne viskas buvo JAV LB kultūros tarybos žinioje.

Švietimo ir kultūros tarybų pirmininkų dėka daug Čikagoje įvykusių koncertų ir kultūrinių renginių buvo įrašyti į vaizduojamas, kurias galima iš jų pasiskolinti. Ypač mažosios apylinkės gali tuo pasinaudoti.

Dalia Kučienienė vieną apsimatą projektą žada tęsti ir kadenciją pabaigus. Tai keturiolikmečio smuikininko Wilhelmo Čepinskio stipendijos fondo įgyvendinimas. Jaunas, gabus muzikantas iš Kauno buvo priimtas į garsiąją Juiljardo mokyklą Niujorke. Stipendija JAV LB socialinių reikalų

pendijos fondas padės padengti jo mokslo išlaidas Juiljardo muzikos mokykloje ir profesinių vaikų mokykloje, kur jis lankys anglų kalbos ir kitas pamokas.

Socialiniai reikalai

Tikrą evoliuciją ir darbo išplėtimą pergyveno JAV LB socialinių reikalų taryba. Kadencijos metu pasikeitė Socialinių reikalų tarybos pirmininkės – antrąją kadencijos dalį tas pareigas ėjo Birutė Jasaitienė. Jų pastate įsikūrė JAV LB krašto valdybos būstinė. Tame pastate veikia "Seklyčios" restoranas ir Vyresniųjų lietuvių centras. Jos leidžiamas žurnalas "Pensininkė" administracijos būstinė irgi tame pastate. "Pensininkė" sukaupia informaciją tarptautiniame JAV-se gyvenančių vyresnio amžiaus lietuviams – paskutiniu metu jis siunčiamas net į Lietuvą.

Šios kadencijos metu nebuvo įmanoma išplėsti socialinių reikalų veiklos į kitus miestus, išskyrus vieną kitą atvejį. Šiuo metu JAV lietuvių tarpe yra susidomėjimas iš Lietuvos vaikų įsijungimo (adoptavimo) klausimais. Socialinių reikalų taryba jau susirio su Lietuvos valdžia šiuo reikalu – norima žinoti JAV ir Lietuvos įstatymus.

Vaikų vilties komitetas, sudarytas Socialinių reikalų tarybos apimtyje, stengiasi padėti Lietuvos vaikams su ortopedinėmis ir neurologinėmis ligomis. Susitarta su "Shriners" ligoninėmis, kad jos priimtų ir gydytų Lietuvos vaikus, kurie atrinkti Lietuvos gydytojų komiteto, ir kurie atitinka tam tikras diagnozes. Vaikų ir jų giminių atvežimo išlaidas bei nakvynes turi parūpinti Vaikų vilties komitetas, kurio pirmininkė Čikagoje yra dr. Regina Kulienė. Jau galvojama steigti panašų komitetą skryžių Los Angeles ir kituose JAV miestuose, kad gydymas vyktų ne vien "Shriners" ligoninėje Čikagoje.

Socialinių reikalų taryba, ypač Čikagos Vyresniųjų lietuvių centre, stengiasi rūpintis čia gyvenančiais išeivijos vyresnio amžiaus lietuviams: rengė anglų kalbos pamokas, paskaitas, išvykas, maisto vežiojimą ("Meals on Wheels"), teikė patarimus sveikatos draudos reikalais ir pan.

Reikalams pasikeitus Lietuvoje, staiga atsirado naujos grupės žmonių, kurie kreipėsi į Socialinių reikalų tarybos valdybą, į jos darbuotojus. Ilgesniam laikui besilankantys iš Lietuvos ar net čia įsikūrusieji nori mokytis anglų kalbos. Jie taip pat nori informacijos apie įsikūrimo sąlygas, kai kurie kartais net pateko į teisines painiavas. Visi kreipiasi į Socialinių reikalų tarybą kaip pagalbos ir informacijos šaltinį. Tačiau jos mažas štabas ir savanoriai ne visada gali teikti tokią pagalbą, kurią teikia valdžios įstaigos. Be to, ji ne tam buvo įsteigta ir neturi tam lėšų. Kartais to nesupranta svečiai ir nauji ateiviai iš Lietuvos. JAV LB socialinių reikalų

tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė naujai išrinkto JAV LB pirmininko Vytauto Maciūno pakviesta tas pareigas eiti ir toliau.

Religija, sportas ir jaunimas

Religinių reikalų tarybos pirmininkas kun. Antanas Saulaitis kiekviena proga stengėsi JAV LB valdybos posėdžiuose prisiminti JAV lietuvių parapijų, religinės-mokslinės mokyklos Lietuvai ir kitų religijų poreikius.

Sporto reikalų vicepirmininkas Dirvonis stengėsi priminti krašto valdybos nariams apie sporto reikalingumą lituanistinėse mokyklose ir apie 1991 m. įvykusių Sporto žaidynių Lietuvoje svarbą Lietuvos ir išeivijos jaunimo ryšiams palaikyti. Dažnai Lietuvos sportininkų komandos atvykdavo į JAV-bes dalyvauti įvairiuose turnyruose, bet iš anksto nepranešdavo. R. Dirvonis ir kiti sporto atstovai stengėsi sudaryti galimybę aplankyti JAV lietuvių sostinę Čikagą ir susitikti su išeivijos lietuviams.

JAV lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkai (Darius Sužiedelis, vėliau Sigutė Šnipaitė) dalyvavo JAV LB krašto valdybos posėdžiuose ir darė pranešimus apie savo veiklą. Kai kada iš JAV LB krašto valdybos susilaukė ir finansinės paramos. JAV LJS rengiami politiniai seminarai tapo sėkminga penkmečio tradicija. Šiuo metu jaunimas ruošiasi kongresui Pietų Amerikoje.

Žvelgiant ateitin

Dr. A. Razma mano, kad Lietuvių bendruomenės veikla dar labiau pagyvės tiek lietuvių išlaikymo išeivijoje, tiek Lietuvos atstatymo darbuose. Jos veikla esanti "reikalinga ir šviesi". Jo nuomone, "Lietuvių išeivija rėmė ir remia visapusiškai Lietuvos bendruomenės veiklą, nes ji yra aktyviausia ir apima visas lietuviško gyvenimo sritis". JAV-se tai matyti, kai steigiasi naujos LB apylinkės (jų jau 75) pietinėje Illinois dalyje – Springfielde, Minnesotos valstijoje ir kitur, kur anksčiau nebuvo pakankamai lietuvių. Dr. Razmos žodžiais "Lietuvių bendruomenė, su visos išeivijos pagalba, atliko svarbų vaidmenį lietuvių išlaikyme išeivijoje ir Lietuvos laisvėnimo darbuose. Bet turime visada atsiminti, kad mūsų kova už tautos laisvę tik pagalbina – didžioji laisvės kovos arena buvo Lietuvoje. Pagal savo galimybes, lietuvių bendruomenė atliko didelius darbus išeivijos istorijos eigoje".

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Nemokamas pristatymas | namus
Kaina \$3.50 už kg laivu, \$5.50
už kg oro paštu

KARPATY

ELECTRONICS & PARCELS
120 Runnymede Rd.,
Toronto, Ontario M6S 2Y3
Tel. 761-9105 • FAX 761-1662

Mielus savo klientus,
draugus bei
pažįstamus

Kalėdų ir Naujų
metų proga

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

ir

Lilija Pacevičienė

Namų – gyvybės – automobilių – komerciniai
įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Linksmų
ŠV.KALĖDŲ ir
laimingų naujų metų

linki visiems savo
klientams, draugams
bei pažįstamiems –

Valteris Drešeris – VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA
DRESHER INSURANCE BROKERS LTD.
W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
Ištaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 Bloor Street W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

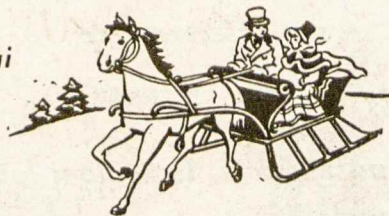
Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

Kalėdų ir
Naujų Metų
proga

spaustuvė
TIME PRESS

sav. V.A. J.B. Danaičiai

82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

Spaustuvė
LITHO-ART
Limited
SV. KALĖDŲ

proga sveikina klientus,
bendradarbius ir visus
lietuvius.

1320 Midway Blvd., Unit 25
Mississauga, Ont. L5T 2X4
Tel. (416) 564-2898 Fax (416) 564-2911

Pasiruošęs visiems patarnauti naujas savininkas Anthony Care

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ –

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main St. E.
Hamilton, Ontario
Tel. 528-6303

195 King St. W.
Dundas, Ontario
Tel. 627-7459

Linkiu jums
palaimos pilnų
laimingų bei sėkmingų naujų metų

WM.
UBBENS
LTD.

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

LAIMĖS ir SĖKMĖS
nuoširdžiai linkime

mieliems

kooperatyvo nariams ir
visiems tautiečiams

SV.KALĖDŲ ir
Naujų Metų

proga –

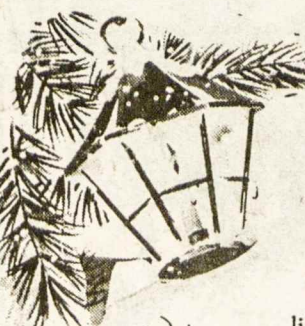

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas

Linksmų
ir
laimingų
švenčių

giminėms, draugams,
pažįstamiems linki – Dainius ir Asta Vaidilos

Linksmų
SV.KALĖDŲ

ir laimingų bei sėkmingų
Naujų metų
klientams ir visiems lietuviams
linki –

Pizza Pizza Limited
VAIDILOS

Linksmų
SV.KALĖDŲ
ir laimingų bei
sėkmingų

NAUJŲ
METŲ

visiems linki –
Smith Monument Co. Ltd.,

349 Weston Rd.,
Toronto, Ont.
Tel. 769-0674

Sveikinu

gimines, draugus,
pažįstamus su

Šv. Kalėdomis

ir Naujaisiais Metais –

Augustinas Navickas

VILIUS BRAŽENAS

Hillsdale College turi įsidėmėtiną sūkį: "Ideas have consequences" – "Idėjos turi pasekmes".

Lietuvoje ir jos kaimynystėje, kur atsikratyta prievartinio idėjų brukimo iš Rytų, atsiduriama prieš naujų ir net dažnai senų, atsikratytų, tik "demokratijos" dažais perdažytų idėjų invaziją. Kai kurios jų būna prikabinamos prie "pagalbos", kurios iš nualinimo atsistatančios tautos neišgalia atsiskirti.

Jau prieš kurį laiką esu mūsų spaudoje rašęs, jog siekiamas įsijungimas į Suvienytą Europą, ryšium su galimu sienų atidarymu, yra susijęs su naujais pavojais. Tarp jų būtų lietuvių tautos praskiedimas svetimu dvasiniu ir fizinio elementu, kuriam ligi šiolie buvo taip didvyriškai priešinamasi.

Akin krito "TŽ" 1991 m. 47 nr. išspausdinto straipsnio "Kas rūpi Lietuvos saugumiečiams?" užsklanda. Autorius Pr. G. ten teisingai pastebi: "Dabar iš Vakarų veržiasi Lietuvon įvairios idėjos – pozityvios ir negatyvios, kūrybinės ir ardomosios. Tad natūralu, kad Lietuvoje katalikybė nenustoją budrumo ir naujose laisvės sąlygose".

Budrumas būtinas ne tik katalikybėi, bet ir politikos bei ekonomijos formuotojams Lietuvoje. Straipsnyje ("Akiračiai" 1991 m. 8 n.) cituojamas Arvydas Juozaitis nėra vienas kalbą apie "... invaziją iš Vakarų". Richard Grenier yra vienas aukščiausio intelektualinio lygio žurnalistas amerikiečių ir Europos spaudoje. Spalio 26 d. "The Washington Times" dienraščio laidoje, ryšium su Čekoslovakijos finansų ministro Václavo Klaus'o kalba Vašingtono seminare, Grenier irgi rašo apie "invaziją". Anot jo, "Václav Klaus... kovoja prieš horų invaziją". Esą ypač įdomu tai, kad "jis kovoja prieš Vakarų ekspertų hordas... kairiųjų Vakarų intelektualų..."

Paul Craig Roberts yra politinės ekonomijos profesorius Strateginių ir tarptautinių studijų centre Vašingtone, buvęs JAV izdo sekretoriaus pavaduotoju irgi cituoja čekų ministrį savo straipsnyje "Naples Daily News" lapkričio 17 d. laidoje: "Šiuo metu mūsų išsivystymui pagrindinė kliūtis yra ideologinė infiltracija iš Vakarų". Esą Klaus pareiškęs Vašingtono seminare: jie nesą suinteresuoti "rinkos-socializmo sapnais, skleidžiamais kairiųjų liberalų ekonomistų JAV rytų pakraštyje ir įvairiuose universitetuose".

Kai kurie išeivijos ekonomistai, pasisėmę išminties universitetuose, kurių ekspertų bijosi čekai, gali taip pat būti dalimi "invazijos horų", apie kurias rašo Richard Grenier. Gal ir išeivija turi būti atsakinga už "ekspertus", vykstančius ar siunčiamus į Lietuvą.

Craig Roberts savo straipsnyje mini buvusį pabėgėlį iš Rumunijos – dabartinį JAV apeliacinio teismo teisėją Alex Kozinskį, kuris tvirtinęs: "Sugriuvusi socializmo sistema buvo pastatyta ant tų pačių kilnių ir idealistinių prielaidų, kuriomis vadovavosi Amerikos liberalizmas nuo Roosevelto New Deal dienų. Suvaržant individų galią ir padidinant vyriausybės galią, galima pasiekti didesnės visuomenės gerovės."

Tad kyla klausimas, kurios rūšies ideologija šiandien įtaigoja nuo visuotinės priespaudos atsitiesiančią lietuvių tautą? Galima pastebėti neraminančių reiškinį, kurie rodo bankrotuvusio Amerikos "liberalizmo" bandymus įtaigoti ir Lietuvą. Čia neteigiama, jog tai daroma iš piktos valios. Priešingai, juk ir ana pasakė, čios meška norėjo užmušti tik mus, nutūpusią ant miegančio jos vadovo kaktos. Tad čia kalbama tik apie galimą "meškos patarnavimą". Negi jaunas amerikietis 1990 m. Vasario 16-tos minėjime Vilniuje norėjo pakenkti Lietuvai, lyg tautos vardu pareikšdamas (anglų kalba) užsienio reportieriams, jog tauta seks ne tik Jefferson'o ir Lincoln'o idealais, bet ir... Nelson'o Mandel'o. Ne vien jo kaltė, kad nežino, jog Nelson Mandela pats gyrėsi (savo ranka rašytuose dokumentuose) esąs komunistas, kad buvo nuteistas už sabotazo veiksmų ir teroro vykdymą, kai buvo pagautas su ginklų arsenalu. Todel ten gerokai kairi "Amnesty International" jam niekad nepripažino "politinio kalinio" statuso. Ar tokia kalba negalėjo sukelti abejonių sovietų imperijos priešų tarpe, kurie visad buvo tikri Lietuvos laisvės draugai?

Galima tik pritarti "TŽ" 1991 m. 45 nr. įvadinio "Lūžiai ir atgimimas" autoriui Č.S., kai jis džiaugiasi laisvojo pasaulio įvairių sričių žinovų talka Lietuvai. "Jau atsiranda gražių pavyzdžių, kai tautos švietimo ir atgimimo sritin jungiasi laisvame pasaulyje pasirodę specialistai." Atrodo Č. S. turėjo galvoje A.P.P.L.E., susiorganizavusią talkinti švietimo srityje. Tai tikrai sveikintina mo-

kymo srities profesionalų organizacija. Tuo galėtų pasekti ir kitų sričių profesionalai. Tačiau mano entuziazmą ir pasišovimą A.P.P.L.E. paremti atšaldė jų rugpjūčio-rugsėjo mėnesio žiniaraštis, kuriame anglų kalba, man neblogai suprantamu Amerikos "liberalų" žargonu, buvo atidengta, jog A.P.P.L.E. "obuolyje" (JAV mokyklų simbolis) gali būti įlindęs ir radikali NEA (mokytojų unijos) kairiaakis kirminas. Atrodo, jog daug padėtų Lietuvos švietimui užsieniečiai svetimų kalbų žinovai, istorijos iškreipimų tiesintojai ir technologijos pritaikymo specialistai. Vienok yra pagrindo įtarti, jog Lietuvai gali būti peršama subankrotavusių JAV viešųjų mokyklų "metodologija" ir disciplinos grovimo filosofija. Vargu ar Lietuvai reikia amerikiečių mokyti moralės bei pamokslininkauti politikos ir religijos viešosiose mokyklose klausimais. Ir kam jiems feministių brukamas "gender awareness" – lyčių išsamiškinimas? Lyg Lietuvos mokykloms dar nepaktų pailnavų? Nejaugi ten reikia biudžetą apunkinti psichosundaktariais, kurie trukdytų mokslą "mokytojo ir mokinio įtampos sumažinimu", "demokratija švietime" ir "lygybe švietime"?

Pagaliau gan juokingas amerikiečių mokytojų užsimojimas šviesti Lietuvos mokytojus, kaip mokyti mokinius "skaityti" ir "rašyti". Juk jie ateina iš mokyklų sistemos, kuri masiškai gamina analfabetus Amerikoje ir "social studies" abiturientus, nesugebančius JAV žemėlapyje rasti net Texas'o. Manau, jog ne tik A.P.P.L.E., bet ir kitos profesionalų grupės yra tikrai reikalingos ir galėtų daug padėti Lietuvai, jeigu vadovautųsi sveiku protu ir pasistengtų suprasti, ko ten pirmiausia reikia bei kas galima pritaikyti anomis sąlygomis. Pirmoje eilėje visų rūšių "talkininkai" turėtų atskratyti "liberalinio" bagažo, kuriuo sovietų draugų įtakoje buvo apkrautos Vakarų mokslo įstaigos.

Galima tik pritarti "TŽ" 1991 m. 45 nr. įvadinio "Lūžiai ir atgimimas" autoriui Č.S., kai jis džiaugiasi laisvojo pasaulio įvairių sričių žinovų talka Lietuvai. "Jau atsiranda gražių pavyzdžių, kai tautos švietimo ir atgimimo sritin jungiasi laisvame pasaulyje pasirodę specialistai." Atrodo Č. S. turėjo galvoje A.P.P.L.E., susiorganizavusią talkinti švietimo srityje. Tai tikrai sveikintina mo-

Seselės kazimierietės Argentinoje

Š. m. lapkričio 23 d. Avellanados mieste seselės kazimierietės atšventė 50 metų veiklos sukaktį. Į iškilmes atvyko iš Čikagos vienuolyno generolė Marilyn Kuzmickaitė ir jos patarėja seselė Juozepa.

Šventovė buvo pripildyta tikinčiųjų. Padėkos Mišias koncelebravo Avellanados vyskupas Ruben Di Monte ir klebonas kun. Aug. Steigvilas. Vyskupas pasakė ir pamokslą. Per Mišias giedoję parapijos mokyklos choras.

Po pamaldų salėje vyko minėjimo iškilmės. Jas pradėjo mokytoja Laura Puglisi, apibūdindama seselių kazimieriečių veiklą mokykloje. Meno programoje mokyklos vaikų choras, vadovaujamas Margaritos Bonchiolini, atliko liaudies dainų pynę, užbaigdamas giesmę "Šv. Kazimierai".

Mokiniai, paruošti seselės Monikos ir mokytojos Silvijos Peralto, suvaidino vaizdelį iš pirmųjų seselių atvykimo į Argentą. Taip pat mokiniai pašoko eilę tautinių šokių.

Prieš tai puikiai atliko "Misa Criolla" su plastiniais šokiais.

Šia proga seselės pasveikino parapijos skautės. Motinai generolei Marilyn buvo įteikta plakietė, o visoms seselėms gėlių. Gėlės buvo įteiktos ir p. Mačiulienei, kuri savo namuose priglaudė pirmąsias seseles. Visiems padėkojo motina generolė Marilyn ispanų, anglų ir lietuvių kalbomis.

Į Argentą pirmosios seselės kazimierietės Adorata, Ester ir Rosana atvyko 1941 m. spalio 1 d. Kun. K. Vengro rūpesčiu jos apsisistojo pas Marijos Krikščionių Pagalbos seselės. 1942 m. jos persikėlė į Avellanadą ir apsigyveno Mačiulių namuose. 1945 m. pasistatydino savo namus. Nuo 1942 m. seselės kazimierietės pradėjo vadovauti Aušros Vartų parapijos pradžios mokyklai. Šį darbą seselės sėkmingai dirba iki dabar. Šiuo metu mokyklos vedėja – seselė Nilda Varanauskaitė, jos padėjėjos – seselė Joice Dopkin ir seselė Monika. Mokykla turi 400 mokinių. Kor.

Vengtina meškos patarnavimo Lietuvai

Idėjinėje Vakarų invazijoje ir Lietuvą pavojų sudaro bankrotavęs kairiųjų liberalizmas

VILIUS BRAŽENAS

Hillsdale College turi įsidėmėtiną sūkį: "Ideas have consequences" – "Idėjos turi pasekmes".

Lietuvoje ir jos kaimynystėje, kur atsikratyta prievartinio idėjų brukimo iš Rytų, atsiduriama prieš naujų ir net dažnai senų, atsikratytų, tik "demokratijos" dažais perdažytų idėjų invaziją. Kai kurios jų būna prikabinamos prie "pagalbos", kurios iš nualinimo atsistatančios tautos neišgalia atsiskirti.

Jau prieš kurį laiką esu mūsų spaudoje rašęs, jog siekiamas įsijungimas į Suvienytą Europą, ryšium su galimu sienų atidarymu, yra susijęs su naujais pavojais. Tarp jų būtų lietuvių tautos praskiedimas svetimu dvasiniu ir fizinio elementu, kuriam ligi šiolie buvo taip didvyriškai priešinamasi.

Akin krito "TŽ" 1991 m. 47 nr. išspausdinto straipsnio "Kas rūpi Lietuvos saugumiečiams?" užsklanda. Autorius Pr. G. ten teisingai pastebi: "Dabar iš Vakarų veržiasi Lietuvon įvairios idėjos – pozityvios ir negatyvios, kūrybinės ir ardomosios. Tad natūralu, kad Lietuvoje katalikybė nenustoją budrumo ir naujose laisvės sąlygose".

Budrumas būtinas ne tik katalikybėi, bet ir politikos bei ekonomijos formuotojams Lietuvoje. Straipsnyje ("Akiračiai" 1991 m. 8 n.) cituojamas Arvydas Juozaitis nėra vienas kalbą apie "... invaziją iš Vakarų". Richard Grenier yra vienas aukščiausio intelektualinio lygio žurnalistas amerikiečių ir Europos spaudoje. Spalio 26 d. "The Washington Times" dienraščio laidoje, ryšium su Čekoslovakijos finansų ministro Václavo Klaus'o kalba Vašingtono seminare, Grenier irgi rašo apie "invaziją". Anot jo, "Václav Klaus... kovoja prieš horų invaziją". Esą ypač įdomu tai, kad "jis kovoja prieš Vakarų ekspertų hordas... kairiųjų Vakarų intelektualų..."

Paul Craig Roberts yra politinės ekonomijos profesorius Strateginių ir tarptautinių studijų centre Vašingtone, buvęs JAV izdo sekretoriaus pavaduotoju irgi cituoja čekų ministrį savo straipsnyje "Naples Daily News" lapkričio 17 d. laidoje: "Šiuo metu mūsų išsivystymui pagrindinė kliūtis yra ideologinė infiltracija iš Vakarų". Esą Klaus pareiškęs Vašingtono seminare: jie nesą suinteresuoti "rinkos-socializmo sapnais, skleidžiamais kairiųjų liberalų ekonomistų JAV rytų pakraštyje ir įvairiuose universitetuose".

Kai kurie išeivijos ekonomistai, pasisėmę išminties universitetuose, kurių ekspertų bijosi čekai, gali taip pat būti dalimi "invazijos horų", apie kurias rašo Richard Grenier. Gal ir išeivija turi būti atsakinga už "ekspertus", vykstančius ar siunčiamus į Lietuvą.

Craig Roberts savo straipsnyje mini buvusį pabėgėlį iš Rumunijos – dabartinį JAV apeliacinio teismo teisėją Alex Kozinskį, kuris tvirtinęs: "Sugriuvusi socializmo sistema buvo pastatyta ant tų pačių kilnių ir idealistinių prielaidų, kuriomis vadovavosi Amerikos liberalizmas nuo Roosevelto New Deal dienų. Suvaržant individų galią ir padidinant vyriausybės galią, galima pasiekti didesnės visuomenės gerovės."

Tad kyla klausimas, kurios rūšies ideologija šiandien įtaigoja nuo visuotinės priespaudos atsitiesiančią lietuvių tautą? Galima pastebėti neraminančių reiškinį, kurie rodo bankrotuvusio Amerikos "liberalizmo" bandymus įtaigoti ir Lietuvą. Čia neteigiama, jog tai daroma iš piktos valios. Priešingai, juk ir ana pasakė, čios meška norėjo užmušti tik mus, nutūpusią ant miegančio jos vadovo kaktos. Tad čia kalbama tik apie galimą "meškos patarnavimą". Negi jaunas amerikietis 1990 m. Vasario 16-tos minėjime Vilniuje norėjo pakenkti Lietuvai, lyg tautos vardu pareikšdamas (anglų kalba) užsienio reportieriams, jog tauta seks ne tik Jefferson'o ir Lincoln'o idealais, bet ir... Nelson'o Mandel'o. Ne vien jo kaltė, kad nežino, jog Nelson Mandela pats gyrėsi (savo ranka rašytuose dokumentuose) esąs komunistas, kad buvo nuteistas už sabotazo veiksmų ir teroro vykdymą, kai buvo pagautas su ginklų arsenalu. Todel ten gerokai kairi "Amnesty International" jam niekad nepripažino "politinio kalinio" statuso. Ar tokia kalba negalėjo sukelti abejonių sovietų imperijos priešų tarpe, kurie visad buvo tikri Lietuvos laisvės draugai?

Galima tik pritarti "TŽ" 1991 m. 45 nr. įvadinio "Lūžiai ir atgimimas" autoriui Č.S., kai jis džiaugiasi laisvojo pasaulio įvairių sričių žinovų talka Lietuvai. "Jau atsiranda gražių pavyzdžių, kai tautos švietimo ir atgimimo sritin jungiasi laisvame pasaulyje pasirodę specialistai." Atrodo Č. S. turėjo galvoje A.P.P.L.E., susiorganizavusią talkinti švietimo srityje. Tai tikrai sveikintina mo-

kymo srities profesionalų organizacija. Tuo galėtų pasekti ir kitų sričių profesionalai. Tačiau mano entuziazmą ir pasišovimą A.P.P.L.E. paremti atšaldė jų rugpjūčio-rugsėjo mėnesio žiniaraštis, kuriame anglų kalba, man neblogai suprantamu Amerikos "liberalų" žargonu, buvo atidengta, jog A.P.P.L.E. "obuolyje" (JAV mokyklų simbolis) gali būti įlindęs ir radikali NEA (mokytojų unijos) kairiaakis kirminas. Atrodo, jog daug padėtų Lietuvos švietimui užsieniečiai svetimų kalbų žinovai, istorijos iškreipimų tiesintojai ir technologijos pritaikymo specialistai. Vienok yra pagrindo įtarti, jog Lietuvai gali būti peršama subankrotavusių JAV viešųjų mokyklų "metodologija" ir disciplinos grovimo filosofija. Vargu ar Lietuvai reikia amerikiečių mokyti moralės bei pamokslininkauti politikos ir religijos viešosiose mokyklose klausimais. Ir kam jiems feministių brukamas "gender awareness" – lyčių išsamiškinimas? Lyg Lietuvos mokykloms dar nepaktų pailnavų? Nejaugi ten reikia biudžetą apunkinti psichosundaktariais, kurie trukdytų mokslą "mokytojo ir mokinio įtampos sumažinimu", "demokratija švietime" ir "lygybe švietime"?

Pagaliau gan juokingas amerikiečių mokytojų užsimojimas šviesti Lietuvos mokytojus, kaip mokyti mokinius "skaityti" ir "rašyti". Juk jie ateina iš mokyklų sistemos, kuri masiškai gamina analfabetus Amerikoje ir "social studies" abiturientus, nesugebančius JAV žemėlapyje rasti net Texas'o. Manau, jog ne tik A.P.P.L.E., bet ir kitos profesionalų grupės yra tikrai reikalingos ir galėtų daug padėti Lietuvai, jeigu vadovautųsi sveiku protu ir pasistengtų suprasti, ko ten pirmiausia reikia bei kas galima pritaikyti anomis sąlygomis. Pirmoje eilėje visų rūšių "talkininkai" turėtų atskratyti "liberalinio" bagažo, kuriuo sovietų draugų įtakoje buvo apkrautos Vakarų mokslo įstaigos.

Galima tik pritarti "TŽ" 1991 m. 45 nr. įvadinio "Lūžiai ir atgimimas" autoriui Č.S., kai jis džiaugiasi laisvojo pasaulio įvairių sričių žinovų talka Lietuvai. "Jau atsiranda gražių pavyzdžių, kai tautos švietimo ir atgimimo sritin jungiasi laisvame pasaulyje pasirodę specialistai." Atrodo Č. S. turėjo galvoje A.P.P.L.E., susiorganizavusią talkinti švietimo srityje. Tai tikrai sveikintina mo-

Seselės kazimierietės Argentinoje

Š. m. lapkričio 23 d. Avellanados mieste seselės kazimierietės atšventė 50 metų veiklos sukaktį. Į iškilmes atvyko iš Čikagos vienuolyno generolė Marilyn Kuzmickaitė ir jos patarėja seselė Juozepa.

Šventovė buvo pripildyta tikinčiųjų. Padėkos Mišias koncelebravo Avellanados vyskupas Ruben Di Monte ir klebonas kun. Aug. Steigvilas. Vyskupas pasakė ir pamokslą. Per Mišias giedoję parapijos mokyklos choras.

Po pamaldų salėje vyko minėjimo iškilmės. Jas pradėjo mokytoja Laura Puglisi, apibūdindama seselių kazimieriečių veiklą mokykloje. Meno programoje mokyklos vaikų choras, vadovaujamas Margaritos Bonchiolini, atliko liaudies dainų pynę, užbaigdamas giesmę "Šv. Kazimierai".

Mokiniai, paruošti seselės Monikos ir mokytojos Silvijos Peralto, suvaidino vaizdelį iš pirmųjų seselių atvykimo į Argentą. Taip pat mokiniai pašoko eilę tautinių šokių.

ŠV. KALĖDŲ

ir

NAUJŲ

METŲ

*

*

proga nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus,
klientus ir pažįstamus –

Algis, Rūta Pacevičiai ir šeima

Šventų Kalėdų

proga sveikinu

visus mano buvusius
parapijiečius kur jie
bebūtų, draugus ir
pažįstamus,
linkėdamas visiems
tyro kalėdinio
džiaugsmo, Jėzaus
kūdikėlio palaimos ir
laimingo gyvenimo
sulaukiant 1992-uosius metus –

kun. I. Mikalauskas, OFM

Su šv. Kalėdomis

ir Naujais Metais

sveikiname

gimines, draugus ir

pažįstamus, linkėdami laimės, džiaugsmo ir
sveikatos –Monika Vaškevičienė,
sūnus Juozas ir marti NijolėKALĖDŲ
švenčių ir
Naujų
Metų

proga sveikiname visus gimines,

draugus bei pažįstamus –

Marytė ir Bronius Genčiai

Giminėms,

draugams ir

pažįstamiems

linkime

linksmy šv.

Kalėdų ir

laimingų bei sėkmingų naujų metų –

Irena, Leonas, Aras Baziliauskai

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų naujųjų

1992 metų

giminėms, draugams
ir pažįstamiems

linki –

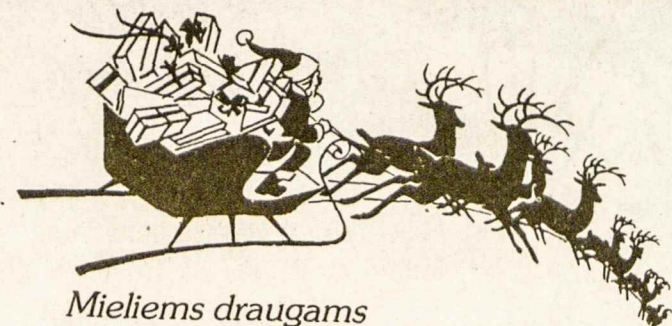
Jūra,
Darius,
Dalia ir
Rimas
Sondos

Švenčių proga

sveikiname

gimines, draugus ir
pažįstamus Kanadoje bei
Lietuvoje, linkėdami sveikatos
ir sėkmės –Julija ir Leonardas
Jakačiai

Hornby, Ont.

Mielie draugams

ir pažįstamiems

nuoširdžiausi linkėjimai šv. Kalėdų
ir artėjančių Naujųjų metų proga –

Aleksas, Danutė ir Linda Keršiai

Siunčiame

šventinius sveikinimus
bei linkėjimus
mieliems savo draugams
bei pažįstamiems
Kristaus gimimošventės ir
Naujų metų proga –

Janina ir Povilas Juteliai

Sveikiname
visus lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
metais -LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

"PARAMA"

1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas 532-1149

ŠV. KALĖDŲ švenčių

proga sveikiname visus savo gimines, draugus, pažįstamus ir linkime džiugių bei laimingų naujų metų –

Danutė ir Petras Petrauskai
Anastazija Petkevičienė

Artimiesiems, pažįstamiems ir bendradarbiams

linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų

linki – Angelė ir Vytautas Kulniai
Rūta ir Myron Douglas

Kalėdų ir Naujų metų

švenčių proga gimines, draugus ir pažįstamus Kanadoje bei Amerikoje

sveikina –

Ona ir Andrius Petrašiūnai,
London, Ont.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų bei sėkmingų naujų metų

linkime giminiams, draugams ir pažįstamiems – Jonas ir Elena Bukšaičiai,
Rasa ir Niel Wilkinson

Linksmų Kalėdų švenčių

ir sėkmės pilnų

NAUJŲ METŲ

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki –

Edvardas Valeška

KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

naujų metų

proga sveikiname visus gimines, draugus, pažįstamus, linkėdami daug tyro džiaugsmo ir laimės.

PIJUS ir ALEŠE GRIGAI

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir pažįstamus, linkėdami malonių bei džiugių

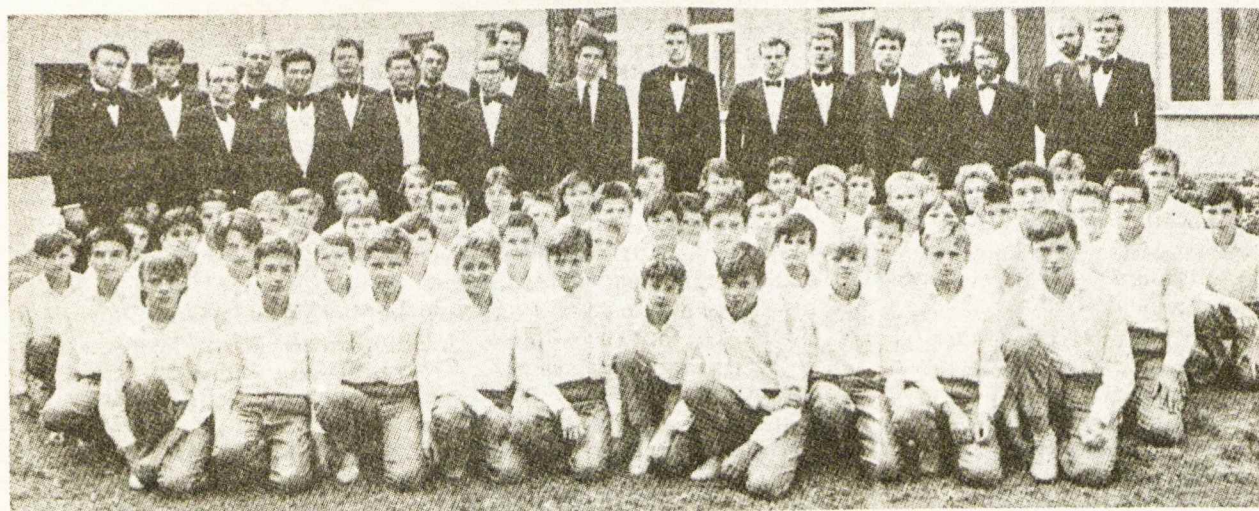
Kalėdų

ir sėkmingų

Naujų Metų –

ANGELĖ ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Lietuvos berniukų choras "Azuoliukas", koncertavęs Berlaar mieste, Belgijoje, 1991 m. lapkričio 15 d. Šis choras yra laimėjęs I premiją tarptautiniame festivalyje 1990 m. Jame dainavo 70 berniukų. Šią nuotrauką išsidojo "Gazet van Antwerpen" 1991.XI.2

Klaipėdos universitetas ir Mažoji Lietuva

ALGIRDAS GUSTAITIS

Visiems lietuviams džiugu, kad Lietuvos pajūrio miestas Klaipėda jau turi apie 250,000 gyventojų, kurių didelė dauguma yra lietuviai. Sovietų Sąjungos ar Rusijos atvežtus karius, darbininkus raginama išvykti iš kur atvykę. Lietuvoje okupacinės vyriausybės atvežtieji kolonistai nepageidaujami.

Baltijos pajūris ir Klaipėda sutraukė tiek daug išsimokslinusių lietuvių, kad 1991 m. pradėtas *lietuviškas Klaipėdos universitetas*. Jame jau moko ištisa eilė profesorų, yra nemaža lietuvių studentų. Jei sąlygos leis, Klaipėdos universitete bus steigiamasi studijuojamas mokslo sritis parinkti tokias, kurios nagrinėja įvairias Baltijos jūros, Baltijos pakraščio temas.

Klaipėdos universitetas savo pobūdžiu primena ankstesnį Prūsijoje įsteigtą universitetą Tvangstėje (Karaliaučiuje, vokiškai Königsberg), kuris darbuotė pradėjo 1541 m. Jo įsteigimui ir plėtočiai daug talkino lietuvių-prūsai, o pirmasis rektorius buvo mokslininkas, rašytojas Abraomas Kulvietis (1510-1545). Be jo, tenai profesoriavo Stanislovas Rapolionis, Liudvikas-Gediminas Reza, Emanuelis Kantas, Fridrikas Kurasaitis ir kiti. Tvangstės universitete studijavo pagarsėję lietuvių: Merkelis Giedraitis, Danielius Kleinas, Jonas Rikovius, Fridrikas-Zigmantas Susteris, Pilypas Ruigys, Kristijonas Štimeris, Kristijonas Donelaitis, Paulius-Fridrikas Ruigys (Ruigis), Kristijonas G. Milkus ir daug kitų.

Manytina, Klaipėdos universiteto istorija irgi pasižymės mokslininkais, veikėjais. Pirmiausia reikia sudaryti tvirtesnį pagrindą Klaipėdos universitetui mokslo priemonėmis, knygomis, pinigais aukomis, pajėgiais profesoriais, studentais.

Nelaimei, Potsdamo konferencijoje 1945 m. Prūsija, arba Mažoji Lietuva, apimanti plotus nuo Nemuno iki Vyslos upės, nebuvo priskirta Lietuvai, nes tada Lietuva buvo valdoma Sovietų Sąjungos parinktų sovietams paklusnių lietuviškai kalbančių žmonių. Stalinui pasiūlius pietinė Prūsijos dalis pavesta laikinai Lenkijos administracijai, o šiaurinę Prūsijos dalį laikinai administracijai pasiėmė Sovietų Sąjunga.

Buvusios Sovietų Sąjungos jau nėra, ji subyrėjo. Laikas atitaisyti lietuvių tautai padarytas neteisėtas: prie Lietuvos priskirti Prūsiją, pirmoje eilėje jos šiaurinę dalį, kurią sovietai vadino Kaliningrado sritimi. Tenai esančias raketas, karinius įranginius reikia išardyti, tenai esantieji sovietų (rusų) kareiviai privalo grįžti iš kur atvykę. Taip daroma pagal Sovietų (Rusijos) ir JAV susitarimus, pritariant kitoms valstybėms, Š. Atlanto organizacijai. Negali būti daromos išimties Sovietų Sąjungos okupuotose lietuvių tautai turinčiose priklausyti srityse.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKas) savo veiklos baigiamajame seime, įvykusiame 1991 m. lapkričio 1-3 dienomis Čikagoje, visam pasauliui paskelbė tvirtą nutarimą apie prūsų sritį:

"Mažoji Lietuva yra lietuvių tautos ir jos gentainių žemė nuo seniausių amžių. Jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo ir jos teritoriją. Baigiantis karui, sąjungininkai

kai pavedė Sovietų Sąjungai Mažąją Lietuvą, įskaitant Karaliaučius (Kaliningrado sritį), laikinai administruoti. Sovietų Sąjunga, piknaudžiaudama pasitikėjimu, išteriojo arba išvarė to krašto gyventojus, sugriovė ūkį, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir pavertė ją didžiule ir grėsminga militarine baze. Todėl VLIKo baigiamųjų darbų seimas kreipiasi į didžiąsias Vakarų valstybes, prašydamas atitraukti visas militarines jėgas iš Mažosios Lietuvos ir sujungti tą šalį su Lietuva".

Lietuvių tautai pasiryžus tokį veiksma įvykdyti, aišku, bus įvairių sunkumų. Bet gyvenimas pilnas sunkumų. Tauta, nedrįstanti, nenorinti pakelti sunkumų, yra pasmerktą žūti. Jos vėlon ateiti kita tauta, pasiryžusi pakelti sunkumų.

Atgavus Prūsiją arba Mažąją Lietuvą, bent dalį jos iki Potsdamo linijos, į tas vietas reikės papildomų darbų.

Nepagrįsti įtarimai mažlietuviams

Dar keletas pastabų dėl Lietuvos saugumiečio "pažymos"

Perskaičiusi "TŽ" 1991 m. 47 nr. tą iš tikrųjų keistą dokumentą, pasiūstą Lietuvos respublikos AT Švietimo, mokslo ir kultūros pirmininkui G. Ilgūniui, ir Pr. G. pastabas, — taip pat norėčiau padaryti keletą pastabų. Ypač užkliuvo man teigimas, kad "Mažosios Lietuvos lietuvininkų bendrija" siekianti įtraukti Vokietiją į Klaipėdos krašto problemų sprendimą įtvirtinant krašto autonomiją.

"Pažymos" autoriui reikėtų arčiau susipažinti su lietuvininkų organizacija, kuri kūrėsi prie Lietuvos kultūros fondo. Pagrindinis organizacijos uždavinys — suburti Mažosios Lietuvos senbuvius lietuvininkus bei jų įpėdinius, ugdyti meilę gimtinei, tėvų ir protėvių sukurto dvasinę ir materialinę kultūros bei istorijos vertybę. Tai, savaime aišku, apima rūpinimąsi protėvių statymais ir lankytomis šventovėmis bei tėvynainių kapinių priežiūra. Šventovės, beveik be išimties evangelikų-liuteronų, komunizmo laikais išniekintos, dabar grąžinamos. Tikrųjų savininkų ne visur bėra, buvusieji maldos namai perimami kitų. Šiuo atveju lietuvininkams rūpi, kad būtų pasirūpinta nors minimalia memorialine

tojų įvairioms pareigoms. Reikės įvairių mokslo žmonių, amatininkų, jurininkų, mechanikų, ūkininkų, darbininkų fabrikuose, kaimuose. Lietuvos vyriausybė turėtų iš anksto tam pasiruošti, iš užsienio kviešti lietuvius (tikėjime, užsienio lietuviams pripažins Lietuvos pilietybę), jiems sudaryti tokias išsikūrimo sąlygas, kad atvykusieji žinotų atvykę į savo ar savo senelių kraštą nuolatiniams apsigyvenimui.

Tokių gražių sumanymų vienas iš pagrindų yra 1991 m. pradėtas Klaipėdos universitetas. Siųskime jam pinigų, knygų, mokslo priemonių. Jų niekad nebus per daug. Užprenumeruokime užsienio lietuvių spaudos, užsieniečių mokslinių leidinių. Adresuoti: Klaipėdos universiteto biblioteka, direktorė Janina Pupelienė, S. Neries 5, Klaipėda 235799, Lithuania.

Nuvykę į Lietuvą aplankykite Klaipėdą, Klaipėdos universitetą.

informacija apie juos. Normalu, jeigu čia iškiltų nuomonių skirtumai. Nedalyvaudavau "pažymoj" minėtame suvažiavime, bet jokių būdu netikiu, kad lietuvininkai ieškotų pagalbos pas vokiečius, kurie ilgiau kaip 700 metų juos engė ir žemino! Ne vienas turėjo paaugoti net savo gyvybę.

Kaip iš kitų šaltinių teko patirti, suvažiavimo metu senieji klaipėdiečiai, kurie tiek daug dirbo lietuvių išsaugojimui, pasiskundė, jog vien dėlto, kad jie esą evangelikų-liuteronų tikėjimo, dar ir šandien laikomi vokiečiais. Pažiūrą, kad tik katalikas yra lietuvis ne tik labai apgailestina, bet ir šiuo metu, ypač politiniu požiūriu, kenksminga.

Klaipėdos krašte Lietuvos nepriklausomybės laikais konfesinis elementas buvo Lietuvos priešų vykusiai išnaudotas pamaldžių lietuvininkų politinei galvosenai formuoti. Šiandien tokie išsireikimai naudingi tik Klaipėdos ir Rytprūsų vokiečiams, norintiems nugincyti lietuvių istorinę teisę į Mažosios Lietuvos teritoriją. Jeigu tikrai gresia pavojus, kad tarpkonfesinė santykių problema, anot "pažymos" autoriaus, gali perraugti į daug platesnę politinę plotmę, tai nereikėtų tos problemos šaknų ieškoti lietuvininkų organizacijoje. Klaipėdos krašto vokiečiai, kaip nesikreipia į lietuvininkų bendriją, bet ieško savo teisių oficialiose valdžios įstaigose, atidžiai sekdami atsitatančios Lietuvos respublikos raidą.

Dr. ROLANDAS TAUGINAS, lietuvių kilmės argentinietis, išrinktas Čako provincijos gubernatoriumi. Tai pirmas toks atvejis Argentinoje. Naujasis gubernatorius yra chirurgas, 61 metų amžiaus, gimęs Argentinoje, vedęs argentinietę, turi du sūnus ir dvi dukras. Jo tėvas Juozas Tauginas, gimęs 1892 m. Kaune, atvyko į Argentiną 1925 m., vedė argentinietę. Jo seneliai Jonas Tauginas ir Sofija Bielskute taip pat gyveno Kaune. Naujam gubernatoriui Infobliuras, vadovaujamas Aleksandro-Arturo Mičiudo, išteikė literatūros apie Lietuvą ispanų kalba. Čako provincija yra 1000 km nuo Buenos Aires, turi 800,000 gyventojų. Plotas — 100,000 kv kilometrų. Lietuvių ten nėra

Džiugių šv. Kalėdų bei laimingų naujų metų

linkime giminiams, draugams ir pažįstamiems —

Česė, Antanas Pažerūnai ir šeima

Mielus savo draugus ir pažįstamus sveikiname su šv. Kalėdomis,

linkėdami daug laimės naujaisiais 1992-taisiais metais —

Albina ir Ignas Urbonai

Toronto, Ont.

Sveikiname su šv. Kalėdomis ir Naujais metais

savo mielus gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami sveikatos bei sėkmės —

Lilė ir Vladas Nakrošiai

Džiugių švenčių ir

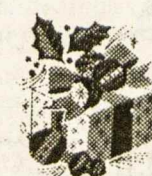
turtingų naujų metų

linki visiems lietuviams

MASKEL INSURANCE BROKERS LTD.

(BALYS MASKELIŪNAS)
Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

Džiugių

sv. Kalėdų ir laimingų NAUJŲ METŲ

linkime visiems lietuviams —

TURNER & PORTER

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere — Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

SV. KALĖDU

ir
Naujų Metų
proga sveikiname
visus gimines, draugus
ir pažįstamus —

Onutė Skrebūnienė ir sūnūs

sv. Kalėdu

ir Naujų Metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškius,
draugus bei pažįstamus —

Bronė, Jonas Maziliauskai
Ina ir Ian Kavanagh

sv. Kalėdu

IR
NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo
gimines, draugus ir
pažįstamus —

Ona ir Juozas
GATAVECKAI

Kalėdu

ŠVENČIŲ ir
NAUJŲ

1992 METŲ

proga sveikinu
visus savo
bičiulius —

Antanas
Tamošaitis

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO

UNJA

LITAS

valdyba ir tarnautojai

sveikina

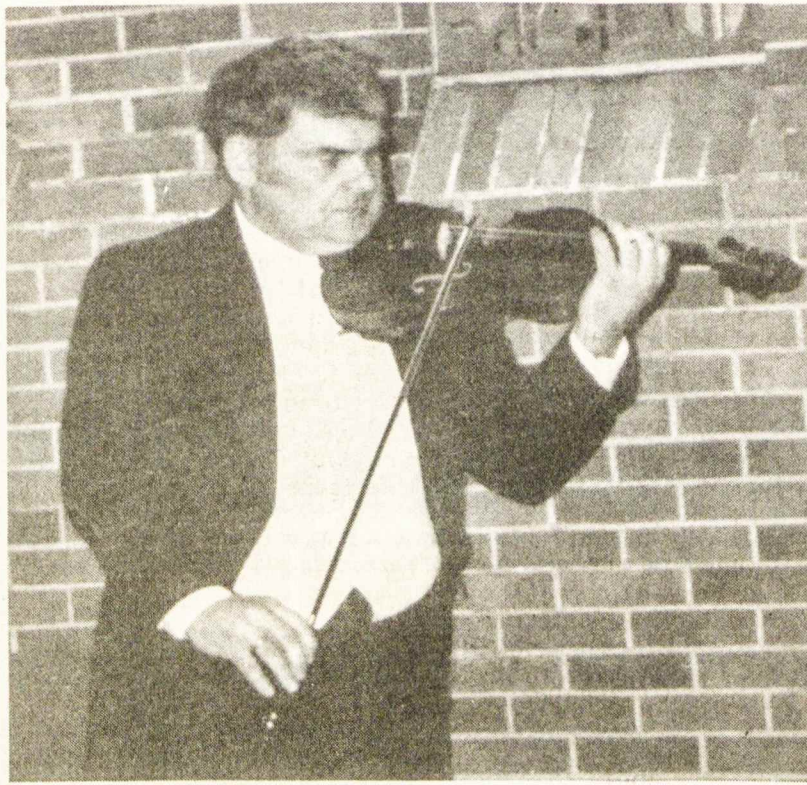
visus "Lito" narius ir nares

švenčių proga ir linki

laimingų bei

džiaugsmingų

1992-ųjų metų

Svečiai iš Lietuvos smuikininkas ALGIRDAS STULGYS groja per palmadas Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje Nuotr. Vyt. Balčiūno

Dainos ir smuiko koncertas

Lietuvos filharmonijos solistai Toronto lietuvių scenoje

DANGUOLĖ ŠERIENĖ

1991 m. gruodžio 8 d. Toronto Lietuvių namų Mindaugo salėje įvyko Lietuvos filharmonijos solistų V. Bičkutės ir A. Stulgio koncertas. Jiems akompanavo Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė.

Šis aukšto meninio lygio koncertas sužavėjo gana gausiai susirinkusius tautiečius. Buvo malonu ir džiugu išgirsti atsiliepimus, kad tai vienas geriausių šiais metais LN girdėtų koncertų.

Kur glūdi koncerto sėkmė? Nepaisant gero organizacinio darbo, kurį atliko LN kultūrinė komisija, vis dėlto pagrindinė sėkmė priklauso nuo pačių atlikėjų. Jei tarp artisto ir žiūrovų įvyksta jausminis ryšys, jei artistas scenoje atranda kelią į klausytojo širdį, įvyksta tas "stebuklas", kuris apspindžia klausytojų jausmus bei nuotaiką.

Koncerto programą sudarė lietuvių bei kitų tautų kompozitorių kūriniai. Pradėta buvo D. Vitali "Čiakona". Taktiški bei įdomūs A. Stulgio komentarai padėjo klausytojui jau nuo pirmos akimirkos įsijungti ir pergyventi kartu su smuikininku ir akompaniatorė atliekamą muzikinį kūrinį. Išpūdingai nuskambėjo L. Luzzi "Ave Maria", atliekama V. Bičkutės, A. Stulgio ir L. Kanovičienės. Šio kūrinio atlikimu buvo pagerbtas a.a. V. Verikaitis, įžymus lietuvių išeivijos kultūros veikėjas, taip anksti ir netikėtai palikęs šį pasaulį. Džiaugsmingai, grakščiai ir nuotaikingai V. Bičkutė užbaigė pirmąjį koncerto dalį Gaižausko daina "Sėjau, sėjau rūteles".

Didelį įspūdį paliko A. Stulgio profesionalumas, jo grojimo technika, humoro jausmas, parodant įvairias smuiko grojimo galimybes. Turėjome

progos pasiklausyti ir šuniuko "lojimo", ir paukščių "čiulbėjimo", ir tvoros "girgždėjimo". A. Stulgys tiesiog užbūrė žiūrovus savo smuiko grojimu.

Per antrąjį koncerto dalį solistai atliko populiarius klasikinės muzikos kūrinius — Brahms'o "Vengrų šoki", Dvoržako "Slavišką fantaziją" ir kitus. Koncertą baigė V. Ciara "La Espagnola". Ši kūrinį artistai turėjo kartoti.

Dainininkė V. Bičkutė, atlikdama klasikinius ir lietuviškus kūrinius, parodė aukštą profesionalumą, sužavėjo klausytojus savo gražiu balsu tembru bei plačiu diapazonu. Kūrinių atlikimas buvo jautrus ir įtikinantis.

Karštais plojimais žiūrovai dėkojo atlikėjams už puikų, turiningą, kultūringą koncertą, už tikrą meną, atvežtą tėvynainiams iš mūsų brangios Lietuvos. Po eilės nusivylimų organizuojamais koncertais bei menininkų pasirodymais iš Lietuvos, buvome pilnai atlyginti šiuo koncertu.

Tikėkimės, kad Londono, Hamiltono, Montrealio lietuvių bendruomenės suorganizuos papildomų koncertų ir suteiks progą tautiečiams pasigerėti bei pasidžiaugti V. Bičkutės — A. Stulgio daina ir smuiko muzika.

Prisimenant vestuvines dienas

Š.m. birželio 15 d. į Cobourg'o, Ont. Sv. Mykolo šventovę rinkosi svečiai ne tik iš Kanados ir JAV, bet ir iš Ispanijos, Prancūzijos ir Lietuvos. Šie visi svečiai buvo Rasos Vaidilaitės iš Toronto ir dr. Aleno Pavilano iš Montrealio vestuvių liudininkai.

Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Si-manavičius, OFM, sujungė dvi mylinčias širdis, palydint torontiečių soliste — Danguolės Radtkės ir Danutės Kušlikytės atliekamomis lietuviškomis ir lotyniškoms giesmėmis.

Jaunąją prie altoriaus palydėjo pamergės — Danutė Petkevičiūtė-Petruskiene, Ingrida Pavilanyte-Sharp ir Asta Vaidilienė, o jaunąjį pabrėžė — William Fletcher, dr. William Hogg ir baronas Senellart de Vriere iš Prancūzijos.

Vaišės buvo paruoštos specialioje palapinėje prie IX š. sta-

Mane viliojo tėvų kraštas...

Londono, Anglijoje, gyvenanti lietuvė aktorė Živilė Šlekytė-Roche (Roche — jos profesinė-sceninė pavardė) 1991 m. kovo mėn. gastroliavo Lietuvoje, Vilniaus akademiniame dramos teatre. Su šio teatro kolektyvu aštuoniuose spektakliuose atliko George Bernard Shaw pjesės "Pygmalion" pagrindinį Elizos Doolittle vaidmenį. Jos apsilankymą Lietuvoje plačiai aprašė vietinė spauda. Išsamiai pateiktą jos biografiją, nuomonės ir įspūdžiai.

Ji gimė Vokietijoje. Su tėvais atvyko Kanadon dvejų metų amžiaus. Čia ji užaugo, baigė mokslius, įsigydama matematikės profesiją Toronto universitete. Tačiau ją patraukė teatro menas. Įstojo į Anglijos Londono "The Royal Academy of Dramatic Arts". Šią žinomą dramos studiją baigus, prasi-dėjo jos tikrasis mokslas — patyrimas scenoje, ypač, kai tek-davo dirbti su tokiais režisieriais kaip Peter Brook, Richard Eyre, davusiais jai gilių įžvalgų į sceninės technikos tobulinimą. Yra vaidinusi ir Shakespearo'o veikaluose "The Midsummer Night's Dream" ir "Macbeth".

Su savo vyru Barry Stanton, (anglas aktorius, dirbantis English Shakespeare Company), Živilė Šlekytė gastroliavo daugybėje pasaulio šalių, įskaitant Japoniją ir Hong Kongą. Jų devyntmetis sūnelis Tomas dažniausiai keliauja su tėvais, veždamasis su savim mokyklinės knygeles, ruošdamas pamokas. Jis kalba lietuviškai ir angliškai, o pas senelius Kanadoje išmoko ir prancūziškai.

Ilgesnią laiką gyvendama Anglijos Londone, Živilė Šlekytė įsteigė lietuvišką šeštadieninę mokyklėlę, kurioje mokosi ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Nors mokinių mažai, veikla net keturios klasės. Ž. Šlekytė norėtų juos visus nuvežti į Lietuvą pastovytklaidi, kad geriau pramokytų lietuvių kalbos.

Vaidindama Lietuvos teatre, Ž. Šlekytė pastebėjo, kad aktoriai Lietuvoje "tenkinasi savo padėtimi, nemato reikalo aistringai dėl ko nors kovoti, dažnai neturi meninio troškimo, taigi ir atradimo džiaugsmo... Aktoriai negerbia žiūrovų, neišsina į sceną jiems padėkoti ir priimti jų padėką". Jie laiko savo meną tik

eiliniu darbu. To visko kaltė — konkurencijos stoka. Lietuvoje aktoriai kolektyve dirba pastoviai. O pvz. Anglijoje net 80% aktorių dažnai neturi darbo, taigi turi nuolat tobulėti savo profesijoje, kad būtų priimti į kokį nors statomą veikalą. Aukštesnį profesionalumą sa-

vo darbe, didesnę atsidavimą ir atvirumą parodė vyresnės kartos Lietuvos aktoriai.

Ž. Šlekytė teigiamai vertina savo gastroles Lietuvoje. Suartėjo su savo kolegomis lietuviais. Įdomūs jai buvo režisierių Nekrošiaus ir Vaitkaus spektakliai. Norėtų ir vėl Lietuvoje viešėti, įškart su savo vyru ir sūneliu.

Laima B. Kurpienė

Aktorė Živilė Šlekytė-Roche (dešinėje) ir režisierė Irena Bučienė Vilniuje

Stratfordo (Anglijoje) aktorė Živilė Šlekytė-Roche su Lietuvos aktoriumi Regimantu Adomaičiu veikalo "Pygmalion" premjeroje. Vilniaus akademiniame dramos teatre jie atliko pagrindinius vaidmenis

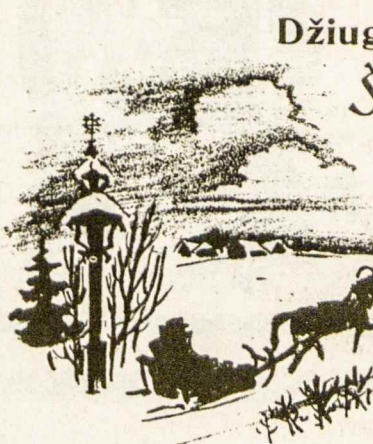
Džiugių
sv. Kalėdu

ir laimingų

NAUJŲ METŲ

linkiu visai giminei bei
artimiesiems —

JURGIS JUODIKIS

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis

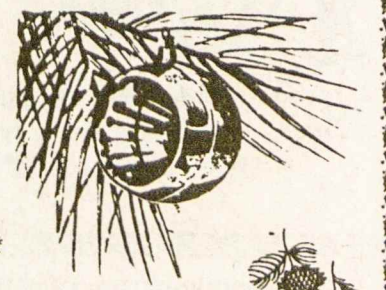
gimines, draugus,

pažįstamus ir linkime

laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė, žentas Ted
ir vaikaičiai — Larutė, Kristupas

Sveikiname

savo brangius

draugus, bičiulius ir

pažįstamus

šv. Kalėdu

proga ir linkime

laimingų

naujų metų.

Su meile —

dr. Antanas ir Birutė Šalkai

Jaunavedžiai — Rasa (Vaidilaitė) ir dr. Alėnas Pavilanas

Kalėdų eglutė Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje. Šiaudinukų autorė – Audronė Kazanavičienė

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAGERBTAS PROF. K. PAKŠTAS

Esu dėkingas už straipsnį apie prof. J. Kubilių... Prof. K. Pakštui Užpaliuose prie Utenos atidengė dar pavasarį (1991) paminklą, pavadinamą vieną gatvę jo vardu ir perspausdinom jo knygą "Baltijos respublikų politinė geografija". Tai mūsų pagarba Lietuvos ateitininkų vadui ir Lietuvos geografų draugijos įkūrėjui.

S. Vaitiekūnas, Vilnius

PAGUODA VEIKĖJAMS

"TŽ" medžiaga, nors mane pasiekia už dviejų mėnesių, buvo ir yra labai naudinga mano veiklai – Lietuvos laisvinimo akcijai Argentinoje, ypač skaitant paskaitas apie Lietuvą įvairiose auditorijose, kaip pvz. 1991 m. rugsėjo 27 d. Tos dienos vakare skaičiau paskaitą La Platos universiteto salėje Aula magna, kur susirinko per pusantro šimto socialinių mokslų fakulteto studentų ir Buenos Aires provincijos senatorius Argentinos lietuvių dr. Ricardo L. Ivoškus su žmona. Tai buvo dar vienas grūdelis į Lietuvos pažinimo aruodą šiame krašte.

Mano ir kitų veiklos vaisiai pasirodė 1991 m. rugpjūčio 25 d., kai Argentinos vyriausybė pripažino Baltijos valstybių nepriklausomybę. Argentina buvo pirmoji valstybė visoje Amerikoje ir ketvirtoji visame pasaulyje,

pripažinusi Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Tai didelė pagoda man, senam veikėjui, nemąčiamam Lietuvos savo akimis ir nebesitikinčio pasigrožėti senolių žemės išsvajotu vaizdu. Vis dėlto Lietuvą mylinčių tautiečių šūkis tebūna: "Kol širdis bus gyva, mylėsiu Lietuvą!"

"TŽ" savaitraštis, laikydama šis daugumos lietuvių tautos katalikiškos-tautinės linijos, savo rimtais ir svarbiais straipsniais, labai svarbiais vedamaisiais, — buvo nepamainomas faktorius išlaikyti ir ugdyti laisvinimo veiklos dvasią bei darbus. O dabar savo patariamaisiais ir sveikos kritikos straipsniais bei idėjomis "TŽ" tęs patriotišką savo užduotį — siekti, kad Lietuva atsikurtų ant demokratiškų ir krikščioniškų tolerancijos pamatų, jau atgavusi laisvę ir sulaukusi beveik viso pasaulio valstybių pilno pripažinimo.

Zefirinas Juknevičius, Argentina

NĖRA ĮRODYMŲ

Milton Stark savo laisuke "TŽ" piktinasi Michael Ignatieff'o lapkričio 21 d. spaudoje (N.Y. Review) skelbiama prasimanymais, kad lietuviai kartu su naciais II Pas. karo metu nužudė 200.000 Lietuvos žydų. Tiems kaltinimams nesą jokių įrodymų. Priešingai turima įrodymų, kad žydai kolaboravę su Raudonąja armija ir sovietų saugumu, suimnėję ir tremiant tūkstančius lietuvių.

ALB apylinkių pirmininkai

lapkričio 5 d. Kanberoje turėjo

pasitarimą su Lietuvos garbės

konsulu Australijai dr. A. Kabaila

ir krašto valdybos pirm. V. Martišiumi. Po pasitarimo

Baltiečių tarybos surengtuose

pietuose parlamento rūmuose daly-

vavo min. pirm. R. J. Hawke ir

užsienio reikalų min. G. Evans. a.k.

GYDYTOJAS PATARIA

Vidiniai ir išoriniai veiksniai

Žmogaus organizmo ritmai ir išorinės įtakos sveikatai

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Jau praėjusiame šimtmetyje buvo tvirtinama, jog kiekvienam žmogui yra būdingi trys pasikartojantieji ciklai: fizinis, trunkas 23 dienas, jausminis – 28 dienas ir protinis – 33 dienas. Pridedant minėtas ciklų trukmes prie gimimo dienos, nesunku apskaičiuoti vadina- mąsias žmogaus bioritmogramas. Pirmoji ciklo pusė (pvz. fizinio ciklo pirmoji pusė lygi 11,5 dienoms) laikoma naudinga, antroji pasižymi neigiamais reiškiniais ir liguistais ženklais. Dažniausiai vieno ciklo neigiamą tarpsnį kompensuoja kito ciklo teigiamas pakilimas. Sutapus visų paminėtų ciklų neigiamiems tarpsniams, net ir visiškai sveikas žmogus jaučiasi blogai, o ligonis – juo labiau. Manoma, kad minėti ciklai turi ryšio su periodiniu Mėnulio poveikiu.

Be šių ilgalaikių (fizinio, jausminio ir protinio) nemažiau svarbūs yra paros ritmai. Jų trukmė 21-28 valandos. Tai, be abejonės, yra susiję su dienos ir nakties kaita. Paros ritmas ryškiausiai atsispindi kraujo apytakoje. Ji susilpnėja naktį, tarp antros ir trečios valandos. Fizinis darbingumas yra didžiausias 11 v. ryto. Po to jis krinta. Antras žymesnis fizinio darbingumo pakilimas būna apie 16 valandą.

Šiandien dar sunku būtų pasakyti tiksliai kiekvieno ciklo trukmę, t.y. bioritmo dažnį ir reikšmę, nes šie klausimai mokslškai nepakankamai iš-tirti, o bioritmų daug – pavyzdžiui, šandien jau žinoma, kad per parą ritmiškai kinta

Lietuviai Australijoje

Naują katalikų kapinėms skirtą žemės plotą Sidnyje lapkričio 2 d. pašventino vysk. J. Heaps. Iškil-mėse dalyvavo kapinyną atidarsę parlamento narys P. Zammit, prel. P. Butkus ir A. Kramilius su žmo-na. Dalis šių kapinių bus paskir-ta lietuvių bendruomenei.

Už atgautą laisvę ekumenines padėkos pamaldas lapkričio 3 d. Sidnio katalikų katedroje suor-ganizavo Baltiečių k-tas. Pamal-doms vadovavo ev. kunigas suomis T. Orta. Lietuviams atstova-vų prel. P. Butkus ir kun. P. Mar-tuzas, paskaitęs evangeliją. Gie-dojo "Dainos" choristai bei sve-čias iš Kauno muzikinio teatro sol. Mykolas Rekys, vėliau pasi-rodęs ir "Dainos" choro koncer-te, Lietuvių klube, akompanuo-jant žmonai muziklei Vidai. Aus-traliją lanko ir kauniečiai St. Ignatavičius, šaulių veikėjas.

ALB apylinkių pirmininkai lapkričio 5 d. Kanberoje turėjo pasitarimą su Lietuvos garbės konsulu Australijai dr. A. Kabaila ir krašto valdybos pirm. V. Martišiumi. Po pasitarimo Baltiečių tarybos surengtuose pietuose parlamento rūmuose dalyvavo min. pirm. R. J. Hawke ir užsienio reikalų min. G. Evans. a.k.

apie 200 fiziologinių funkcijų ir biocheminių procesų.

Jeigu dėl vienokių ar kitokių priežasčių (įgimti atvejai, chroniškas fizinis arba psichinis nuovargis, ilgalaikė vitaminų stoka, alkoholizmas, nikotinizmas) organizmo atsparumas yra sumažėjęs arba žmogus serga chroniška liga, nepalankūs orai, kurie ir šiaip sukelia didelę organizmo įtampą, gali sutrikdyti normalią bioritmiką arba dar labiau pabloginti sutrikusią ir sukelti meteotropines reakcijas, t.y. minėtus bendro pobūdžio fizinius bei psichinius negalavimus, taip pat paaštrinti chroniškos ligos eigą.

Gydytojų stebėjimai ir atlikti mokslinio tyrimo darbai liudija, kad labilių žmonių nepalankiai veikiantiems meteorologiniams veiksniams yra gana daug. Jeigu toks žmogus dirba kanceliarinį darbą, tai kenčia paprastai tik jis pats. Tačiau visai kas kita, jeigu meteorolabilus yra keleivinio autobuso vairuotojas, garvežio mašinistas, avialainerio pilotas, gamyklos automatinio pulto operatorius ir t.t. Staigiai neigiamą linkmę pasikeitus orams, sutrinka, kaip minėta, kai kurių organizmo funkcijų ritmas, o tai savo ruožtu sukelia nemažą liguistų reiškinį (dėmesio stoka, mieguistumą, apatiją,

Kur dingo žmogus?

A. KALNIUS

Sakoma, kad senovės Graikijoje, 400-300 m. pr. Kristų, buvusi savotiškos individualios moralinės sampratos filosofinė grupuotė, kurioje ryškiausiai išsiskyrė Diogenas sinopietis, savotiškos asketizmo šalininkas. Esą jis Atėnuose su žiburiu rankoje ieškojo tikrojo žmogaus. Atrodytų, kad anoje gilioje senovėje būta žmoguje daug nesantūraus gyvenimo reiškinų. Taigi šis filosofas savo keistoku elgesiu lyg ir norėjęs išryškinti nužmogėjusio žmogaus gyvenimo paslapstį.

Gal šis pasakojimas apie Diogeną yra tik legenda, bet ji yra labai būdinga ir mūsų laikams. Juk ir šių dienų pasaulyje daug kur nerastume tikrojo žmogaus — dieviškos kūrybos žemčiūgo, gyvenančio pagal savo Kūrėjo mintį. Nerastume jo gal net keliolikos saulų šviesoje. Kažin ar berastume jį daugelio valstybių santvarkose, jų prezidentūrose, ministerių kabinetuose, aukštojo rango įstaigose, bankuose ir kituose komerciniuose būstuose. Ogi dar rečiau jų sutiktume miestų gatvėse, užėjus namuose, o kai kada net kaimų užkampiuose.

Žinoma, dar ne visa žmonija yra sutrikusi, bet gal net didžioji jos dalis eina devoliucijos keliais, pamažu aptemdyma akis ir nemažiems kiekams dar nenužmogėjusios žmonijos. Pilotas bent plovėsi savo nenuplaunamas rankas vandeniu, o mūsų amžių niekadėjai nė to nepadarė.

Vienu žodžiu gyvenome gresiančios okupacinės vergijos baimėje: komunizmo, nacizmo (ne nacionalizmo), sionizmo ir kitokių izmų baimėje. Gyvename teroro, amoralizmo, barbarizmo, vandalizmo, ištvirtavimo, plėšikavimo, žudynių, o ypač abortų laikais. Užsiminus apie abortus, tenka pasakyti, kad pasikalbėjime su "National Catholic Register" 1981.VI.17 dr. Bernard Nathanson pareiškė įvykdęs 75.000 aborto operacijų ir kad dėl to neįsijaučia jokio nusikaltimo. Be to, esą apskaičiuota, kad abortininkai (gydytojai, daugiausia žydai) nuo 1974 m. pasaulyje yra padarę 80.000.000 aborto operacijų.

Taigi tai mūsų gyvenamasis amžius, kuriame mes gyvename ir kuriam vadovauja šių laikų šviesuomenė bei aukštuomenė. O tempora, o mores!

Betgi yra kelias iš šio žmonių nuosmukio išbristi. Reikia tik geros valios ir ryžto. Ypač jo ir jos reikia mažiesiems kraštams, nes jį būtų verčiau si nevalyvių nužmogėjusių didvalstybių rykliai. Gerai, kad mažosios tautos pastaruoju metu pabunda ir sutrauko vergijos pančius, pasiskelbdamos nepriklausomybę. Tačiau nepamirština, kad meškino ar ki-

jųvairius skausmus ir kt.), kurie gali sutrikdyti sudėtingo darbo procesą ir būti rimtų katastrofų priežastimi.

Antra vertus, pailgėjus vidutiniam žmogaus amžiui, chroniškų susirgimų, deja, nemažėja. O šie ligoniniai yra labai jautrūs orų permainingoms. Todėl biometeoprognozė (orų keitimosi pramatomas) šandien yra jau ne smalsumo dalykas, bet būtinybė. Ji reikalinga ir chroniškoms ligomis sergantiems ligoniams, ir at-sakingą darbą atliekantiems gamyklų darbininkams, operatoriams, vairuotojams, kad žinodami apie įvyksiančią orų permainą, galėtų imtis tam tikrų apsaugos priemonių. Nemažos naudos biometeoprognozė galėtų turėti taip pat ir chirurgams, nes, esant kliniškai nepalankiems orams, planinės operacijos turėtų būti atidedamos.

Dabar meteoprofilaktika yra paveikiui taikoma Lietuvos kurortų profsąjungų sanatorijose. Pagrindiniuose kurortuose (Palanga ir Druskininkuose) veikia biometeologijos stotys. Čia sistemingai atliekamas meteorologinių veiksnių (oro temperatūros ir drėgnumo, atmosferos slėgio, vėjo greičio, debesuotumo) įvertinimas, nustatoma orų klasė (palanki, nepalanki, kliniškai pavojinga), o gauti duomenys perduodami sanatorijoms, kur tam tikros šviesos signalizuoja apie orų būklę ir galimus jų kitimus. Visa tai leidžia pagerinti ligonių kurortinį gydymą.

to rijūno dantys dar neatšipė, ir jie tykos nutverti už save silpnesnę tautą, nepasiruosusią pasipriešinti.

Čia turima galvoje mūsų tėvynė Lietuva ir kiti Baltijos kraštai, didvalstybių pasidalinimas sferomis. Lietuva turbūt veltui priešintųsi, nes priešio tankiai, patrankos ir raketos ją sutriuškintų. Dėl to ji turi išsilauginti dvasios galiūną ir pasigaminti dvasinių ginklų. Jos aukšta kultūra turėtų stebinti pasaulį, išauginti nenužmogėjusį žmogų, pačia pilniausia prasme Dievo kūrinį. Mums reikia daugiau Valančių, Donelaičių, Baranaukų, Basanavičių, Maironių, Ku-dirkų, Čiurlionių... Tai ir turėtų būti mūsų tankiai, patrankos ir raketos.

Čia, žinoma, nužmogėjimo klausimo yra pateikta tik trumpu- pė užuomina. Jis yra reika- lingas platesnio svarstymo. Šiam tikslui mes turime gerų filosofų ir psichologų bei istorikų. Taigi mes, kaip sakoma, turime išsokti virš savo galvos, jeigu norime išvengti nu- žmogėjusių rijūnų nasrų, kar-tais net ir savųjų blogio talki- ninkų.

Berašant šio straipsnelio paskutinę eilutę, pasigirdo ke- letas naujų grubių ir žiaurių įvykių, kurių vietoje verčiau

KLK moterų draugijos centro valdybos vicepirm. G. TRINKIENĖ įteikia Panevėžio "Caritas" dovaną Aušros Vartų Marijos paveikslą iš gintaro Lietuvos kankinių parapigų moterų skyriaus pirm. A. AUGAITIENEI už nusiūstas aukas

Nuotr. Vyt. Balčiūno

Kad atsirastų savi namai

Kiekvieną savaitę laikraščio skaitytojai mato palengva augančias aukas saviems slaugos namams. Daugelis tautiečių prašo daugiau žinių apie šio projekto eigą. Todėl informuojame.

Lešų telkimas

Iki gruodžio 4 d. per vienerius metus dosnūs tautiečiai paauko- jo \$442,737. Dabar Labdaros fon- de su kitais įnašais yra \$671,467. Lešų telkimo darbo komitetas ir toliau renka aukas, nutardamas savo paskutiniame posėdyje var- toti šiuos metodus: 1. Daryti dau- giau reklamų, vartojan patrauk- lias priemones; 2. Kreiptis į vi- suomenę, aukojusią nuo \$1 iki \$200 laiškais, prašant daugiau prisidėti prie šio kilnaus tiks- lo, nevengiant ir tų, kurie nėra aukoję iš viso; 3. Kreiptis į orga- nizacijas, kad per savo susirinki- mus paskirtų auką arba ruošų renginius skiriam gautą pelną Slaugos namams.

Statyba

Turint sklypą žemės virš po- žeminio traukinio tuneliu, buvo labai svarbu išsiaiškinti tech- niškas problemas ir gauti tin- kamą profesionalinę pagalbą. Todėl nuo 1990 m. rugpjūčio 30 d. techniški reikalai buvo svars- tomi su 6 bendrovių architek- tais ir inžinieriais bei pačia To-

šgirsime švento tyrėlių atsisaky- rėlio Jono šūksnį: "Tai- sykite Viešpaties kelią!" Va- dinasi, atgimkite, atsinaujin- kite, grįžkite į žmogiškąją bui- tį, ne su žiburiu rankoje, bet su dvasine jėga, kuri liepsno- tų atgimimo širdyje.

Žinoma, tai nereiškia, kad mes gobs puolami, neturėtu- me gintis ir fiziškai.

J. V. Šimkus, Lietuvos slaugos namų komiteto vardu

Sveikiname visus gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linkime sėkmingų bei laimingų

naujų metų –

Kazys ir Adelė Ivanauskai

AMBER GLOBUS LTD.

(GINTARAS)

2300 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1P2.
Tel. (416) 604-9750 • Tel. lietuvių kalba (416) 604-9751 • FAX (416) 604-9748.

Nauja mūsų įstaiga rytų Toronte (Woodbine ir Queen) 1880 Queen St.E., Toronto (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos – antradienį ir ketvirtadienį nuo 2 v.p.p. – 8 v.v.

- SIUNTINIAI lėktuvu (air cargo) per 2-3 savaites. Mažiausias svoris 2 kg. Siuntiniai pristatomi tiesiai į namus (be Maskvos pašto pataravimo)
- PERDUODAMI asmeniškai Kanados ir JAV doleriai
- UŽSAKOMOS kelionės patogiausiu maršrutu į Baltijos ir kitas pasaulio šalis (Toronto – Ryga nuo \$900)
- SUTVARKOME išskvietimus ir užpildome anketas norintiems vaizuoti į Baltijos šalis, sveikatos draudimus
- PRISTATOMOS gėlės įvairiomis progomis
- SKUBUS informacijos ar laiškų persiuntimas FAX pagalba

PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Pristatome įvairios sudėties maisto produktus: siuntinys nr. 1 41,5kg \$160 siuntinys nr. 2 70 kg \$160 siuntinys nr. 3 20 kg \$160 Galima sudaryti ir kitokius siuntinius.	Siuntinius sudaro: šviežia kiauliena, rūkyta kiauliena (nugarinė), rūkytos dešros, virtos dešros, rūkytas kumpis, sviestas, alvyų aliejus, saulėgrąžų aliejus, majonezas, kiaušiniai, sūris, kviet. miltai, manų kruopos, miežinės kruopos, svogūnai, ryžiai, pupelės, žirniai, medus, cukrus, actas, džiovinti vaisiai, greipfrutai, mandarinai, šviežios citrinos, džiovinti abrikosai, razinkos, riešutai, krantomą guma, JAV cigaretės, pupelių kava, "instant" kava, aspirinas.	Didelis pasirinkimas – prieinama kaina! Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius, traktorius, įvairias žemės ūkio ir statybos darbų technikos priemones bei įrankius ir statybines medžiagas.
---	---	---

Jums pageidaujant galime prisiųsti kainų sąrašą.
Baltijos bendrovė Amber Globus Ltd. neturi jokio ryšio su Amber Globus United Trade Inc.

Tartum Kalėdų baltos gėlės, baltos eglės, Pražydo Jėzaus šventei kloniuos ir kalnuos.

Bernardas Brazdžionis

Linksmu Kalėdu

švenčių ir sėkmingų bei laimingų Naujų Metų

nuoširdžiai visiems lietuviams linki –

Sudbury, Ontario

The Loughheed ir Barnard šeimos bei tarnautojai

Lietuvos kankinių parapijos KLB moterų draugijos skyriaus metinėje šventėje gruodžio 8 d. Anapilio parodu salėje loteriją praveda GENE TRINKIENE ir ALBINA AUGAITIENĖ. Laimikiu džiaugiasi Lietuvos konsulas Haris Lapas. Nuotr. Vyt. Balčiūno

Tarėsi su konsulu

Pasikeitus Lietuvos politinei padėčiai, KLB taryba priėmė nutarimą, kuriuo įpareigojo naująją KLB valdybą susitikti su Lietuvos konsulu Kanadai H. Lapu ir išsiaiškinti tiesioginio atstovavimo klausimus.

Susitikimas įvyko konsulo namuose lapkričio 15 d. Bendruomenėi atstovavo KLB krašto valdybos pirm. G. Petrauskienė, vicepirm. V. Bireta ir Toronto apylinkės pirm. A. Barysaitė. Pasitarime pabrėžta, kad konsulas H. Lapas atstovauja Lietuvos interesams, o KLB Kanados lietuvių interesams. KLB kalba ne Lietuvos vyriausybės, bet tik Kanados lietuvių vardu. Tačiau KLB tęsia įtaigojimo darbą Kanados vyriausybėje bei sprendžia klausimus, kurie rūpi Kanados lietuviams, įskaitant ir tuos bendrinius,

susijusius su Lietuvos bei Kanados interesais.

KLB praeityje atėdavo į talką, padėdama suorganizuoti ir finansuodama renginius Lietuvos vardu, pvz. Vasario 16 proga priėmimai, baltiečių vakarai parlamento rūmuose Otavoje. Dabar diplomatiniai priėmimai turėtų būti organizuojami konsulo vardu, paremiant ir talkinant kokias išsivijos organizacijas ar firmas. Taipgi sutarta, kad konsulas ir KLB valdyba dalinsis iš Lietuvos gaunama informacija, kol informacijos teikimas bus sistematingiau sutvarkytas. Jei kuriais nors specialiais klausimais, ypač vykdant talkos Lietuvai projektus, nebus gaunama informacijų iš konsulato, tuo atveju KLB kreipsis tiesiog į Lietuvą, ir gautąją informaciją bus pasidalinama. Gabija

Pasitarimai Lietuvos ambasadoje

Bendruomenės vadovų susitikimas su Lietuvos min. pirm. G. Vagnoriumi įvyko spalio 31 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Dalyvavo: PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliauskas, vicepirm. A. Gureckas, vicepirm. E. Čuplinskas, KLB krašto valdybos pirm. G. Petrauskienė, vicepirm. V. Bireta, JAV LB krašto valdybos pirm. V. Maciunas, vicepirm. A. Gečys ir vicepirm. p. Vengrys. Ilgesniame pokalbyje su Lietuvos vyriausybės sekretoriumi Kęstutiu Čilinsku paliesti išsivijoje nerimą keliantys Lietuvos pilietybės ir nuosavybės atgavimo klausimai.

Susitikime aptarti šiuolaikiniai pirmos eilės rūpesčiai — ekonomikos pertvarkymas, gyvenimo lygio kėlimas ir išsivijos valdymo tuose reikaluose. Vienas iš svarbių Lietuvos užmojų — tai Lietuvos valstybinių laktų išleidimas. Projektą paruošti sutiko E. Čuplinskas. Kalbėta apie lėšų teikimą. Lietuvos atstovai buvo supažindinti su išsivijoje veikiančiais fondais. Pasisakyta, kad įvairūs bendruomenės fondai ir įvairi turi darytis.

Gabija

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939 Toronto

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

savitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata — \$35.00, rėmėjo — \$40.00, garbės — \$50.00 (JAV-se amerikietiška)

naujami skaitytojams tik \$30.00 metams (JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratądol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Darbai negali sustoti

KLB yra vienintelė organizacija, apjungianti visus šio krašto lietuvius. Ji turi ne tik mūsų visų patikėjimą, bet ir Kanados valdžios įstaigų, kurios mus labai teigiamai įvertina kaip vieną iš geriausių organizuotų etninių bendruomenių šiame krašte. KLB-ės veikla apima visas svarbiausias lietuviško gyvenimo sritis: švietimą, kultūrą, visuomenės bei politikos reikalus. O prieš Lietuvos nepriklausomybės atgavimą pagrindinis veiklos dėmesys buvo padėti mūsų krašto žmonėms išsikviesti bei atstatyti demokratinę Lietuvos valstybę.

Lietuva jau laisva. Prasidėjo nepriklausomos valstybės darbai. Reikia apsaugoti sienas, turėti savo valiutą, užsienio politiką bei rūpintis visokeriopa žmonių gerove. Tai dideli uždaviniai siekiant pilno Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimo.

Tiesiog nuostabu, kokių didelių mostu po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1990 m. kovo 11 d. Kanados lietuviai sujudo padėti savo protėvių žemei. Sutelktas beveik 1 milijonas dolerių už laisvę kovojančios Lietuvos reikalams. Atėita taipgi į pagalbą darbais ir aukomis Humanitarinės komisijos veiklai, kuri savo ruožtu papildė bendruosius KLB užmojus.

Lietuvai atgavus laisvę, Kanados lietuvių gyvenimas nepasibai-gė. Lietuvių išlaikymo rūpestis liko tas pats. Telkimas lietuviškų kūrybinių jėgų, jų puoselėjimas ir perdavimas ateities kartoms yra vienas iš svarbiausių Kanados lietuvių bendruomenės tikslų, kurie nepraranda savo vertės, jei norime išlikti lietuviais Kanadoje.

KLB krašto valdyba negali pamiršti Lietuvos rūpestių, bet taip

(Prašome pasinaudoti šia atkarpa)

Pavardė, vardas

Adresas

Pašto kodas

Auka

Auka Kanados lietuvių bendruomenėi \$25 ar daugiau bus pakvituojama pajamų mokesčio reikalams.

Aukas siųskite šiuo adresu: KLB valdyba, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

KLB krašto valdybos posėdyje gruodžio 3 d., svarstant renginių bei minėjimų pobūdžius, kilo sumanymas paruošti specialias vaizdajuostes, kurios galėtų naudinti papildyti programas, ypač tose apylinkėse, kur sunkiau rasti kalbėtojus ar sudaryti kokią meninę programą. Tokių vaizdajuosčių pagaminimo galimybės sutiko patvirtinti A. Rygelis ir V. Čuplinskas.

PLB VIII-tasis seimo suvažiavimas įvyko 1992 m. birželio 30 — liepos 3 d.d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL Kanados lietuvių atstovams išrinkti sudaroma rinkiminė komisija. Atstovai turėtų būti išrinkti iki 1992 m. balandžio 30 d.

KLB valdyba primena, kad VLIK-as savo darbą yra baigęs. Tuo pačiu ir aukos Lietuvos laisviniui nebesiderintų su realia padėtimi. KLB valdyba prašo Vasario 16 proga aukas nukreipti KLB veiklos parėmimui. Talka atstatančiai Lietuvai ir išsivijos stiprinimas — tai pagrindiniai šių dienų uždaviniai.

Pagalbos Lietuvai vjaus pabaigtuvės numatomos 1992 m. kovo 8 d. iš Briuselio atvyks Lietuvos ambasados reikalų vedėjas Rimvydas Morkvenas. Jei pareigos ir aplinkybės leis, pabaigtuvių šventėje dalyvaus Lietuvos AT pirm. V. Landsbergis ir/arba min. pirm. G. Vagnorius.

Humanitarinės pagalbos k-tas, vad. R. Girduškaitis, gruodžio 3 d. per Rygą į Vilnių išsiuntė įvairių daiktų siuntą. KLB inf.

Pagalbos Lietuvai vajui aukoj: \$1,000 — A. F. Povilauskai iš Hamiltono (vietoj kalėdinių sveikinimų); \$100 — a.a. J. Jankaičio 5 metų mirties atm. A. Jankaitienė, V. Gelžinis, I. A. Jurcevičiai, M. S. Bušinskas, Helmar von Hahn, A. K. Rūkai, D. A. Vaidilos; \$50 — A. Jusys; \$25 — J. Danėnas, E. Petrus; \$10 — P. Navickas.

Kalėdiniam vajui KLB krašto valdybos veiklai paremti aukoj: \$1,000 — A. Rūta; \$300 — J. Starkevičius; \$200 — J. Baron, H. Butkevičius; \$175 — E. Petrus; \$100 — J. Asmenavičius, A. Bernotaitis, V. K. Gapučiai, J. Gips, J. Karl, S. Grigaliūnas, L. D. Gutauskai, I. A. Jurcevičiai, A. Jurgilas, E. Kuzmickas, R. Lapienis, A. Laurinaitis, E. Lengnikas, V. O. Linčiaus-

li, A. E. Mačiulaičiai, V. P. Melnykai, L. Morkūnas, V. Nausėda, J. Pargauskas, G. Perkauskas, A. Pivoriūnas, M. Pranaitienė, S. Remeikaitė, M. Šalčiūnas, dr. A. Šalkus, V. B. Vaičiūnas, A. Zaremaitė, D. Zulonas; \$70 — A. P. Stanešnas; \$50 — P. I. Zubai (vietoj kalėdinių sveikinimų), A. Arlauskas, L. Baumgard, V. Birštonas, P. Braziūnas, S. E. Čepai, L. A. Čepai, E. Čepienė, J. V. Daniai, A. S. Draugėliai, V. Girnius, S. V. Gudaičiai, J. O. Gustainiai, J. Jakubauskas, V. G. Joca, kun. K. Kaknevičius, J. Kazukauskas, H. Kensas, A. A. Kilinskas, S. V. Kneitai, B. Lunas, V. Marcinkevičius, V. Naras, V. Normantas, M. Reijeris, A. Rimkus, A. Rubinas, A. Saladzius, R. L. Sinkus, L. Šmitas, J. Staškevičius, A. Tamošaitis, J. Zakaras, A. Zafagėnas, V. Zavadskas; \$40 — K. V. Balčiūnai, K. Bubliauskiene, E. Kvederys; \$30 — A. Ciplijauskas, A. Dimitrejevas, prel. P. Gaida, V. Jakimavičius, P. Judzintis, V. Kačergius, L. Koperskis, J. Mackevičius, J. J. Paransevičius, P. V. Rasiulis, R. Sirutis, S. T. Urbanaitis, dr. M. Valadka, A. Vingevičienė, J. Vitas, E. Weir; \$25 — V. V. Baliūnai, L. Dūda, S. Gailevičius, E. M. Kazakevičiai, I. S. Girdzijauskai, A. Keliučius, J. Kutka, M. Kvedarie-nė, B. Marcinkevičiūtė, K. Mile-ris, S. Narkevičius, J. Romikaitis, J. M. Rybij, E. Senkuvienė; \$20 — K. Daunys, S. Janušas, H. Klimas, J. Krasauskas, A. Kriks-tolaitis, F. Lazauskai, A. S. Matuliušas, A. Mickus, J. Naruševičius, A. Padolskis, G. Paukštys, H. Radėnas, S. Ruibys, T. A. Štornos, V. Stabingis, A. Vadeika; \$15 — P. Pekarskienė; \$10 — J. Račickas, S. Slavickas, A. Stankus, P. Vaitkus.

Už aukas, įgalinančias ir skatinančias KLB krašto valdybą ir toliau dirbti Lietuvai bei lietuvių išlaikymui išsivijoje, nuoširdžiai dėkojame, linkėdami remėjams laimingų Naujųjų metų.

Inf.

LIETUVOS VAIKŲ PAGALBAI, užjaušdami artimuosius, aukoj: \$50 — J. V. Narušiai, A. R. Urban-tai — a.a. Christopher Oake atminimui; \$30 — F. A. Povilauskai; \$20 — A. G. Cibai — a.a. Jono Puskunio atminimui; \$10 — S. A. Aušrotai, G. R. Strimačiai, L.

ir Kanados lietuvių, nes tik tos išsivijos dalis, kuri išliks samoningai lietuviška, padės ir mūsų protėvių žemei.

KLB krašto valdyba yra užsibrėžusi:

1) remti Kanados lietuvių muziejų-archyvą, nes ten yra išlaikoma ir saugojama nuo sunykimo lietuvių kultūros palikimas bei istorinė medžiaga Kanadoje;

2) sušaukti 1992 m. Toronto kultūrininkų bei švietimo darbuotojų suvažiavime, kur bus nagrinėjama "Lietuviai 2001 metais";

3) palaikyti ir plėsti ryšius su Kanados valdžios įstaigomis ir asmenimis, kad galėtume juos paveikti ir gauti paramos Lietuvos valstybės siekiams bei uždaviniams;

4) paruošti bei išvystyti Kanados lietuvių profesinės talkos Lietuvai projektą bei tęsti toliau humanitarinę pagalbą, kaip medicinos reikmenų ir vaistų tiekimą;

5) paruošti ekonominės talkos Lietuvai programą, informaciją apie jos ekonominę būklę, sužinoti, kokios galimybės būtų Lietuvoje, steigiant įvairias verslo įmones Kanados bei kitų kraštų verslininkams, ieškoti ir surasti rinkų Lietuvos prekėms.

KLB krašto valdyba tikisi, kad Kanados lietuvių supras šių uždavinių svarbą ir juos rems finansine pagalba, nes nuo piniginių išteklių priklausys, kiek užsibrėžtų tikslų valdyba galės atlikti.

Visiems, parėmusiems KLB krašto valdybą, nuoširdžiai dėkojame. Tik mūsų dėka galėjome ateiti į pagalbą Lietuvai pačiu sunkiausiu nepriklausomybės įgyvendinimo metu.

KLB krašto valdyba

Stončienė, A. Valadka, V. F. Venskėvičiai; \$20 — G. Balčiūnienė, B. E. Gudinskai, K. E. Gudinskai, M. F. Gudinskai, P. D. Juškevičiai, A. Krakaitis, A. S. Sakus, P. Knight, J. Godfrey, A. Maccaroni, I. L. Ulbinai; \$50 — J. K. Butarai, R. A. Pacevičiai; \$100 — dr. J. E. Birgiolas, E. V. Klimai — a.a. Arydo Gudinsko atminimui.

Už aukas našlaičių vardu komitetas nuoširdžiai dėkoja. E.G.

Lietuvai reikalingi specialistai

KLB apylinkių pirmininkų suvažiavime gruodžio 1 d. KLB Profesinės talkos Lietuvai komisijos pirm. Ina Lukoševičiūtė-Songailienė supažindino dalyvius su projektu ir paruoštomis anketomis.

Profesinė talka Lietuvai (PTL) kviečia įvairių sričių savanorius specialistus registruotis vykti į Lietuvą ir dirbant savo srityje talkinti atstatančiai tėvynei. Sritis labai įvairios, pvz. sveikatos, socialinio aprūpinimo, inžinerijos, mechanikos, žemės ūkio, ekologijos, švietimo, diplomatinės tarnybos, ekonomikos. Gavusi iš Lietuvos paklausą, PTL komisija patikrins kandidatų tinkamumą — atliks ryšinininkės vaidmenį.

Negalintieji vykti į Lietuvą, bet norintieji padėti iš Kanados, prašomi taip pat registruotis.

Anketos gaunamos KLB būstinėje (tel. 416-533-3292), arba apylinkių valdybose.

Iš Lietuvos jau yra gauti specifiniai prašymai šioms darbams: advokato — tarptautinės teisės specialisto-tės, geležinkelio bei uostų vystymo specialistų, Kanados ūkininkų, kurie priimtų ūkininkus iš Lietuvos susipažinti su žemės ūkio pagrindais, tarpininkaujant Kanados federacinei valdžiai bei Kanados firmoms.

Čia sumintų sričių specialistai yra kviečiami registruotis užpildant PTL anketą. Dėl platesnės informacijos kreiptis į KLB būstinę Toronte. Inf.

SVARBUS PRANEŠIMAS,

norintiems atgauti nuosavybę, turėjusią prieš karą Lietuvoje. Turite nedelsiant užregistruoti savo ieškinio pareiškimą iki gruodžio 31 d. Ieškinį gali ieškoti buvęs nuosavybės šeimininkas, jo vaikai ir vaikaičiai. Galiu nuvežti į Lietuvą svarbius dokumentus, laiškus, pinigus, vaistus prieš Kalėdas.

Teirautis nuo 8-11 v. v. tel. 1-416-536-4742

Toronte pas paslaugą "Rūta".

DĖMESIO

visiems norintiems susigrąžinti

išlikusį nekilnojamąjį turtą

LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
3. Ūkinius-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus dėl turto atgavimo iki 1991 metų gruodžio 31 dienos.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti **Juridinė Agentūra "JusCon" Lietuvoje** ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis šiuo

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronte.

Toronto miestas

Svarbus pranešimas

Toronto miesto gyventojams ir prekybininkams.

Nebus išvežamos mėlynos dėžės Kalėdų dieną, 1991 m. gruodžio 25, trečiadienį, ir Naujų metų dieną, 1992 m. sausio 1, trečiadienį.

Nebus išvežamos atmatos Kalėdų antrą dieną, 1991 m. gruodžio 26, ketvirtadienį.

- Normalus atmatų surinkimas 1991 m. gruodžio 26, ketvirtadienio, bus atliktas 1991 m. gruodžio 30, pirmadienį.
- Mėlynų dėžių išvežimas vėl bus pradėtas 1991 m. sausio 8, trečiadienį.

Padėkite išlaikyti Toronto miestą švarų, išnešdami atmatas išvežimo dieną. Niekados nedėkite sudaužytų stiklų arba kitokių aštrių daiktų į plastikinius maišus.

Nicholas Vardin, P. Eng.,
miesto inžinierius ir viešųjų darbų bei aplinkos viršininkas

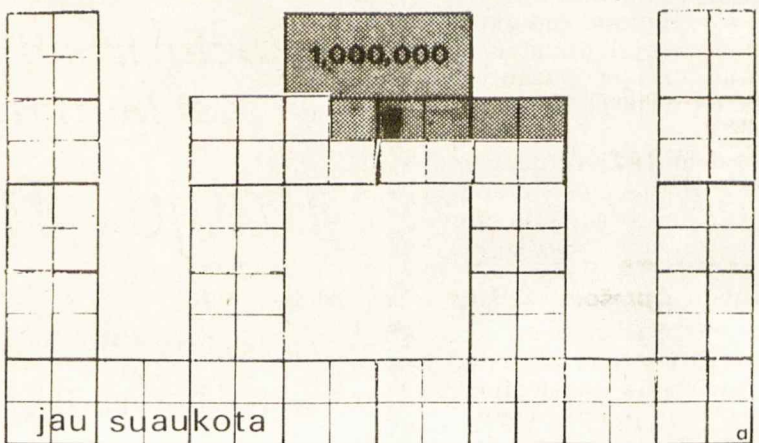
The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

ar jau atidavei savo dalį?

Čekius sątyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV
Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV),
1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

A+A

ARVYDUI GUDINSKUI

buvusiam "Volungės" choristui, netikėtai išskelivusiam amžinybėn, jo motinai, seseriai, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir šią gilią skausmo valandą kartu liūdime –

Toronto lietuvių choras "Volungė"

A+A

JONUI PUSKUNALIUI

Lietuvoje mirus,

seseriai FELYTEI VENCKEVIČIENEI su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Nelė, Martynas Jonušaičiai

A+A

ALFONSUI JONUŠKAI

mirus Punsco apylinkėje,

dukrai DANIELEJ DIDŽBALIENEJ su šeima ir visą giminę bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

*Suvalkų krašto lietuvių išeivijos
sambūrio valdyba*

MYLIMAM BROLIUI

mirus,

RŪTAI PACEVIČIENEI ir jos šeimai reiškiamo gilią užuojautą –

Zenkevičių šeima

A+A

JONUI LESČIUI

mirus,

žmoną ALEKSANDRĄ ir dukrą VITĄ su šeima bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas

A+A

JONUI LESČIUI

mirus,

žmonai ALEKSANDRAI, dukrai VITAI bei visiems artimiesiems čia ir tėvynėje reiškia nuoširdžią užuojautą –

P. S. Daliai

A. Čerškienė

E. Kairienė

T. Gureckienė

P. Lukošienė

S. P. Kanopai

PADĖKA

Mylimam sūnui

a.a. RIMANTUI JAKUBAUSKUI

1991 m. spalio 11 d. tragiškai mirus,

nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Staškui už maldas koplyčioje, už Mišias ir palydėjimą į kapines.

Gili padėka J. Kriščiūnienai už didelę kantrybę, tvarkant visus laidotuvių reikalus ir rūpinimąsi manimi. Dėkinga jos vyrui Vytiui ir jo tėveliams Kriščiūnams už didelę pagalbą.

Esu dėkinga p.p. Biškiamis ir šeimai, kai tik sužinojo apie Rimanto nelaimę su didžiausiu nuoširdumu globojo mane. Dėkinga dr. P. Dobrovolskui ne tik už Rimantui pasitarimą, bet ir už didelę pagalbą man. nežinau kaip atsидėkoti J. L. Venslovačiams. Jie nuo pirmos nelaimės dienos iki dabar nuoširdžiai globoja mane.

Ačiū karsto nešėjams, Rimanto draugams, atlikusiems patarnavimą paskutinei Rimanto kelionei. Dėkinga Romui Žiogariui, Rimanto kūmui, už nuolatinę pagalbą tvarkant visas bėdas. Ačiū p. Ramanauskienai už nuoširdžią ir greitą pagalbą.

Nuoširdus ačiū sesutei su šeima atvykusiai iš Amerikos ir už jos atliktus darbus. Ačiū už rūpestį p.p. Vaidotams, p.p. Vanagams, p.p. Kripams, p.p. Petryloms. Ačiū visiems už dalyvavimą koplyčioje, užprašytas Mišias, gražias gėles ir užuojautas žodžiu bei raštu, už palydėjimą į šventovę ir kapines. Ačiū mieloms ponions už skanūs pyragus. Ačiū šeimininkei B. Stanulienai už gražiai paruoštus pusryčius.

Lieku dėkinga su meile Jums visiems padėjusiems pernešti skaudžią nelaimę.

Ačiū – Marija Jakubauskienė

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Valdžios paaiškinimas

Lietuvos vyriausybės spaudos biuras š. m. gruodžio 7 d. paskelbė valdžios paaiškinimą dėl streikuojančių laikraščių.

Lapkričio mėnesio pabaigoje buvo netikėtai sukeltas sąmyšis dėl spaudos problemų. Kai kurių buvusių komunistinių leidinių redakcijos išplatino prasimanymus apie kai kurių laikraščių suvalstybinimą. Dienraštis "Lietuvos rytas" plačiai paskleidė klaidingą informaciją, kad jis jau nusavintas.

Pasak biuro, didėjanti rinkos sąlygomis konkurencija tarp laikraščių, blogėjanti finansinė būklė ir noras paveikti vyriausybę, reorganizuojant buvusios Lietuvos komunistų partijos leidinius, yra viena galimų priežasčių, paveikusių laikraščių redakcijas imtis tokių veiksmų. Lietuvos vyriausybė buvo priversta skubiau pradėti vykdyti Lietuvos respublikos įstatymą – perimti Lietuvos komunistų partijos ir kitų buvusių komunistinių organizacijų turtą.

"Valstiečių laikraštis" per tvarkytas į privačią bendrovę. Redakcijos kolektyvui buvo skirta 30% akcijų, o kita dalis – įvairioms žemės ūkio visuomeninėms organizacijoms. Buvusio Lietuvos komunistų partijos laikraščio "Tiesa" redakcijai leista pasirinkti: darbuotojams pasidalinti lygiomis dalimis akcijas ir įsteigti uždara akcinę bendrovę ar pasilikti LDPP (įsteigtoje vietoje Lietuvos komunistų partijos) žinioje. Buvę rajoniniai Lietuvos komunistų partijos leidiniai paversti privačiomis bendrovėmis, padalinant akcijas redakcijų darbuotojams.

Plačiai laikraščių paskleisti gandai apie tariamą laikraščių suvalstybinimą griauja pasitikėjimą Lietuvos politika, kenkia tarptautiniam geram Lietuvos vardui, trukdo užsienio ekonominei politikai – pabrėžiama biuro pranešime.

Plečiasi ryšiai

Kanados užsienio reikalų ministrė B. McDougall gruodžio 13 d. paskelbė, kad Kanada atidaro savo ambasados įstaigą Rygoje. Įstaigos atidarymas, kaip pastebi ministrė, rodo, kad tarp Kanados ir Baltijos kraštų plečiasi geri ryšiai. Tokia įstaiga Taline buvo atidaryta anksčiau, o Vilniuje bus atidaryta artimiausiu laiku.

Ministrė taip pat paskelbė, kad Kanada Baltijos šalims suteiks 2.7 mil. dol. ūkio technikai pagalbai. Pinigai bus pavartoti atvežti 100 baltiečių veterinarų, ūkių vadovų į specialią Kanados ūkio vadovų mokyklą (International Live-stock Management School of Kemptonville, Ont.). Ūkio srities specialistai, baigę šios mokyklos kursus, galės panašius kursus suorganizuoti kitiems savo kraštuose.

Neigiama veikla

Buvusios Lietuvos premjerės Kazimieros Prunskienės, pareiškimais, dabartinės Lietuvos valdžios politika mažai ką turinti bendra su demokratija. Kovoje su opozicija vartojami totalistiniai režimui būdingas priemonės.

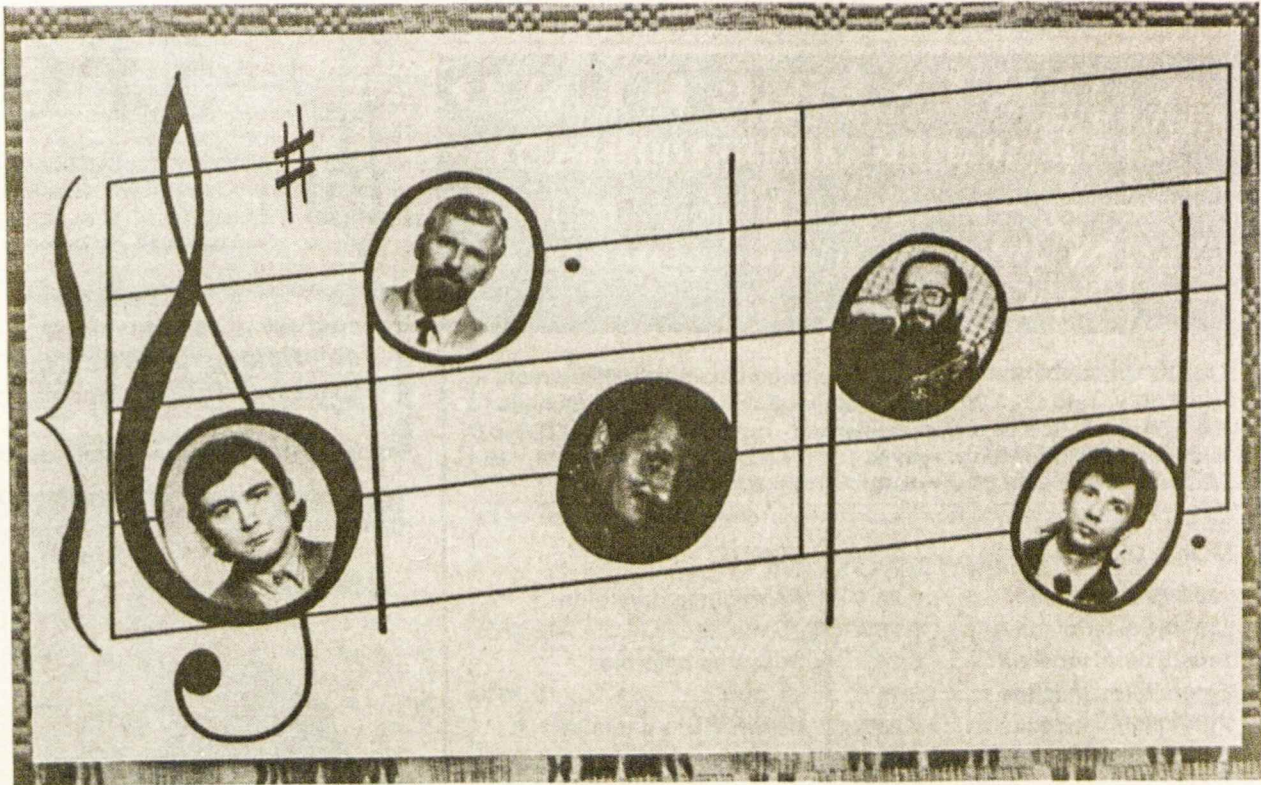
Kaip pastebima, K. Prunskienė ir kiti Lietuvos demokratinės darbo partijos veikėjai savo dažnas keliones užsienyje pavartoja pakenkti Lietuvos vyriausybei. Jie niekad neužsimena apie komunistinę tirioniją ir jos pasekmes kraštui, objektyviai neįvertina didžiulių sunkumų, su kuriais susiduria Lietuvos vyriausybė, siekdama atstatyti tai, ką per 50 metų komunizmas naikino ir griovė.

Lapkričio 29 d. K. Prunskienė pokalbyje su Suomijos dienraščiu "Helsingin Sanomat" vėl pakartojo, kad Lietuvos vyriausybė siekia diktūrinių tikslų. Į Suomijos žurnalisto pastabą, kad opozicija gali laisvai Lietuvoje veikti, K. Prunskienė atsakė – jie dar nėra įkalinti, bet vyriausybė jais atsikratyti randa kitokių priemonių. Ji kritikavo ir ekonominę politiką, tačiau nepateikė konkrečių savo pasiūlymų. Paprastai opozicija užsienyje nekritikuoja savo krašto valdžios.

Pagalba Maskvai

Gruodžio 7 d. Lietuvos premjeras G. Vagnorius pasimatė su krašto apsaugos ministerijos vadovais, karinių dalinių vadais bei įvairių tarnybų viršininkais. Premjeras visiems padėkojo už ryžtą ir ištvermę sunkiomis Lietuvai dienomis. Būtina – sakė jis – sudaryti krašto apsaugos kontingentą. Tam klausimui svarstyti parlamentas paskyręs posėdį.

Premjeras, kalbėdamas per televiziją, pasakė, kad neramios žinios pasiekiančios iš Maskvos. Jai trūksta maisto. Lietuvos vyriausybė surasianti

Muzikantai iš Lietuvos gros Anapilio didžiojoje salėje Naujųjų metų sutikimo pokilyje – iš kairės: Jonas Leiburas, Vytautas Minkevičius, Petras Garšva, Algirdas Doveika, Liudas Vaštakas

galimybių padėti Maskvos žmonėms. Jis ragino žmones ir organizacijas rodyti dėmesio Rusijai bei jos žmonėms.

Artimiausiu laiku gali būti pasirašyta ekonominio bendradarbiavimo sutartis su Rusija.

Kitos žinios

— Japonija parems Lietuvos prašymą įstoti į Tarptautinį valiutos fondą. Tai pažymėjo Japonijos finansų ministeris, Tsutomu Hata, kai pastarasis Tokijyje susitiko su Lietuvos premjeru Gedimynu Vagnoriumi. Japonijos finansų ministeris priėmė kvietimą aplankyti Lietuvą ir aptarė su G. Vagnoriumi galimybes išplėsti lietuvių ir japonų bendrovių tarpusavio ryšius.

— Lapkričio 7 d. po 50 metų pertraukos Lietuva sugrįžo į tarptautinę Raudonojo kryžiaus organizaciją. Lapkričio 24 d. Budapešte vyko šios organizacijos visumos susirinkimas, kuriame oficialiai buvo patvirtinta Lietuvos narystė.

— Tiumenės autonominės srities valdžia, Rusijos federacijoje, nuo gruodžio 1 d. nutraukė naftos tiekimą Latvijai, reikalaujama, kad Rusijai būtų sugrąžintas latvių suimtas Rygos omonininkų vadas Perfenovas, dalyvavęs sausio mėnesio kruvinose įvykiuose.

— Lietuvoje plečiasi katalikiškas charizmatinis sąjūdis. Evangelizacijos dienos jau vyko Kretingoje, Šiauliuose ir Kaune. Kaune į Vytauto Didžiojo universiteto salę susirinko gausus dalyvių būrys.

Svarstytos dvi temos: asmeninis atsivertimas ir išpažinties sakramentas. Evangelizacijos dienų renginiuose aktyviai dalyvauja Kretingos tėvai pranciškonai ir Nekalto Marijos Prasidėjimo seselė Ignė Marijošūtė, atvykusi iš Putnamo JAV-bių.

— Spaudos agentūrų pranešimu, visiems užsieniečiams bus leidžiama pervažiuoti Lenkijos-Lietuvos sieną ties Lazdijais. Iki šiol tegalėjo sieną pervažiuoti tik Lenkijos ir Baltijos valstybių piliečiai. Agentūros primena, kad visi į Lietuvą keliaujantys užsieniečiai turi pasirūpinti Lietuvos vizomis.

— Gruodžio 12 d. Lietuvos aukščiausioje taryboje svarstytas Lietuvos respublikos pilietybės įstatymas. Visi, kurie nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukė iš Lietuvos, yra laikomi jos piliečiais, jei netapo kitos valstybės piliečiais. Iš asmenų, pasitraukusių iš Lietuvos tarp 1940 m. birželio 15 d. ir 1990 m. kovo 11 d. ir gyvenančių užsienyje, Lietuvos pilietybę gali gauti tik lietuviai. Nebūtina atsisakyti kitos valstybės pilietybės.

— Gruodžio 12 d. Aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. Landsbergis pasiuntė laiš-

ką Rusijos prezidentui B. Jelcinui, pritardamas sudarytai Rusijos, Ukrainos ir Gudijos sandraugai. Lietuva teigiamai vertina nepriklausomų valstybių sandaugą, yra pasiruošusi užmegzti draugiškus ryšius, tačiau įsijungti neketina. Lietuvai nepriklausomybė per daug kainavo, kad būtų galima elgtis kitaip.

— Aukščiausioji taryba svarstė generalinio prokuroro A. Paulausko pateiktą sąrašą asmenų, pasireiškusių prieš Lietuvos nepriklausomybę bei dalyvavusių perversme. Tarp jų yra ir gen. lttn. Pikauskas, Sov. Sąjungos karių oro pajėgų vyriausiojo vado pavadootojas, perversmo metu buvęs Vilniuje.

— Aukščiausiosios tarybos narys V. Čepaitis, kuriam buvo pasiūlyta atsistatdyti dėl bendradarbiavimo su KGB, pareiškė, jog jis niekada nebuvo sovietų saugumo informatoriumi, nors prisipažino, kad kartais su sovietiniu saugumu turėjęs ryšį.

— Užsienio reikalų ministeris A. Saudargas gruodžio 12 d. priėmė Švedijos diplomatinę ginkluotą pajėgų atstovą Lietuvai. Pastarasis savo skiriamuosius raštus įteikė Lietuvos krašto apsaugos ministeriui A. Butkevičiui. J.A.

Ką galime duoti kraštui, kuris atgavo savo nepriklausomybę?

Šios šv. Kalėdos Lietuvoje bus ypatingai džiaugsmingos, švenčiamos su dideliu dėkingumu ir pasididžiavimu, kad lietuvių tauta iškovojo savo kraštui laisvę ir nepriklausomybę. Visame pasaulyje išsibarstę lietuviai 50 metų neuilstamai priešinosi jų Tėvynėje primestam komunistiniam režimui. 50 metų trukusį atakli lietuvių tautos kovą už laisvę ir demokratiją didžiosiomis raidėmis įsirašė į pasaulio istoriją.

Dabar prasideda dideli darbai atstatant valstybę, kuriant laisvą visuomenę su tvirtomis demokratinėmis tradicijomis. Kiekvienas lietuvis, net ir gyvenantis toli nuo Tėvynės, gali svarbia dalyvi prisidėti prie šių darbų. A.P.P.L.E. (American Professional Partnership for Lithuanian Education) yra įsitikinęs, kad vienas iš pagrindinių žingsnių, ugdant Lietuvoje naują visuomenę, yra plačių ir pastovių ryšių užmezgimas su Vakarais. Tam pirmiausia yra reikalingas anglų kalbos mokėjimas. Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos prašymu A.P.P.L.E. sambūris apsiėmė įgyvendinti didelį projektą – parūpinti anglų kalbos mokymo medžiagą Lietuvos aukštosioms mokykloms ir pagrindinėms bibliotekoms. Yra užsibrėžta sausio mėnesį pasiųsti 1000 mokymo medžiagos rinkinių. Mielie lietuviai, prasome Jūsų pagalbos, parūpinant Lietuvai šias knygas. Kiekvienas aukotojas už skirtą auką gaus asmenišką padėką iš Lietuvos respublikos kultūros ir švietimo ministerijos ir taip pat nuoširdų ačiū iš A.P.P.L.E. sambūrio. Auką galite skirti savo vardu arba Jūsų draugo ar giminaičio vardu. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių.

Sutikdami šv. Kalėdas, nepamirškime Lietuvos, skirkime savo dovana, kuria naudosis ir ateinančios kartos. Sutelkime jėgas ir padarykime viską, kad Lietuva taptų kultūros ir demokratijos švyturiumi.

ATKARPA

Taip, aš noriu prisidėti prie projekto parūpinti Lietuvai anglų kalbos mokymo medžiagą.

Skiriu auką už _____ rinkinius knygų (vienas rinkinys 20 dol.)

Skiriu auką už _____ rinkinius knygų ir kasečių (vienas rinkinys 50 dol.)

Skiriu piniginę auką _____ dolerių.

Prašau atsiųsti man informaciją, kaip tapti A.P.P.L.E. nariu.

Jūsų pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____ Valstija _____ (Zip)kodo nr. _____
provincija _____ pašto kodo nr. _____

Tuo atveju, jeigu auką skirate kito asmens vardu, prašome nurodyti to asmens pavardę ir adresą:

Auką skiriu vardu _____

Gyvenancio adresu _____

Miestas _____ Valstija _____ (Zip)kodo nr. _____
provincija _____ pašto kodo nr. _____

Čekius siųskite adresu: **Dr. Rimas Petrauskas, 120 Brentwood Rd. N., Toronto, Ont. M8X 2C6, Canada.**

Amber

communication services inc.

1992 Lithuanian Business Directory

Visos Kanados lietuvių dėmesui!

Pirmasis "Kanados-lietuvių biznio žinynas" pasirodys 1992 m. pradžioje. Kanados lietuviams jis bus išplatintas nemokamai. "Žinynas" bus labai reikalingas ir laisvoje Lietuvoje!

Mes, Kanados lietuviai, turime pirmą ir labai gerą progą atnaujinti tarpusavio ryšį, pateikti tikslią informaciją apie esamą ir būsimą verslą, įvairius objektus, produktus, gamybą bei patarnavimus.

Mūsų, kaip pirmojo **Lietuviško biznio žinyno** leidėjų, pagrindinis tikslas yra:

- Nurodyti tikslus gamyklų, firmų, agentūrų, medicininių įstaigų, verslų ir kultūros objektų adresus.
- Išryškinti pagrindines jų kryptis ir tendencijas.
- Duoti tikslią informaciją apie esamas ir besikuriančias bendroves.
- Padėti greitai rasti reikalingą biznio patarnavimą, parduotuvių, reikalingą gydytoją, dantistą, advokatą, architektą ir t.t.

Šis specialus "Žinynas" ypatingas tuo, kad jame chronologine tvarka (su žemėlapiais!) bus išdėstytos svarbiausios ir jums būtinos reklamos. Nors ir kaip gerai jums sekasi, bet jūs vistiek eikvojate brangų laiką, ieškodami kokių nors reikalingo adreso, objekto ar prekės. Tuo pačiu metu gal ir jūsų ieško, ir dažnai be rezultato.

Nepatekę į "Žinyną" prarastė daug progų ir galimybių!

Mūsų "Žinynas" – jūsų didžiausias pagalbininkas!

Amber Communication Services komitetas.

Atsiųskite šiuo adresu: Amber Communication Services Inc.

**1558 Bloor St. West,
Toronto, Ontario, M6P 1A2**

Norintieji gauti smulkesnių informacijų, prašomi užpildyti ir atsiųsti šią atkarpą.

Vardas:

Adresas:

Telefonas: FAX:

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6.25%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 6.25%	nuo 10.75%
1 metų term. indėlius 6.25%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.75%	nuo 10.75%
3 metų term. indėlius 7.25%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.75%	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7.25%	1 metų 9.00%
2 metų GIC-met. palūk. 7.75%	2 metų 9.50%
3 metų GIC-met. palūk. 8.25%	3 metų 9.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP 6.75%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 7.25%	1, 2 ir 3 metų 8.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 8.25%	
Taupomąją sąskaitą 6.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...4.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 51 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos
skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

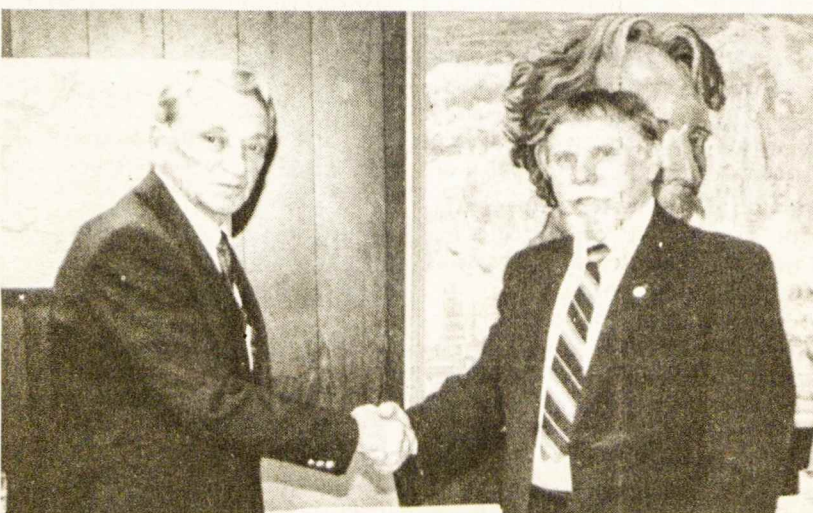
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Gerbiamus sporto skyriaus skaitytojus ir bendradarbius,
šv. Kalėdų ir 1992 Naujųjų metų proga sveikinu ir
linkiu sveikatos ir asmeninės sėkmės –
Sigitas Krašauskas

Už nuopelnus išeivijos lietuvių sportui ŠALFASS-ga suvažiavimo metu
Klivalde 1991 m. lapkričio 16 d. Pranui Mickevičiui suteiktas garbės nario
titulą. Prezidiumo pirmininkas Vytautas Jokubaitis (dešinėje), naują gar-
bės narį sveikina suvažiavusiųjų vardu Nuotr. Sig. Krašausko

Pasipuošta aukso ...

I ketvirtąsias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje suplaukė šimtai užjūrio lietuvių. Jų tarpe ir Audra Stukaite, Kanadoje gimusi lietuvaitė. Ji norėjo "rimtai" pasivaržyti slidinėjime, o taip pat planavo pasirodyti ir teniso aikštelėse. Ji taip pat norėjo pamatyti Lietuvą, susipažinti arčiau su kraštu, apie kurį buvo girdėjusi iš tėvų pasakojimų. Iš Kaukazo kalnų ji parsivežė du aukso medalius, o iš Lietuvos malonius prisiminimus – raginančius ją ten vėl sugrįžti ...

Slidinėti Audra pradėjo būdama 9 metų amžiaus Toronto pašonės slaituose (Loretto). Čia ji susipažino su slidėmis bei sniegu. Rimtai slidinėti pradėjusi, tik užbaigus mokslo universitetą.

1978 m. Western universitete Audra Stukaite įgijo fizinio lavinimosi laipsnį (Honours Physical Education Degree), o 1984 m. Queens universitete ji gavo dar ir mokytojos teises. Tada Collingwood'o gimnazijoje pradėjo dėstyti fizinį lavinimą. 1981 m. Audrai užbaigus kalnų patulavimą – greitosios pagalbos medicinos kursą, prasidėjo jau ir profesionalus kalnų patulavimas – "rimtas" slidinėjimas. Keletą metų dirbo ji Albertoje – Jasperio kalnuose. 1982 m. įsigijo slidinėjimo instruktoriaus teises (šiandien ji turi "CSIA Level 2" laipsnį), prisidėjo dar ir slidinėjimo mokymas.

Paskutinius 4 metus Audra dirba ir kaip Collingwood'o gimnazijos slidinetojų komandos trenerė. 1988 m. jos treniruojama moksleivių rinktinė dalyvavo Tarptautinės mokyklų federacijos slidinėjimo varžybose Švedijoje.

Praėjusią vasarą, Audra nepabūgusi Lietuvos politinio netikrumo, pasirodė ir Kaukazo kalnuose. Nespėjus tinkamai pasiruošti varžyboms, nes dauguma užjūrio slidininkų treniravosi tik ne visą dieną, jau teko jai rungtyniauti su aukšto lygio Lietuvos varžovais. Rungtyniausi ji 30-45 m. amžiaus klasėje. Dešimties slidininkų grupėje ji tapo pirmąja slalomu ir didžiojo slalomu nusileidimuose. Suprantama, kad iškilmą žymenį įteikimą Elbruso papėdėje, suteikiantį jai dvigubą žaidynių čempionės titulą, Audra prisimena su malonumu ir pasididžiavimu.

Audra, Kanadoje gimusi lietuvaitė, dabar dar maloniam prisimena savo tėvų gimtinę Lietuvą. Užklausta, kaip patiko kelionė, ji atsako: "Buvo labai, labai malonu. Paputau aš ten savo 'šaknis'. Paslaugų žmonių tarpe jaučiausi aš kaip karalaitė. Didžiuojuosi būdama lietuvaitė ir gailiuosi, kad nevažiuoju Lietuvon anksčiau..." O užklausta, kas ją daugiausia imponavo Lietuvoje, ji sakė: "Žaidynių iškilmės...", nors nusiskundimų

AUDRA STUKAITĖ, IV-se PLS žaidynėse, slidinėjimo varžybose Elbruse pelniusi du aukso medalius. Nuotraukoje – jau namuose prie lietuviško berželio vis dar supama malonių prisiminimų ...

dė ji rungtių išsklaidymu po visą Lietuvą ir per mažą socialinių bendravimų su sportininkais varžybų metu.

Milžiniškos ir iškilmingos mūšinės tarnautojų laidotuvės sukrėtė ją. Žmonių solidarumas ir jų pastangos siekiant nepriklausomybės, paliko Audrai gilų įspūdį. Pagaliau užklausta, ar norėtų ji grįžti į Lietuvą, atsakė: "Labai norėčiau padėti jiems ir padirbėti Lietuvoje – gal kaip anglų kalbos mokytoja. Lietuva yra labai puiki!" Juozas Balsys

Ubartas ir Kidykas, pasaulinėje klasėje užsirekomendavę disko metikai, kaip Vilniaus "Sporte" 1991 m. lapkričio 12 d. laidoje rašoma: "...iki lapkričio 10 d. į LAF (Lietuvos atletikos federacija) neįstoję, todėl neturės teisės atstovauti Lietuvos rinktinę per tarptautines varžybas ir olimpinės žaidynes..."

Grįžo su laimikiu

Prieš pora metų susidarė lietuvių medžiotojų grupė: A. Daržinis, A. Langas, J. Lasys – visi trys iš Toronto. Be jų dar: I. Rastonis iš Port Franks ir A. J. Švilpa iš Londono. Ir šį kartą jie negrįžo tuščiomis rankomis, bet su dideliu laimikiu – per 1000 svarų briedžių, kuris pakliuvo į A. Langos ugnies zoną.

Londoniškis Švilpa yra nepaprastai medžiojimo ir meškeriojimo entuziastas, praktikuojas tas dvi sporto šakas per 40 metų. Kasmet jis vyksta į tas rizikingas keliones, nebodamas nei baisiausio rudens ar žiemos oro. Grįžęs su laimikiu, pavaišina ir savo draugus, kurių niekada netruksta. Savoje sodyboje natūraliai išrūkyta žuvis yra populiariausias Londono lietuvių skanėstas. D.E.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Ontario Corporation nr. 955190

Susipažinkime su nauju siuntų į Lietuvą patarnavimu

- Dovanų siuntos pristatomos tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per mėnesį. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$5.99 už 1 kg.
- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant Lufthansa, KLM ir Skandinavių lėktuvais –

Toronto-Vilnius \$899 + mokesčiai

- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojų – \$1 dienai Skrydžio atšaukimas – nuo \$10
- Dolerių pristatymas
- Greitas laiškų persiuntimas FAX būdu
- Automobilių pristatymas laivais

Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius

Mūsų adresas:
257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

ŠALFASS vadovybė vėl Kanadoje

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos metinio atstovų suvažiavimo metu 1991 m. lapkričio 16 d. Klivalde patvirtinta naujoji sąjungos vadovybė iš Toronto gyvenančių sporto darbuotojų ketverių metų darbo kadencijai. Pirmajame posėdyje, įvykiame 1991 m. lapkričio 27 d., pareigomis pasiskirstė: Audrius Šileika – pirmininkas, Mindaugas Leknickas – pirmininko pavaduotojas, Rimas Miečius – vicepirmininkas varžybiniais reikalais, Algirdas Bielskus – generalinis sekretorius (gyvena Klivalde), Sigitas Krašauskas – sekretorius, Rimas Kuliavas – narys. Naujon valdybą pakviestas Jonas Gustainis sutiko eiti įdinininko pareigas. Pakviesta Audra Danaitytė sutiko būti nare ir talkinti centro valdybos darbuose.

Pirmame naujosios centro valdybos posėdyje buvo svarstytas sporto šakų komitetų vadovų klausimas. Visi pareigais einantys prašomi darbą tęsti ir toliau. Jeigu vyks kai kurie pakeitimai, bus išsiaiškinta asmeniniai.

Numatytiems 42-sioms ŠALFASS-gos metinėms žaidynėms, kurios vyks Toronto 1991 m. gegužės 8, 9, 10 d.d. centro valdyba nedelsdama sudarys darbo komitetą. Kiek jau žinoma, pagrindinės šalės šiemis renginiams yra užsakytos.

Suvažiavime diskutuotas klausimas dėl Lietuvoje leidžiamos "Lietuvos kūno kultūra ir sportas 1868-1990" knygos, kurioje Vytauto Kazakevičiaus aprašyta išeivijos sportinė veikla išeivių nepatenkina, siūloma buvo ją perredaguoti. Šiuo klausimu naujoji centro valdyba įgaliojo Sigitą Krašauską išsiaiškinti su leidykla Lietuvoje ir po to pakviesti išeivijoje esančius sporto žurnalistus šį darbą atlikti.

Būtiną pristatyti suvažiavimo nuosprendžius pagerbtus darbuotojus.

Pranas Mickevičius, buvęs pirmojo FASK'o (Fizinio auklėjimo ir sporto komiteto) valdybos narys 1947 m. Vokietijoje, žurnalo "Sportas", kurį redagavo Kęstutis Čerkelis, redaktinės komisijos narys, daugelio vertingų straipsnių autorius, "Išeivijos lietuvių sportas" vienas iš redaktorių, kuris be atlyginimo pašventė daugelio metų laisvalaikį, pakeltas į ŠALFASS-gos garbės narius.

Irena Regienė, "Draugo" sporto skyriaus vedėja, pagerbta kaip sportinio gyvenimo talkininkė, suteikiant jai žymenį. Balys Savickas, sąjungos šaudymo sekcijos vadovas, darbus ir nusipelnęs sportiniam gyvenimui, pagerbtas žymeniu.

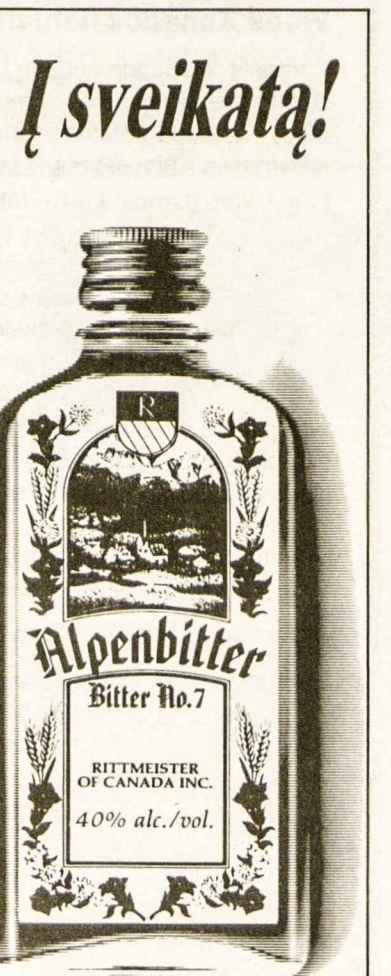
Rautin's as ir Aleksinas Lietuvos piliečiai

Radio žiniomis iš Vilniaus, išeivijos krepšininkams Leonui Rautin'sui ir C. Aleksinui jau yra suteiktas Lietuvos pilietybė. Atrodo jiems žaisti už Lietuvos rinktinę 1992 m. Barcelonoje neturėtų būti daroma kliūtis. Formalus nuosprendis, ar šie žaidėjai galės atstovauti Lietuvai Barcelonoje, bus padarytas 1991 m. gruodžio 19 d. Springfield'e, Mass., Tarptautinės krepšinio federacijos centro vadovybės posėdžiuose. Federacijos taisyklės sako, kad žaidėjai (šiuo atveju Rautin'sas ir Aleksinas) turi būti krašto piliečiai bent trejus metus.

Skautų veikla

• Gruodžio 7 d. "Rambyno" ir "Satrijos" tuntų vyresnieji skautai-tės, apie 20, kalėdojo su kalėdine muzika ir giesmėmis. Aplanke per 20 lietuvių High Parko rajone.

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

Alpenbitter yra pagamintas tik su geriausiais importuotais prieskoniais pagal specialų Alpen receptą, bet parduodamas vietinėmis kainomis.

PARAMA

LITUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6.25% už 90 dienų term. indėlius
6.25% už 6 mėnesių term. indėlius
6.25% už 1 m. term. indėlius
6.75% už 2 m. term. indėlius
7.25% už 3 m. term. indėlius
6.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 2 m. GIC invest. pažym.
8.25% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
8.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.75% už OHOSP (variable rate)
6 % už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
6 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000
4.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
4.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 9 %
2 metų 9.50%
3 metų 9.75%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 8.50%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 92 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operates & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480

Namų įkainojimo skyrius

YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779

FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARUODANT NAMŲ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGISKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą HOMEMATCH. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaitių siuntinių pristatymas

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v. Neapmokama automobiliams vieta prie rastišės.

Sveikinam su šv. Kalėdom ir linkim laimingų Naujų metų.

Šie svečiai iš Lietuvos gros Anapilio Naujų metų sutikime. Iš kairės: Jonas Leiburas, Algirdas Doveika, Vytautas Minkevičius, Petras Garšva

TORONTONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirkščiai įrašė į bendrą sveikinimą ir paaukojo "Tėviškos žiburiai": \$40 — Jonas ir Alina Kšivickiai, Dundas, Ont.; \$35 — Z. Saunorienė ir vaikai, Dundas, Ont.; \$30 — Bronė Perkauskienė, Hamilton, Ont. Vytautas Jakubaitis, West Lorne, Ont., M. A. Garkūnai, Jonas ir Zita Didžbaliai, Stella ir Juozas Miškiniai, Niagara Falls, Ont., O. V. Kezai, Ancaster, Ont., Viktoras ir Rita Navickai su šeima, Tillsonburg, Ont., Pranas ir Gražina Stripiniai; \$25 — Antanas ir Marija Pusdešiai, Hamilton, Ont., Ramutė, Jeronimas, Aušra, Ramunė Pleiniai, Hamilton, Ont., Julius ir Pranė Barakauskai, Jonas ir Nijolė Šimkai, J. T. Cipariai, Rodney, Ont., E. J. Mažulaičiai, Hamilton, Ont., Erika ir Vincas Sakavičiai, Hamilton, Ont., A. G. Skaisčiai, Grimsby, Ont., Marytė ir Vladas Miceikos, Simcoe, Ont., Bronė ir Jonas Stankaičiai, Elena Bersėnienė ir šeima, Hamilton, Ont., M. J. Astrauskai, Juozas ir Danutė Daniai, Ottawa, Ont., Ona ir Jonas Kirvajai, V. V. Augėnai; \$20 — Lidija ir Juozas Lukšos, London, Ont., Stasė ir Bronius Žutautai, Emilija Vindašienė ir dukra Virginija, Delhi, Ont., Stasė ir Povilas Kanopai, Hamilton, Ont., Lilė ir Pranas Kažemėkai, Hamilton, Ont., Marija Borusienė ir vaikai — Dana, Algimantas ir Roma su šeima, Aldona, Vladas ir Leta Vaitoniai, Ramunė, Zuzana ir Juozas Stravinskai, Bronė, Jonas Greičiūnai ir šeima, Elena Draudvilienė, Jadvyga Ignatavičienė, Birutė ir Jonas Lukšai, Tillsonburg, Ont., Vaelovas Dubinskis, Joana ir Juozas Rovai, Mindaugas ir Marija Šelmiai, Gintautas ir Genė Venskaičiai, Ona, Jonas ir Linas Azubaliai, Viktoras ir Aldona Kryžanauskai, Collingwood, Ont., Jonas Šepėrys, D. V. T. Kekiai, West Lorne, Ont., Adelė ir Kostas Cirušiai su šeima, Aniceta Deksnienė ir šeima, Hamilton, Ont.; \$15 — J. T. Kiškūnai, Vilijus Karalius, Welland, Ont., Aldona Jankaitienė, Elena Jaškie, Elena ir Bruno Vyšniauskai, Dutton, Ont., Stasys Matulionis, Brantford, Ont.; Aldona, Romas, Bronius, Vytautas, Irena Biskiai; \$10 — Dora ir Albertas Jankūnai, Hamilton, Ont., Bena ir Vaitiekus Gataveckai, M. J. Naruševičiai su šeima, London, Ont., Janina Cernauskienė, Pranas Čecys, Ona ir Jonas Dirmantai ir dukros, Vytautas Montvilas, J. Liutkienė, Stefanija ir Vitalius Matulaičiai.

adresus, telefonus, "fax" numerus; 3. Valdžios atstovų, menininkų bei kultūrininkų pavardės, adresus, telefonus nr.; 4. Turistui naudingus sakinius anglų, lietuvių, latvių, estų kalbomis (tai labai naudinga skrendantiems per Rygą!) ir daug daugiau.

Viesiems aukotojams bus išduodami mokesčių atleidimo kvitai. Kanadoje čekius rašyti "University of Tartu Fund" vardu ir siųsti "AABS Conference" University of Toronto, 100 St. George St., Room 1022, Toronto, M5S 1A1. JAV-se čekius rašyti "AABS" vardu ir siųsti: AABS Executive Office, 111 Knob Hill Road, Hackettstown, N.J. 07840.

Remkime Lietuvos mokslininkus ir įsigykime naudingą žinyką — nedelskime, nes knygų skaičius ribotas!

Lietuvoje leidžiamas savaitraštis "Lietuvos darbininkas" kastas nuo karto pasiekia ir "TŽ" redakciją. Jis yra pilnas patriotinės dvasios, kovoja už krašto laisvę, darbo žmonių gerovę, kietai pasisako prieš komunizmą, buvusią komunistų

partiją, pasivadinusią Lietuvos demokratine darbo partija, persispausdina dr. J. Savasio knygą, išleistą išeivijoje, apie religijos persekiojimą Lietuvoje sovietinės okupacijos metais. Kai kuriuos straipsnius "Lietuvos darbininkas" persispausdina iš "TŽ". Laikraštį redaguoja Jonas Sinkevičius ir pavaduotojas Gintautas Keršys. "LD" 1991 m. 2 nr. pažymėta, kad "TŽ" ir "LD" redakcijos "nutarė bendradarbiauti". Formalaus nutarimo nebuvo ir nereikia, nes visa lietuvių išeivijos spauda mielai bendradarbiauja su Lietuvos spauda.

Nori susirašinėti

Renaldas Valkauskas, 11 m. amžiaus, nori susirašinėti su Kanadoje gyvenančiu lietuvių jauniu. Rašyti: R. Valkauskas, Rietavo 5-7, 233040 Kaunas, Lithuania-Lietuva.

Prašo pagalbos

Trys jauni lietuviai norėtų dirbti bet kokį darbą ir neribotą laiką. Rašyti šiuo adresu: Žilvinui Zaicevui, Baltrušaičiai, Tauragė 235900, Lithuania.

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai — (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX west realty Inc., realtor an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9 **769-1616**

Century 21 DRESHER Ltd. Real Estate Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592

Siūlome pasinaudoti mūsų išplėsta ir įvairiapusiška
prekyba su Lietuvos respublika.

Pasiunčiame paskutiniausius VAKARŲ EUROPOJE gaminamus ir gaunamus vaistus; plačiai pasaulyje žinomas angliškas ir kitas medžiagas, drabužius, sportinius kostiumus bei sportinius batus, ELEKTRONINES PREKES, rusiškus ir kitų kraštų automobilius.

Pervedame palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investicijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybę, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme.

Siūlome populiarių siuntinių: 1991 m. nr. 1.

3 m vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 m puiki suknelė medžiaga, 1 vyriškas arba moteriškas sportinis kostiumas, 1 pora sportinių batų, vyriška arba moteriška striukė.

Siuntinio kaina (oro paštu) \$460

Konkurencijos neturintios maisto siuntinių kainos.

Siuntinys nr. 5 — \$120.

10 dežučių įvairios konservuotos mėsos, 10 sv ryžių, 200 gr tirpstantios kavos, 4 sv cukraus, 2 dež. šprotų, 4 sv dešros, 2 sv sūrio, 2 sv pupelių kavos, 2 sv valgomos alyvos, 1 bonka krupniko.

Parduodame "Olympia" rašomas mašinėles su lietuvišku šriftu.

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

Toronto miestas

Svarbus pranešimas Toronto miesto gyventojams ir prekybininkams

Nebus išvežamos mėlynos dėžės Naujų metų dieną, 1992 m. sausio 1, trečiadienį.

- Normalus mėlynų dėžių išvežimas 1992 m. sausio 1, trečiadienio, bus atliktas sausio 8, trečiadienį.

Padėkite išlaikyti Toronto miestą švarų, išnešdami atmatas išvežimo dieną. Niekados nedėkite sudaužytų stiklų arba kitų aštrių daiktų į plastikinius atmatų maišus.

Nicholas Vardin, P. Eng.,
miesto inžinierius ir viešųjų darbų
bei aplinkos viršininkas

Baltistikos konferencija Toronte

Atvyks daug mokslininkų iš
Baltijos valstybių

Padėkime lietuviams atvykti į baltiečių mokslininkų suvažiavimą Toronte 1992.VI.9-13 d.d. ir įsigykime naudingą žinyką — *The Baltic States, a Reference Book* (išleido Lietuvos, Latvijos ir Estijos enciklopedijų leidyklos).

The "Association for Advancement of Baltic Studies" (AABS) aukojantiems \$100 ar daugiau pasiūš šią 272 puslapių knygą, kurioje rasite: 1. Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Birštono, Šiaulių ir kitų miestų žemėlapius bei turistinę informaciją; 2. Prekybininkų, krautuvų bei firmų

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

"TORVIL" LTD.

(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)

**NAUJOS ŽEMOS KAINOS
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ**

NAUJA!!! SIUNTOS LĖKTUVU (Air Cargo) per 4-5 savaites

- ▶ SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMSI PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv, maksimumo nėra)
- ▶ STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- ▶ SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- ▶ PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) — reguliarus (4 savaitės)
- ▶ SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)

▶ RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS
Žemiausios kainos — pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara-Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ IŠPARDAVIMAS
(traktoriai, plūgai, sėjimo mašinos ir t.t.)

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210
Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami

KANADOJE

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

**Branch
TORVIL PARCELS**
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

**LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMENIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA**

JAV

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

**Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.**
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ proga
SVEIKINAME visus buvusius,
esamus ir būsimus klientus,
linkėdami sveikatos ir geros
sėkmės visur ir visada

DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!

Kviečiame keliauti į Lietuvą pigiai ir patogiai su
STERLING AIRWAYS

Pirmas skrydis:

TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS — gruodžio 20
VILNIUS-KOPENHAGA-TORONTAS — sausio 2, 8, 22, 1992
Kaina: \$999 kanadiškais

Nuo 1992 m. sausio mėnesio numatomi kasdieniniai skridimai į Vilnių per įvairius Europos miestus. Smulkesnių žinių apie tai teiraukitės mūsų įstaigoje.

Mūsų kelionių biuras visada maloniai jums patarnaus:

- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Pervenant svečius autobusų Montrealis-Torontas-Montrealis
- * Užsakant pigius skridimus giminėms atvykti į Kanadą
- * Išrašant bilietus lėktuvu ar traukiniu
- * Padės suplanuoti jūsų atostogas

DARBO LAIKAS: pirmadieniais-penktadieniais 9.30—17.00,
šeštadieniais — pagal išankstinį susitarimą

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

TORONT

Anapilio žinios

— Kalėdų švenčių programa: gruodžio 24, antradienį, 8 v.v., Kūčios didžiojoje Anapilio salėje (dėl bilietų teirautis pas J. Gurlienę tel. 278-4674); 11 v.v. — religinis koncertas Lietuvos kankinių šventovėje (atlieka parapijos choras, solistai ir instrumentalistai, vadovaujant muz. J. Govedui); 12 v. nakties — Bernelių Mišios; gruodžio 25, Kalėdų dieną, Mišios 9.30 v.v. ir 11 v.v. Autobusas Kalėdų dieną veš maldininkus Anapilin iš Islingtono požeminių traukinių stoties sekmadienio tvarka.

— Naujų metų išvakarės, gruodžio 31 d., Mišios 6 v.v., Naujų metų sutikimas — didžiojoje Anapilio salėje nuo 7 v.v. Naujų metų dieną Mišios — 9.30 v.v. ir 11 v.v.

— Kalėdų eglutė mūsų mažiesiems Anapilio salėje — gruodžio 22, sekmadienį, po 11 v.v. Mišių.

— „SOS Lietuvos vaikų“ Toronto skyrius ruošia kalėdinę dovaną našlaičiams Lietuvoje. Į kalėdines palaldas ateinantieji prašomi atnešti vaikų vitaminų, žaisliukų, vaikų knygučių arba piniginę dovaną parapijos salen.

— Mišios gruodžio 22, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Antaną Rinkūną, 11 v.v. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Aleksą Rimkų.

Išganytojo parapijos žinios

— Gruodžio 9 d. Torontė viešėjo lietuvių evangelikų liuteronų vyskupas Išeivijoje H. Dumpys. Jis susitiko su parapijos sinodo nariais tarybos pirmininku E. Steponu. Susitikime taip pat dalyvavo vargonininkas P. Sturmas, vyskupo atstovas Kanadoje kun. A. Žilinskas.

— Gruodžio 22 d., sekmadienį, 11.15 v.v. pamaldas šventovėje laikys jaunimo būrelis. Po pamaldų Kalėdų senelis apdovanos vaikus dovanėlėmis.

— Kūčių vakarą iškilmingos pamaldos su Šv. Vakariene 6 v.v. Giedos parapijos choras. Šv. Kalėdų dieną (gruodžio 25) pamaldos 11.15 v.v.

— Gruodžio 29, sekmadienį, pamaldos 11.15 v.v.

Lietuvių namų žinios

— Kalėdų švenčių ir Naujų metų tarpšventyje gruodžio 29, sekmadienį, nebus gaminami sekmadienio pietūs. Svetainė „Lokys“ veiks nuo 11.30 v.v. iki 6 v.v.

— Bilietai į LN Naujų metų sutikimą gaunami LN raštinėje tel. 532-3311 ir sekmadienio popietėse. Stalai rezervuoti.

— LN valdybos posėdis — sausio 9, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Sausio 26, sekmadienį, 2 v.p.p. Kunigaikštienės Birutės menėje III-me aukšte, įvyks Suvalkų krašto sambūrio narių susirinkimas.

— Vasario 1, šeštadienį, 7 v.v. įvyks Medžiotų ir žūklautojų klubo „Tauras“ balius. Bilietai gaunami pas J. V. Šimkų tel. 231-9425.

— Vasario 2, sekmadienį, įvyks Išganytojo parapijos susirinkimas.

Aukos slaugos namams

\$1,000 — Gražina Kocienė; \$500 — J. Varkavičius; \$100 — E. Dikson; \$50 — E. Petrus. Iš viso statybos fonde yra \$686,798. Aukos priima Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

Kun. P. Ažubalio stipendijų fondas šiais metais paskyrė stipendijas: Vilijai Bijūnaitėi \$700, Rimui Čuplinskui \$700 ir Romui Garbaliuskui \$700. I fondo valdybą pakviestas Jonas Ažubalis. Fondui aukoko: \$400 — J. J. Rovai; \$100 — O. Skrebūnienė.

Kauno kunigų seminarijai aukoko: \$1,000 — J. Jonaitis iš Sudbury, Ont.

Kanados lietuvių muziejaus archyvo Anapilyje statybos vajui aukoko: \$1,500 — I. Gabalis.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukoko: \$100 — J. Šeperys, A. E. Škai.

SOS vaikų kaimo Lietuvoje vajui per KKK moterų draugijos skyrių aukoko: \$100 — N.N.; \$75 — dr. M. D. Valadkos; \$50 — dr. A. A. Valadkos, Ališienė; \$40 — C. Pažerūnienė; \$20 — S. J. Andriuliai, R. J. Karasiejai, J. Plečkaitienė.

Religinei Lietuvos šalpai Sudburio apylinkės lietuvių surinko \$447. Stambenes sumas aukoko: \$100 — P. M. Venskai; \$60 — L. Kulnys; \$50 — A. Rukšys; \$40 — J. Stankus.

Žada greitai pasirodyti Lietuvos litas. Ta proga Kanados lietuvių muziejuje Anapilyje rodomi naujai įsigyti bei P. Barbatavičiaus paskolinti reti istoriniai pinigai R.M.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Prieškalėdinis susikaupimas, kurį praves mūsų parapijot kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas, prasišs šį penktadienį, gruodžio 20, sekmadienį tvarka: penktadienį Mišios ir pamokslas 9.30 v.v. ir 7 v.v., šeštadienį 9.30 v.v. ir 4 v.p.p., o sekmadienį pamokslai per visas Mišias. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias per visas tris dienas.

— Naujų metų sutikimo baliui, kuris vyks parapijos salėje, bilietų dar yra. Bilietus platina B. Genčiūnas salėje, o namuose bet kada galima užsisakyti tel. 532-8531. Naujų metų sutikimo vaisės prasišs gruodžio 31 d. 8 v.v. Mišios mūsų šventovėje — Naujų metų išvakarėse 7 v.v. Mišių tvarka Naujų metų dieną kaip sekmadienį.

— SOS Lietuvos vaikų Toronto skyrius ruošia Kalėdų dovanas Lietuvos našlaičiams ir prašo, kad Kalėdų naktį ir Kalėdų dieną visi ateidami į šventovę atsineštų vaikams vitaminų, žaisliukų ar paremtų finansiskai.

— Lietuvių pranciškonų vadovybės posėdyje, kurie vyko praėjus savaitę Kennebunkporte, Maine, buvo peržiūrėta pranciškonų veikla ir padaryti kai kurie pakeitimai. St. Petersburg, Floridoje, vietoj T. Vytauto Zakaro, OFM, paskirtas Vytautas Balčiūnas, OFM, Torontė pakeitimų nėra.

— Anglų kalbos kursai parapijos patalpose vyksta nuo pirmadienio iki penktadienio rytais nuo 9-11 v.v., o pirmadieniais ir trečiadieniais ir vakare nuo 7-9 v.v. Šių kursų reikalais skambinti Marytei Balaišytei tel. 533-9880.

— Mišios gruodžio 22, sekmadienį, 8.30 v.v. — už a.a. Anelę Januškiene, 9.20 v.v. — už Bordignon šeimos mirusius, 10.15 v.v. — už a.a. Vytautą Žeką, už a.a. Petrą Čipkų, 11.30 v.v. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Pilietybės reikalai

Lietuvos generalinio konsulato Kanadoje pranešimų, Lietuvos aukščiausiosios tarybos pilietybės priimtame įstatyme, 18 straipsnyje, sakoma: „Lietuvių kilmės asmenys, turėję Lietuvos Respublikos pilietybę ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę į Lietuvos, gyvenantys kitose valstybėse, Lietuvos respublikos pilietybę atstato, paštu pareiškę Lietuvos vidaus ministerijai ar Lietuvos Respublikos diplomatinėms įstaigoms užsienyje, kad jie yra Lietuvos Respublikos piliečiai; ir pateikę tai patvirtinančius įrodymus, Lietuvos Respublikos pilietybė laikoma atstatyta, kai asmeniui išduodamas Lietuvos piliečio pasas. Adresai: Lietuvos vidaus reikalų ministerija — Šventaragio 2, Vilnius 2754, Lithuania; Consulate General of Lithuania 235 Yorkland Blvd., Suite 502, Willowdale, Ont. M2J 4Y8.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas švenčių laikotarpyje gruodžio 25, 26 d.d. ir sausio 1 d.d. bus uždarytas.

Kredito kooperatyvas „Parama“ Kalėdų švenčių laikotarpyje gruodžio 25, 26 ir sausio 1 d.d. bus uždarytas. Vėdeja

„Parama“ lietuvių kredito kooperatyvas praneša, kad yra įvestas naujas patarnavimas — parūpinama kelionių drauda nariams bei jų svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators, Blue Cross).

Primenama, kad dr. R. Mažeikaitei kursui, „The medieval roots of Lithuanian nationalism“ Toronto universiteto School of Continuing Studies mokykloje galima registruotis tik iki sausio 20 d. Kursas vyks 7-9 v.v. trečiadieniais nuo 1992 m. sausio 22 iki kovo 25 d. Skambinti tel. 978-3665. Kanados lietuvių fondas yra pažadėjęs padengti kurso mokesčių pirmiems 6 asmenims, kurie paduos prašymus. Kreiptis tel. 252-7638. Inf.

Toronto Maironio mokykla nuosirdžiai dėkoja „Paramos“ bankui už kalėdines dovanas kiekvienam mokiniui ir mokytojui. Visi džiaugiasi „Paramos“ lietuviškais sąsiuviniais ir rašomom priemonėm. G.P.

Ontario parlamento laikinasis opozicijos vadas Jim Bradley, M.P.P., atsiuntė „TZ“ šį sveikinimą: „Šiuo šventu metu lietuvių frakcijos vardu siunčiu Jūsų štabui ir visiems „Tėviškės žiburių“ skaitytojams geriausius linkėjimus ateinantiems metams. Daugeliui mūsų praėjusieji metai buvo nepaprastai sunkūs, tačiau galime guostis ir būti laimingi, kad gyvename Ontario provincijoje. Priimkite geriausius mūsų linkėjimus šių švenčių metu!“

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE su specialiai pakviestu orkestru iš Lietuvos gruodžio 31, antradienį, nuo 7 valandos vakaro

- * Šilta vakariene su vynu 7.30 v.v. punktualiai.
- * Šalti užkandžiai po 12 valandos vakaro.
- * Nemokamas baras. * Šampanas, puikiai išpuošta salė.

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašome įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas V. Narušį tel. 277-1128.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

Naujų Metų SUTIKIMAS

- Šilta vakariene su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto
- Baras

Gruodžio 31, antradienį, 7 val. vakaro, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse

Įėjimas: suaugusiems \$40.00. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienį popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIAME RENGINYJE NUOŠIRDŽIAI Kviečia —

LIETUVIŲ NAMAI

NAUJŲ 1992 METŲ SUTIKIMAS

gruodžio 31, antradienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje.

- Karšta vakariene su vynu
- Šaltas bufetas
- Šampanas
- Apmokamas baras
- Žymus „Neal Pupulin“ orkestras.

Bilietai — \$40. Platinami salėje po Mišių, o kitu laiku pas B. Genčių tel. 532-8531.

Prisikėlimo parapijos visuomeninė sekcija ir parapijos jaunimas

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

ŠIS „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“

NUMERIS šiais metais yra paskutinis. Kitas numeris išeis 1992 m. sausio 1 d. Linkime visiems skaitytojams, bendradarbiams ir dosniems remėjams linksmų Kristaus gimimo švenčių ir laimingų Naujų metų. Taip pat reiškiamo nuosirdžiai padėką aukotojams, kurių dosnios aukos padeda gyvuoti „Tėviškės žiburiams“.

A. a. Elenos Jakubaitienės dviejų metų mirties prisiminimui vyras Vytas „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$50.

A. a. Vinco Kuzmos mirties metinių proga jo žmona Paulina aukoko „Tėviškės žiburiams“ \$50.

Windsoro Šv. Kazimiero lietuvių parapijos komitetas „Tėviškės žiburiams“ atsiuntė \$50 auką.

A. a. Jono Lesčiaus atminimui O. ir J. Petrūnai „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$30; Vytas Blauzdyš — \$20.

A. a. Elenos Gaputytės atminimui Gapučių šeimos „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$100.

A. a. Petro Čipkaus 10 metų mirties prisiminimui žmona Teodora „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$50.

A. a. Arvydo Gudinsko atminimui K. L. Meškauskai ir R. Geidukytė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$40.

A. a. Juozo Domeikos atminimui žmona Stefanija Domeikienė „Tėviškės žiburiams“ aukoko \$25.

Teodoro Pabrėžos ir Viktorijos Vingelytės sutuoktuvės įvyko gruodžio 14, šeštadienį. Sutuoktinių apeigas Išganytojo parapijos šventovėje atliko kun. Algimantas Žilinskas. Vestuvinis pokylis vyko Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Vestuvinė puota ypač pasižymėjo lietuvių papročiais, dainomis, žaidimais ir muzika. Abu jaunieji darbuojasi Toront „Gintaro“ ansamblyje. Vestuvėse dalyvavo daug jaunuomenės. D.

Linksmu šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —

Salomėja ir Jonas Andriuliai
Genovaitė ir Vytautas Balčiūnai
Genovaitė Gaiztūnienė ir dukros
Laima ir Gediminas Kurpiai
Alesė ir Kostas Rašymai

Laima ir Česlovas Senkevičiai
Aušra ir Henrikas Trussow
Grasilda ir Marijonas Valaičiai
Janė Vingilienė

„Lietuvos aidas“ įgaliotinis Kanadoje dr. P. Lukoševičius praneša, kad laikraštis prenumeratoriams iš Vilniaus yra siunčiamas oro paštu vieną kartą per savaitę, penki numeriai viename voke. „Lietuvos aidas“ skaitytojus čia pasiekia per 6-7 dienas. Prenumerata metams — 99 Kanados doleriai. Primenama, kad čekių ar pašto perlaidas rašyti „Lietuvos aidas“ vardu. Adresas: „Lietuvos aidas“, 232008 Vilnius, Gedimino 1, Lithuania-Lietuva.

Šis Lietuvos valstybės laikraštis skelbia priimtus įstatymus, potvarkius bei kitą oficialią medžiagą, teikia plačią informaciją.

Dr. P. Lukoševičius, išvykdamas atostogų, linki visiems „Lietuvos aidas“ prenumeratoriams linksmų šv. Kalėdų ir sėkmingų

1992-ųjų metų; taipgi prašo prenumeratų reikalu iki kovo 5 d. kreiptis į V. Skrinšką, 116 Wincott Dr., Weston, Ont., M9R 2P6, tel. (416) 249-4591.

Paiešokijimas

Ieškau Kazimiero Žymano, Prano, gimusio apie 1895 m. ir išvykusio iš Lietuvos 1930 m. Norėčiau sužinoti, ar dar gyvas. Gimines taip pat prašomi atsilipti šiuo adresu: Antanina Bumšaitė, Samališkės kaimas, Vežaičių paštas, Klaipėdos rajonas, Lithuania.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bel kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Torontė.

MONTREALQUE

KLK moterų dr-jos Montrealeio skyrius gruodžio 8 d. surengė metinę šventę Aušros Vartuose. Mišias 11 val. už mirusius ir gyvas nares atnašavo klebonas kun. Juozas Aranauskas, pasakydamas šventei atitinkamą pamokslą. Pamaldų metu giedojo parapijos choras. Narės pamaldose dalyvavo su vėliava.

Šventės minėjimas vyko parapijos salėje. Skyriaus pirm. Genovaitė Kudžmienė trumpai apibūdino skyriaus veiklą per 39 metus ir pakvietė poetą dr. Henriką Nagį ir jo žmoną Birutę pasidalinti savo įspūdžiais, patirtais neseniai lankytoje Lietuvoje. Jie abu pasakojo pasikeisdami. Ypačiai jautriai kalbėjo Henrikas, po pasitraukimo į Vakarus pirmą kartą lankęs Lietuvą. Jis išlaikė savo nusistatymą — nelankyti LTSR, nors ir turėjo įvairių pasiūlymų. Pagal jį, nesą svarbūs dabartiniai ginčai, nes tai demokratinis reiškinys. Lietuva jaučiamą gyva per žmonių apsiprendimą. Išsamiai atsakė ir į kelis iškeltus klausimus.

Pačių moterų paruoštos vaisės

buvo puikios. Pelnas numatytas paskirti Lietuvos našlaičių pagalbai. Gaila, kad po sniego pūgos miestas dar nebuvo išsikęs, ir dalyvių buvo nedaug.

Kun. Izidorius Sadauskas praėjusią vasarą pirmą kartą aplankė Lietuvą. Ten jis padarė keletą vaizdajuosčių. Lapkričio 20 d. „Rūtos“ klube vieną jų parodė. Didokas būrys žiūrovų buvo sužavėti Lietuvos vaizdais bei pritaikyta muzika.

Albinas Blaundžiūnas paruošė ateinantiems metams aukų vokelius, kurie yra išdėti šventovės prieangyje. Parapija jam labai dėkinga.

Naujų metų sutikimą gruodžio 31 d., 8 v.v. AV parapijos salėje rengia LK Mindaugo šaulių kuopa. Norintieji sutikime dalyvauti apie tai praneša kuopos valdybos nariams iki gruodžio 24 d.

A. a. Jurgis Lavinskas, 56 m. amžiaus, mirė gruodžio 4 d. Po pamaldų AV šventovėje gruodžio 7 d. kūnas sudegintas Mount Royal krematoriume. Liūdi žmona, duklė, sūnus, sesuo, du broliai ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B.
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Sveiki sulaukę šv. KALĖDŲ! Laimingų Naujų metų visiems!

ADAMONIS Insurance Agency Inc.

Nuosirdžiai dėkojame už patikėjimą mums jūsų draudimų 38 metų laikotarpįje.

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiškumą bet kurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS, Chartered Insurance Broker

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:		
Certifikatus 1 m. —	7 %	Taupymo — special. 4 1/4 %
Certifikatus 2 m.	7 3/4 %	Taupymo — su gyv. dr. 4 %
Term. indėlius:		Taupymo — kasdienines 4 1/4 %
1 metų	6 1/4 %	Einamos sąsk. 3 1/2 %
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF-RRSP - 1 m.term. 7 1/4 %
120 d. - 179 d.	6 %	RRIF-RRSP - 2 m.term. 7 3/4 %
60 d. - 119 d.	6 %	RRIF - RRSP - taup. 4 1/2 %
30 d. - 59 d.	4 1/2 %	

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 8 1/2 %, asmenines — nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas „Lite“ KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ATLIEKU VERANDŲ taisymus, rūsių (rec. rooms) įrengimus, lauko ir vidaus dažymus. Skambinti Vincui Balašui tel. 766-2872 Torontė.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Torontė.

PARDUODAMI šilti žieminiai batai už pusę kainos. Gera proga pasigyti į Lietuvą, kur taip trūksta avalynės bei aprangos. Skambinti tel. 535-7184 Torontė.

VYTAS GRABAUŠKAS — statat naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tverius tvorą. Skambinti tel. 416 - 847-9187, Oakville, Ontario.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norku (didėnūs kiekiai pristatomi namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

IMOKĖJUS PINIGUS į paslaugas „Rūta“ sąskaita, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimnazičius, draugus, senelius ir vaikų namus šviežia skerdiena — 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiais — 20 kg (\$150), sausos maisto rinkiniu — \$150, šventinis rinkinys — \$150. Visi užsakymai pristatomi namus. Teirautis tel. 1-(416) 536-4742, 919 Dufferin St. Apt. 502, Torontė, Ont. M6H 4B3.

MOTERIS, 37 m., iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, slaugyti ligonius ir atlikti kitus namų ruošos darbus. Skambinti Laimai tel. 233-5996 Torontė.

IEŠKAU MOTERS, kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti tik gimusių vaikų. Skambinti tel. 427-5106.

PARIS PERFUMES. Kaip uždirbti, turint verslą ir prekiaujant iš savo namų? Jūs galite pardavinėti kvepalus Elizabeth Taylor's Passion Perfumes kaip: Giorgio, Obsession, Calvin Klein, Eternity, Poison, Opium, Chanel Nr. 5 ir visą eilę kitų nuostabių, paslaptingų, bet niekada nepamirštamų Parizyus kvepalų. Kiek galima uždirbti? Jau nuo pat pirmos pardavinėjimo dienos jūs galite padaryti 300% pelno. Pvz. jūs priimate \$300 vertės užsakymus. Jums kainuos 10 buteliukų \$75. Jūsų pelnas — \$225. Czarina kvepalai kainuoja \$17.50; jūs parduodate už \$34.95. Štai kaip darosi jūsų pelnas. Jūsų ateitis pardavinėjant kvepalus prasideda šiandien. Norintieji gauti daugiau informacijų tepaskambina (716) 856-1782, arba teprašo: Universal Sales Enterprises, Paris Perfume Dept., P.O. Box 276, Buffalo, N.Y. 14212. Pradėkite didinti savo uždarbius! Nesigailėsite tai daryti. Mes turime taip pat didelį laikrodžių pasirinkimą ir tikrų bei sintetinių deimantų.